

¶ Manuale continens

modum sacramenta ecclesiastica secundum usum insignis ecclesie Aurelianẽsis, administrandi, in gratiã quum omnium christi fidelium tum maxime sacerdotũ nouissime diligenter reuisum & castigatũ verioribus quam antea caracteribus & notulis, excussum est. Huc accessit benedictio campanarum, modus separandi leprosos aliaque permulta que huic operi quamquam necessaria deerant.

1742.

¶ Imprime a paris pour Oliuier Boynard libraire iure de luniuersite dorleans tenãt sa boutique au cloistre saincte croix. M.D.LXXXI.
Auec priuilege.

AV LECTEVR.

TV ſeras aduerty (amy lecteur) que ce preſent manuel a eſté reueu corrigé & augmenté oultre la precedēte impreſſion, par le commandement de Monſieur le Reuerend Eueſque d'Orleans c'eſt a ſçauoir d'vn Exorciſme de S. Ambroiſe & pluſieurs autres choſes. Le tout auec la plusgrande & ſoigneuſe diligence qu'il ſ'eſt peu faire. Pour ce nous te prions receuoir ce petit aduertiſſement d'auſſi bon cœur comme nous te le faiſons. A Dieu.

DE l'autorité de Monsieur le Reuerend Euesque d'Orleans, Il est permis a Oliuier Boynard Marchant libraire Iuré de l'Vniuersité dudict lieu, d'Imprimer ou faire Imprimer a qui bon luy semblera, vendre, & distribuer le present manuel a l'vsage d'Orleans, auec deffences a tous aultres marchantz. Libraires, & Imprimeurs de ladicte vniuersité, d'Imprimer, ou faire Imprimer vendre ne distribuer lesdicts. manuelz sans le consentement dudict Boynard pendant le temps de dix ans, pour les causes, & sur les peines portees par ledict priuilege.

Tabula ad inueniendum festa mobilia.

Numerus annorum.	Pascha.	Numerus aureus.	Pẽtecost.	Litera dominica.	Bissextus.
M.d.lxxxj.	xxvi.mar.	v	xiiii. maii.	A	
M.d.lxxxii.	xv.april.	vi	iii. iunii.	G	
M.d.lxxxiii.	xxxi. mar.	vii	xix. Maii.	F	
M.d.lxxxiiii.	xix.april.	viii	vii. iunii.	E	D
M.d.lxxxv.	xi.april.	ix	xxx. Maii.	G	
M.d.lxxxvi.	iii.april.	x	xxii. Maii.	B	
M.d.lxxxvii.	xvi.april.	xi	iiii. iunii.	A	
M.d.lxxxviii.	vii.april.	xii	xxvi. maii.	G	F
M.d.lxxxix.	xxx.mar.	xiii	xviii.maii.	E	
M.d.xc.	xix.april.	xiiii	vii.iunii.	D	
M.d.xci.	iiii.april.	xv	xxiii.maii.	C	
M.d.xcii.	xxvi. mar.	xvi	xiiii.maii.	B	A
M.d.xciii.	vii. april.	xvii	iii.iunii.	G	
M.d.xciiii.	xxxi. mar.	xviii	xix.maii.	F	
M.d.xcv.	xx.april.	xix	viii.iunii.	E	
M.d.xcvi.	xi.april.	i	xxx.maii.	D	C
M.d.xcvii.	xxvii.mar.	ii	xv.maii.	B	
M.d.xcviii.	xvi.april.	iii	iiii.iunii.	A	
M.d.xcix.	viii. april.	iiii	xxvii.maii.	G	

Annus habet xii.menses.Hebdomadas.lii.& diem vnum. Et habet dies ccclxv. & horas.vi.

IAnuarius habet dies xxxj. Luna xxx.
Nox habet horas xvj. Dies viij.

iij	A	1		Circuncisio domini ix.lect.duplex.
	b	2	iiij No.	Octaua ſancti Stephani iij.lect.
xj	c	3	iij No.	Genouefe virg. nō mar.di.me.oc.ſ.Io.
	d	4	prid.No.	Octaua ſanctorū Innocentium iij.lect.
xix	e	5	Nonis.	Simeonis confeſſoris iij.lect.
viij	f	6	viij.Id.	Epiphania domini feſtum annuale.
	g	7	vij.Idus.	Claues lxx.
xvj	A	8	vj.Idus.	
v	b	9	v.Idus.	
	c	10	iiij.Idus.	Guilielmi archien.dn. Pauli.primi ere- (mite mēo.
viij	d	11	iij.Idus.	
ij	e	12	prid. Id.	
	f	13	Idibus.	Octa.epiph.& ſ.Hila.epiſ.& conf.ix.l.
x	g	14	xix calē. Februarij	Felicis preſb.& conf.iij.lect.
	A	15	xviij cal.	Mauri abbatis.iij.lect.
xvii	b	16	xvij cal.	Marcelli pape & martyris.iij.lect.
vij	c	17	xvi cal.	Antonij abbatis.iij.lect.
	d	18	xv calen.	Priſce vi.& m.iij.lect. Sol in aq.Pri.lxx
xv	e	19	xiiij cal.	Launomari abbatis.iij.lect.
iiij	f	20	xiij cal.	Fabiani & ſebaſtian.mart.ix.lect.dupl.
	g	21	xij calen.	Agnetis virginis & martyris.ix.lect.
xij	A	22	xi calen.	Vincentij mart.ix.lect.duplex.
j	b	23	x calend.	Emerentiane virginis.iij.lect.
	c	24	ix calen.	Babile cū tribus pueris mar.iij.lect.
ix	d	25	viij cal.	Conuerſ.ſ.Pau.ix.l. Preiecti mar.mēo.
	e	26	vij cal.	Policarpi epiſ.& mar.iij.lect.
xvij	f	27	vi calen.	Iuliani epiſc.& conf.ix.lect.duplex.
vj	g	28	v calend.	Agnetis ſecundo.iij.lect. Claues xl.
	A	29	iiij cal.	Papie & mauri mar.iij.lect.
xiii	b	30	iij calen.	
iij	c	31	prid. cal.	Pridie calendas.

FEbruarius habet dies xxviij. Luna xxix.
Nox habet horas xiiij. Dies x.

	d			Brigide vir. nō. m̄. iii. lect. Ignatij. e. m̄. m̄.
xi	e	2	iiii No.	Purificatio beate marie virg. Annuale.
xix	f	3	iii No.	Floſculi. e. & con. ix. l. Blaſij. e. & m̄. me.
viii	g	4	pri. No.	Philee & philoromi mem. ſ. Gilbert. cōf.
	A	5	Nonis.	Agathe virg. & mar. ix. lect.
xvi	b	6	viii Id.	
v	c	7	vii Id.	Sancte Helene. ix. lect.
	d	8	vi Id.	Prima xl.
xiii	e	9	v Id.	Octaue purificationis. ix. lect.
ii	f	10	iiii Id.	Scholaſtice virginis non mar. iii. lect.
	g	11	iii Id.	Seuerini abbatis. ix. lect.
x	A	12	pri. Id.	
	b	13	Idibus.	
xviij	c	14	xvi cal.	Martij. Valentini mar. iii.
vii	d	15	xv cal.	Sol in piſcibus.
	e	16	xiiii cal.	Iuliane virginis & mar. iii. lect.
xv	f	17	xiii cal.	
iiii	g	18	xii cal.	
	A	19	xi cal.	
xii	b	20	x cal.	
i	c	21	ix cal.	Vltima. lxx.
	d	22	viii cal.	Cathedra ſ. Petri. ix. lect. Ver oritur.
ix	e	23	vii cal.	
	f	24	vi cal.	Mathie apoſt. duplex. Locus biſſexti.
xvii	g	25	v cal.	
vi	A	26	iiii cal.	
	b	27	iii cal.	
xiiii	c	28	prid. ca.	

MArtius habet dies xxxi. Luna xxx.
Nox habet horas xij. Dies xij.

iii		1			
	e	2	vi	No.	
xi	f	3	v	No.	
	g	4	iiii	No.	
xix	A	5	iii	No.	
viii	b	6	prid.	No.	
	c	7	Nonis.		
xvi	d	8	viii	Id.	
v	e	9	vii	Id.	
	f	10	vi	Id.	Claues pasche.
xiii	g	11	v	Id.	Gregorij pape & conf. ix. lect. dupl.
ii	A	12	iiii	Id.	
	b	13	iii	Id.	Vltimum xl.
x	c	14	prid.	Id.	
	d	15	Idibus.		
xviii	e	16	xvii	cal. Ap.	
vii	f	17	xvi	cal.	
	g	18	xv	cal.	
xv	A	19	xiiij	cal.	
iiii	b	20	xii	cal.	
	c	21	xii	cal.	Benedicti ab. iii. l. cũ Te d. Equi. v xvi
xii	d	22	xi	cal.	Sedes epactarum. Primum pascha. v
i	e	23	x	cal.	
	f	24	ix	cal.	Locus concurrentium. xiii
ix	g	25	viii	cal.	Annũ. do. annu. ¶ Eodẽ die pas. chr.
	A	26	vii	cal.	ii
xvii	b	27	vi	cal.	Resurrectio domini festũ annuale. x
vi	c	28	v	cal.	
	d	29	iiii	cal.	
xiiii	e	30	iii	cal.	xviij
iii	f	31	pridie	cal.	vii

¶ Ad inueniẽdũ pascha, accipiatur aureus numerus nigris lr̃is descriptus. Et dñica post ipm aureũ nũerum erit dies pasche.

Aprilis habet dies. xxx. Luna, xxix.
Nox habet horas x. Dies xiiij.

	g	1				xv
xj	A	2	iiij	No.	Marie egyptiace.ix.lect.duplex.	iiij
	b	3	iij	No.		
xix	c	4	prid.	No.	Ambrosij ep.& confess.ix.lect.du	xij
viij	d	5	Nonis.			j
xvj	e	6	viij	Id.		
v	f	7	vij	Id.		ix
	g	8	vj	Id.		
xiij		9	v	Id.	Transla.capitis quiriaci.ix.l.dup.	xvij
ij	b	10	iiij	Id.		vj
	c	11	iij	Id.	Vltima incensio lune paschalis.	
x	d	12	prid.	Id.		xiiij
	e	13	Idibus.			iij
xviij	f	14	xviij	cal.	Maij. Tiburtij & Valeriani mar.iij.l.	
vij	g	15	xvij	cal.	Claues rogationum.	xj
	A	16	xvj	cal.		
xv	b	17	xv	cal.	Sol in tauro.	xix
iiij	c	18	xiiij	cal.		viij
	d	19	xiij	cal.		
xij	e	20	xij	cal.		
i	f	21	xj	cal.		
	g	22	x	cal.		
ix	A	23	ix	cal.	Georgij mar.iij.lect. Te deum.	
	b	24	viij	cal.		
xvij	c	25	vij	cal.	Marci euãgeli.iij.lect.d.Vltimũ pasc.	
vj	d	26	vj	cal.	Prime rogationes.	
	e	27	v	cal.		
xiiij	f	27	iiij	cal.	Vitalis marty.iij.lect.	
iij	g	29	iij	cal.	Petri mar.iij.lect.Te d. Claues penth.	
	A	30	prid.	cal.		

MAius habet dies.xxxj.Luna.xxx.
Nox habet horas.viij.Dies.xvj.

xj	b 1			Philippi & Iacobi apo.iij.lect.du.
	c 2	vj	No.	Alexandri euentij & theodoli martyrū. (iij.lect.Te deum.
xix	d 3	v	No.	Inuentio san.Crucis festum annuale.
viij	e 4	iiij	No.	Quiriaci ep.& mar.iij.lect.Te deum.
	f 5	iij	No.	
xvj	g 6	prid.No.		Ioan.ante portam latinā mēo.tantum.
v	A 7	Nonis.		
	b 8	viij	Idus	Liberatio aurel.Solenne.
xiij	c 9	vij	Id.	
ij	d 10	vj	Id.	Oc.crucis.d.Gordiani & epis.mar.me.
	e 11	v	Id.	Mamerti episc.& conf.du. Primū penth.
x	f 12	iiij	Id.	Nerei achillei & pancratij mar.iij.lect.
	g 13	iij	Id.	
xviij	A 14	prid.	Id.	
vij	b 15	Idibus.		
	c 16	xvij	cal.	Iunij.
xv	d 17	xvj	cal.	
iiij	e 18	xv	cal.	Sol in geminis.
	f 19	xiiij	cal.	Iuonis confessoris duplex.
xij	g 20	xiij	cal.	
j	A 21	xij	cal.	Constantini confessoris duplex.
	b 22	xj	cal.	
ix	c 23	x	cal.	
	d 24	ix	cal.	Donatiani & rogatiani mar.iij.lect.
xvij	e 25	viij	cal.	Vrbani pape & mar.iij.lect. Estas orit.
vj	f 26	vij	cal.	
	g 27	vj	cal.	
xiiij	A 28	v	cal.	Carauni mar.iij.lect.
iij	b 29	iiij	cal.	
	c 30	iij	cal.	Vltime rogationes.
xj	d 31	prid.	cal.	Petronille virg.non mar.iij.lect.

IVnius habet dies. xxx. Luna. xxix.
Nox habet horas vj. Dies xviij.

	e 1		Nichomedis marty, iij. lec.
xix	f 2	iiij	No. Marcellini & petri martyrum. iij. lect.
viij	g 3	iij	No. Liphardi presby. & confessoris. ix. lect.
xvj	A 4	ptidie No.	
v	b 5	Nonis.	
	c 6	viij	Id.
xiij	d 7	vij	Id.
ij	e 8	vj	Id.
	f 9	v	Id. Primi & feliciani mar. iij. lec.
x	g 10	iiij	Id.
	A 11	iij	Id. Barnabe apost. ix. lec. duplex.
xviij	b 12	prid. Id.	Transl. euur. epis. aurel. iij. l. Te. de. Ba
vij	c 13	Ibid.	Vlt. pent. (fili ciri. na. & naza. mar. memo
	d 14	xviij cal.	Iulij. Transl. ania. e. aurelia. iij. le. Te de
xv	e 15	xvij	cal.
iiij	f 16	xvj	cal. Cirici & iulite marty. iij. lec.
	g 17	xv	cal. Auiti ab. & confess. ix. lec. Sol in cancro
xij	A 28	xiiij	cal. Marci & marcelliani mar. iij. lec.
j	b 19	xiij	cal. Geruasij & prothasij mar. iij. lec.
	c 20	xij	cal. Solsticiũ estiuale.
ix	d 21	xj	cal.
	e 22	x	cal. Albani mar. iij. lec.
xvij	f 23	ix	cal. Vigilia iij. le.
vj	g 24	viij	cal. Natiuitas s. ioan. bap. ix. l. dupl.
	A 25	vij	cal. Gallicani marty. iij. lec.
xiiij	b 26	vj	cal. Ioannis & pauli mar. iij. lec.
iij	c 27	v	cal. Octa s. ioannis. iij. lec.
	d 28	iiij	cal. Leonis pape memo. Vigilia. iij. lec.
xj	e 29	iij	cal. Apostolorũ petri & pauli. ix. lec. duplex.
	f 30	prid. cal.	Commemo. pauli apost. ix. lect. Martia-(lis episc. & confess. memoria.

IVlius habet dies.xxxj.Luna. xxx.
Nox habet horas.viij.Dies.xvj.

xix		1		
viij	A	2	vj	No. Visi.b.ma.virg.ix.lec.de. memo. proc. (& mar.mem.
	b	3	v	No.
xvj	c	4	iiij	No.Transl. martini epis.& cōf.iij.le. Te de.
v	d	5	iij	No.
	e	6		prid.No.Octa.apostolorum iij.lec.
xiij	f	7		Nonis.
ij	g	8	viij	Id.Priscille & aquile mart.iij.lec.
	A	9	vij	Id.Effrem confessoris iij.lec.
x	b	10	vj	Id.Septē.fratrū.iij.le.Dies ca.hic incipiūt.
	c	11	v	Id.Transl.s.benedicti ab.iij.le. Te deum.
xviij	d	12	iiij	Id.
vij	e	13	iij	Id.
	f	14		prid. Id.
xv	g	15		Idibus. Diuisio apost.ad predicandū iij.lec.
iiij	A	16	xvij	cal. Augusti.
	b	17	xvj	cal.
xij	c	18	xv	cal.Arnulphi epis.& mar.iij.l. Sol in leone.
j	d	19	xiiij	cal.Arseni abbatis & confes.iij.lec.
	e	20	xiij	cal.Euspicij abbatis & confess.iij. lec.
ix	f	21	xij	cal.Victoris sociorū.ei⁹ mar.ix.le.Praxe. vir.
	g	22	xj	cal. Marie mag.ix.lec.dup. (& mar.mēo.
xvij	A	23	x	cal.Apollinaris epis.& mar.iij.lec.
vj	b	24	ix	cal. Christine virg. & mar.iij.lec.
	c	25	viij	cal. Iacobi ap.& christophori mar.ix. le.du.
xiiij	d	26	vij	cal. Anne matris marie ix. lec. dup.
iij	e	27	vj	cal.Panthaleonis mar.iij. lec. Te deum.
	f	27	v	cal. Sansonis episc.& confess.iij. lec.
xj	g	29	iiij	cal. Marthe virg.ix.le de.Feli.simp.& beatri (cis marty.memoria.
xix	A	30	iij	cal.Abdonis & seminis mar.iij.lec.
	b	31		prid. cal.Germani epis.& confess.ix.lec.duplex.

AVgustus habet dies xxxj. Luna xxx.
Nox habet horas x. dies xiiij.

viij	c	1			Petri ad vincula & macab. mar. ix. lect.
xvi	d	2	iiii	No.	Stephani pa. & martyris iii. lect.
v	e	3	iii	No.	Inuentio s. Steph. gamalielis atque abi.
	f	4	prid. N		Terculini mar. iii. lect. (bonis m. ix. l.
xiij	g	5	Nonis.		Affre mart. non virg. iii. lect.
ii	A	6	vi	Id.	Transfigu. dñi. ix. lect. du. Sixti felicissi.
	b	7	vii	Id.	Don. e. & mar. iii. lect. (mi & ag. m. mẽ.
x	c	8	vi	Id.	Ciriaci largi & smaragdi mar. iii. lect.
	d	9	v	Id.	Romani mar. mẽo. Vigilia.
xviii	e	10	iiij	Id.	Laurentii mart. iii. lect.
vii	f	11	iii	Id.	Tiburtii marty. iii. lect.
	g	12	prid.	Id.	
xv	A	13	13	Idibus	Hippolyti socior. eius marty. iii. lect.
iiii	b	14	xix	cal.	Septẽbris. Euseb. con. mẽo. Vigil. iii. le.
	c	15	xviii	cal.	Assumptio beate Marie virg. annuale.
xii	d	16	xvii	cal.	
i	e	17	xvi	cal.	Octa. s. Laurentii mẽo. tantum.
	f	18	xv	cal.	Agapiti marty. mẽo. Sol in virgine.
ix	g	19	xiiii	cal.	Apparitio. s. cru. iii. lect. du. Magni mar.
	A	20	xiii	cal.	Dies caniculares hic finiuntur. (mẽo.
xvii	b	21	xii	cal.	Priuati epis. & mar. mẽo.
vi	c	22	xi	cal.	Oct. bea. Ma. & s. Thimothei & simph.
	d	23	x	cal.	Autumnus oritur. (mar. ix. lect.
xiiii	e	24	ix	cal.	Bartholomei apostoli ix. lect. duplex.
iii	f	25	viii	cal.	Ludouici conf. frãc. reg. iii. lect. Te deũ
	g	26	vii	cal.	Hireni & abãdi m. iii. l. (Genes. m. mẽ.
xi	A	27	vi	cal.	Sulpitii epis. & conf. iii. lect.
xix	b	28	v	cal.	Augustini ep. & con. du. Herme. m̃. mẽ.
	c	29	iiii	cal.	Decol. s. Io. bap. & s. sabie vir & m̃. ix. l.
viii	d	30	iii	cal.	Felicis & adaucti marty. iii. lect.
	e	31	prid.	cal.	

SEptember habet dies xxx, Luna xxix.
Nox habet horas xij. Dies xij.

xvi	f	1			Egidii ab. & conf. ix. l. d. priſci mar. meo.
v	g	2	iiii	No.	Lupi ep. & conf. iii. lect. cum Te deum.
	A	3	iii	No.	
xiii	b	4	prid. No.		Marcelli mar. iii. lect.
ii	c	5	Nonis.		
	d	6	viii	Id.	
x	e	7	vii	Id.	Euurcij epiſc. aurel. ix. lect. dupl.
	f	8	vi	Id.	Natiuitas beate Mar. virg. Annuale.
xviii	g	9	v	Id.	Gorgonii mar. meo.
vii	A	10	iiii	Id.	
	b	11	iii	Id.	Prothi & iacincti mar. meo.
xv	c	12	prid. Id.		
iiii	d	13	Idibus.		Oct. beate marie virg. ix. lect.
	e	14	xviii	cal.	Octobris. Exaltatio ſ. Crucis annuale.
xii	f	15	xvii	cal.	Corne. & cipri. mar. ix. lect. Nico. m. meo.
i	g	16	xvi	cal.	
	A	17	xv	cal.	Sol in libra.
ix	b	18	xiiii	cal.	
	c	19	xiii	cal.	
xvii	d	20	xii	cal.	Oct. ſ. crucis iii. lect. d. Equin. autũ. Vig.
vi	e	21	xi	cal.	Matthei apo. & euan. ix. lect. duplex.
	f	22	x	cal.	Mauricii ſocior. eius mar. ix. lect. duplex.
xiiii	g	23	ix	cal.	
iii	A	24	viii	cal.	
	b	25	vii	cal.	Firmini epiſ. & mar. ix. lect. duplex.
xi	c	26	vi	cal.	Cypriani & iuſtine mar. iii. lect.
xix	d	27	v	cal.	Coſme & damiani mar. iii. lect.
	e	28	iiii	cal.	
viii	f	29	iii	cal.	Michaelis archangeli. ix. lect. duplex.
	g	30	prid. cal.		Hieronymi presbyteri & con. dup. ix. l.

October habet dies xxxj. Luna xxx. Nox habet horas xiiij. Dies x.

xvi	A	1			Remi.e.& f.ix.l. Ger.& ve.ep.con.me.
v	b	2	vi	No.	Leodegarij & mar.iij.lect.
xiii	c	3	v	No.	
ii	d	4	iiii	No.	Francisci confess.ix.lect.duplex.
	e	5	iii	No.	
x	f	6	prid.	No.	Fidis virg.& mar.iii.lect.
	g	7	Nonis.		Sergij & Bacchi mar.iii.lect.
xviii	A	8	viii	Id.	
vii	b	9	vii	Id.	Dionysij socior. eius mar.ix.l.dup.
	c	10	vi	Id.	
xv	d	11	v	Id.	
iiii	e	12	iiii	Id.	
	f	13	iii	Id.	Transl.s.mamerti epi.& conf.ix.lect.
xii	g	14	prid.	Id.	
i	A	15	Idibus.		
	b	16	xvii	cal.	Nouembris. Octa.dionysij.iii.lect.
ix	c	17	xvi	cal.	
	d	18	xv	cal.	Luce euang.ix.l.d. Sol in scorpione.
xvii	e	19	xiiii	cal.	Transl.verani ep.& c.iij.l. Te deum.
vi	f	20	xiii	cal.	Sauiniani & potentiani mar.ix.lect.
	g	21	xii	ca.	Hilarionis conf.iii.lect.
xiiii	A	22	xi	cal.	
iii	b	23	x	cal.	Dorothei seueri & gor.mar.ix.lect.d.
	c	24	ix	cal.	
xi	d	25	viii	cal.	Crispini & crispiniani mar.ix.lect.dup.
xix	e	26	vii	cal.	
	f	27	vi	cal.	Vigilia.
viii	g	28	v	cal.	Simonis & iude apost.ix.lect.duplex.
	A	29	iiii	ca.	
xvi	b	30	iii	cal.	
v	c	31	prid.	cal.	Quintini marty.iii.lect.

Nouember habet dies xxx. Luna xxix.
Nox habet horas xvj. Dies viij.

	d	1			Feſtum omnium ſanctorum annuale.
xiii	e	2	iiii	No.	Comm. fidelium defunct. ix. lect.
ii	f	3	iii	No.	
	g	4	prid.	No.	
x	A	5	Nonis.		
	b	6	viii	Id.	
xviii	c	7	vii	Id.	
vii	d	8	vi	Id.	Oc. oĩz ix. le Quatuor coro. mr. mẽo.
	e	9	v	Id.	Theodori mar. iij. lect
xv	f	10	iiij	Id.	Verani e. & c. ix. l. Monit. e. & co. me.
iiii	g	11	iii	Id.	Martini e. & con. ix. l. d. mẽne m. mẽo.
	A	12	prid.	Id.	
xii	b	13	Idibus.		Bricij epiſ. & conf. ix. lect.
i	c	14	xviii	cal.	Decemb. Tranſ. mamer. e. & c. ix. l. d.
	d	15	xvii	cal.	
ix	e	16	xvi	cal.	Octa. Martini iii. lect.
	f	17	xv	cal.	Aniani e. & cõ. ix. l. d. Sol in ſagittario.
xvii	g	18	xiiii	cal.	Mandeti abba. & co. iii. lect. Te deũ.
vi	A	19	xiii	cal.	
	b	20	xii	cal.	Octa. aniani iii. lect.
xiiii	c	21	xi	cal.	Preſenta. bea. mar. vir. ix. lect. duplex.
iii	d	22	x	cal.	Cecilie virg. & mar. ix. lect
	e	23	ix	cal.	Clementis pa. & m. ix. l. d. Hiẽs orit.
xi	f	24	viii	cal.	Griſogoni mar. iii. lect.
xix	g	25	vii	cal.	Catherine v. & ma. ix. l. d. petri m. me.
	A	26	vi	cal.	Lini pape & mar. iii. lect.
viii	b	27	v	cal.	Vita. & agri. m. iii. lect Pria ſedes adu.
	c	28	iiii	cal.	
xvi	d	29	iii	cal.	Saturnini mar. mẽo. Vigilia iii. lect.
v	e	30	prid.	cal.	Andree apoſtoli ix. lect. duplex.

DEcember habet dies xxxj. Luna xxx. Nox habet horas xviij. Dies vj

	f	1		Eligij Episc. & cõf. ix. le. Crisanti & Darie mart. (memo.
xiij	g	2	iiij No.	
ij	A	3	iij No.	Vltima sedes aduentus.
x	b	4	pri. No	Barbare virg. & mart. ix. lect. duplex.
	c	5	Nonis.	Translatio S. Benedicti ab. ix. l. Te Deũ.
xviij	d	6	viij Id.	Nicolai Episc. & cõf. ix. le. dupl.
vij	e	7	vij Id.	Octa. S. Andree mem.
	f	8	vj Id.	Conceptio beatæ Mar. virg. annuale.
xv	g	9	v Id.	
iii	A	10	iiij Id.	Eulalie virg. mem.
	b	11	iij Id.	Gẽtiani victorici & fusciani mart. mem.
xij	c	12	prid. Id.	Octaue conceptionis ix. le.
j	d	13	Idibus.	Lucie virg. & mart. ix. le.
	e	14	xix cal. Iañ.	Nich. socior. eiꝰ mar. ix. le. dup.
ix	f	15	xviij cal.	Maxim. ab iij. l. cum Te d. O sapientia.
	g	16	xvij cal.	
xvij	A	17	xvj cal.	
vj	b	28	xv cal.	Sol in capricorno.
	c	19	xiiij cal.	
xiiij	d	20	xiij cal.	
iij	e	21	xij cal.	Thomæ apost. ix. le. di. Solsti. hyemale.
	f	22	xj cal.	
xj	g	23	x cal.	
xix	A	24	ix cal.	Vigilia iij. le.
	b	25	viij cal.	Natiuitas dñi nři Iesu Christi Annuale
viij	c	26	viij cal.	Stephani prothomar. ix. le. dupl.
	d	27	vj cal.	Ioannis Euang. ix. le. dupl.
xvj	e	28	v cal.	Sanctorum innocentium ix. lec. dupl.
x	f	29	iiij cal.	Thomæ Archiep. cãtua. iij. l. cũ Te Deũ.
	g	30	iij cal.	
xiij	A	31	prid. cal.	Silue. pa. & cõf. Et colũbæ v. & m. ix. le.

¶ Manuale insignis ecclesie aurelian̄.
¶ Benedictio aque que fit qualibet die dominica preterquam in die pasche, ꝛ pēthecostes. Et fit primo benedictio salis. se signando et sic dicendo. versus. Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit celum et terram. ℣. Sit nomen domini benedictum. ℟. Ex hoc nūc ꝛ vsqꝫ in seculum. Exorcismus salis.

Exorcizo te creatura salis: per deum ✠ viuū: per deum ✠ verum: per deum ✠ sanctum: per deum qui te per heliseum prophetam in aqua mitti iussit, vt sanaretur sterilitas aque, vt efficiaris sal exorcizatum in salutem credētium, vt sis omnibus te sumentibus sanitas anime et corporis: ꝛ effugiat atqꝫ discedat ab eo loco quo aspsum fueris omnis fantasia ꝛ nequitia vel versutia diabolice fraudis: omnisqꝫ spiritus immundus adiuratus. Per eum qui vēturus est iudicare viuos et mortuos ꝛ seculū per ignē. Amē. Oratio. Oremus.

Immensam clementiam tuam omnipotēs eterne deus humiliter imploramus: vt hāc creaturam salis quam in vsum humani generis tribuisti, bene-

dicere ✠ ꝛ sanctificare ✠ tua pietate di=
gneris, vt sit omnibus sumētibus salus
mentis ꝛ corporis, et quicquid ex eo tactū
vel respersum fuerit, careat omni immū=
dicia, omniqꝫ impugnatione spiritalis ne
quitie. Per virtutem eiusdem domini no
stri iesu Christi: qui venturus est iudica=
re viuos ꝛ mortuos, ꝛ seculum per ignē.

Exorcismus aque sine. Oremus.

Exorcizo te creatura aque, in nomi=
ne dei patris ✠ omnipotētis, ꝛ in
nomine ✠ iesu christi filij eiꝰ domini no=
stri, ꝛ in virtute spiritus ✠ sancti vt fias
aqua exorcizata ad effugandā oēm pote=
statē inimici, ꝛ ipsum inimicum eradicare
ꝛ explantare valeas cū angelis suis apo=
staticis. Per virtutem eiusdem domini
nostri iesn christi: qui vēturus est iudica=
re viuos et mortnos, ꝛ seculum per ignē.
Amen. Oremus.

Deus qui ad salutem hnmani ge=
neris maxima queqꝫ sacramēta in
aquarū substantia condidisti: adesto ꝓpi=
cius inuocationibus nostris, ꝛ elemento
huic multimodis purificationibꝰ ꝓpa=
rato, virtutē tue bn̄dictionis infunde: vt
creatura mysterij tui tibi seruiēs ad abij=

ciendos demones, morbosq; pellandos, diuine gratie sumat effectũ, vt quicquid in domibus vel in locis fideliũ hec vnda resperserit, careat omni immundicia, libe retur a noxa, nõ illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens. Discedant omnes insidie latentis inimici, et si quid est quod aut incolumitati habitantium inuidet, aut quieti: aspersione hu9 aque effugiat: vt salubritas per inuocationem sancti tui nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per virtutem eiusdem domini nostri iesu christi. Qui venturus est iudicare viuos & mortuos: & seculum per ignẽ. Amen. Hic mittat sacerdos sal in aquam in modum crucis dicens submissa voce. Commixtio salis et aque pariter fiat: in nomine ✠ patris & fi ✠ lij et spiritus ✠ sancti. Amen. Tunc dicat. Dominus vobiscũ. Et cum spiritu tuo. Oremus.
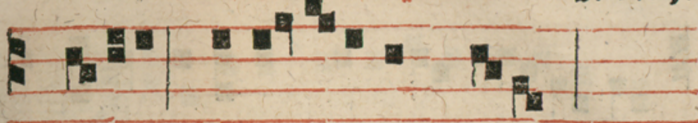
Deus inuicte virtutis auctor & insuperabilis imperij rex ac semper magnificus triũphator: qui aduerse dominationis vires reprimis: qui inimici rugientis seuitiam superas, qui hostiles nequitias potẽter expugnas, te domine

trementes & supplices deprecamur ac petimus, ut hanc creaturam salis et aque, dignanter accipias, benignus illustres pie tatis tue more sanctifices, ut ubicunque fuerit aspersa per inuocationem sancti tui nominis, omnis infestatio immundi spiritus abiciatur, terrorque uenenosi serpentis procul pellatur, et presentia sancti spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum uiuit & regnat in unitate eiusdem spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen.

Ad aque aspersionem. Antiphona.

Sperges me domine hysopo et mundabor lauabis me et super niuem de albabor. ps. Miserere mei deus.

Gloria. Secu lorum amen.

¶ Tunc aspergatur aqua super altaria et super assistentes. Post aspersionem aque dicitur. Vᵉ. Ostende nobis domine misericordiã tuam. R. Et salutare tuum da nobis. Vsus. Dominus vobiscum. Oremus. Collecta.

Exaudi nos dñe sancte pater omnipotens eterne deus: et mittere dignare sanctum angelũ tuum de celis, qui custodiat foueat, ptegat, visitet et defendat omnes habitãtes in hoc habitaculo. Per christum dominum nostrum. Amẽ.

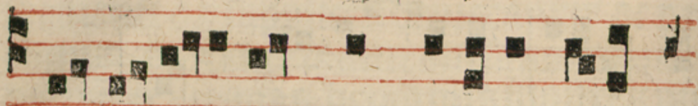
In tempore paschali, loco. Asperges me domine. potest dici sequẽs. Antiphona.
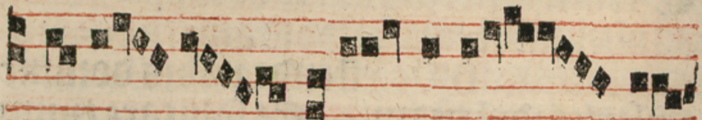

Vidi aquã egre dientem de

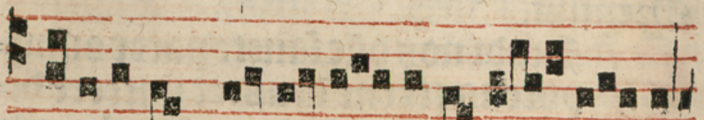
templo a la tere dextro alle lu ya.

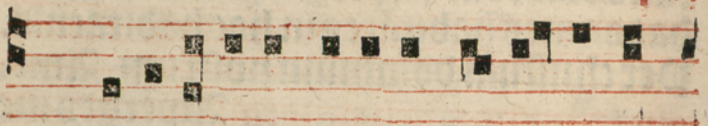
Et omnes ad quos peruenit aqua

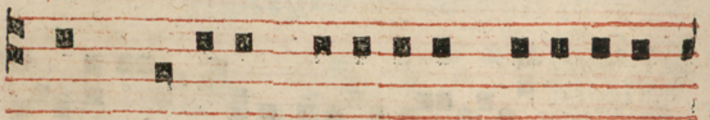
ista sal ui facti sunt et
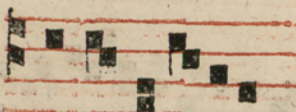

di cent al le luya alle luya. ps.

Confitemini domino quoniam bo=

nus: quoniam in seculum misericor=

dia eius.

Oratio. Exaudi. vt sup. ¶ Sequitur benedictio cerei paschalis.

Xultet iam angelica turba ce-

lorū exultent diuina mysteria et pro

tanti regis victoria tuba intonet salu-

ta ris. Gaudeat se tellus tantis irra-

diata fulgoribus: et eterni regis splen-

dore illustrata totius mundi se sentiat.

amisisse caliginem. Letetur et mater

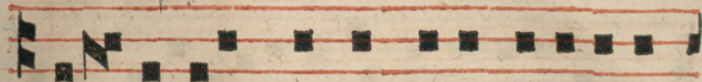
ecclesia tanti luminis adornata ful-

goribus et magnis populorum voci-

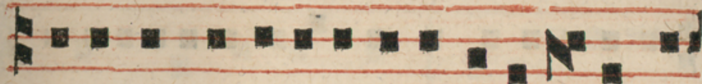
bus hec aula resultet. Quapropter

astātibus vobis fratres charissimi ad

tam miram sancti luminis huius cla-

ritatem vna mecum queso dei omni-

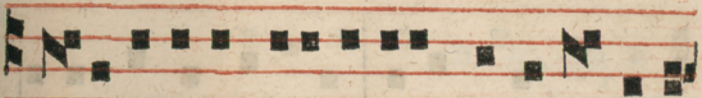
potentis misericordiam inuocate: vt

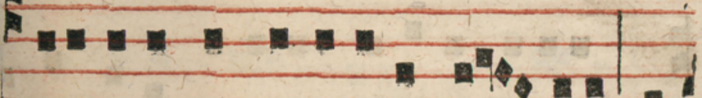
qui me non meis meritis intra leui-

tarum numerum dignatus est aggre-

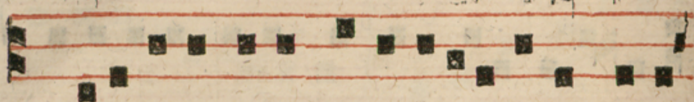

gare luminis sui gratiā infundēdo ce-

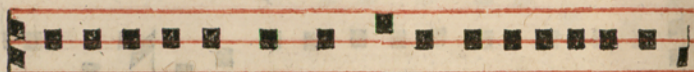

rei huius laudē implere perficiat. per

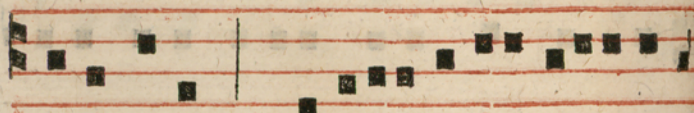
Benedictio cerei paschalis.

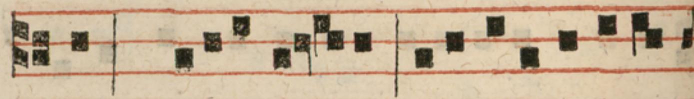
dn̄m nr̄m iesum xp̄m filiū eius qui cū

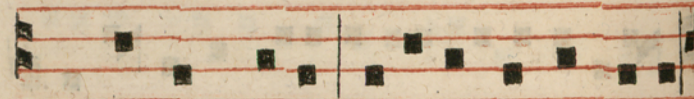
illo vivit et regnat deus in vnitate spi=

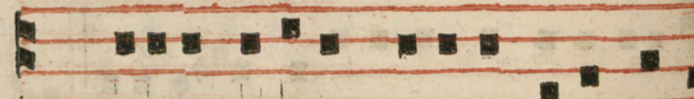
ritus sancti. Per oīa secula seculorū.
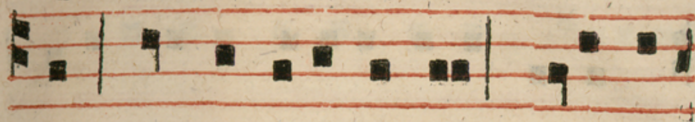

Amē. Dn̄s vobiscū. et cū spiritu tuo.

Sursum corda. Habem⁹ ad dominū.

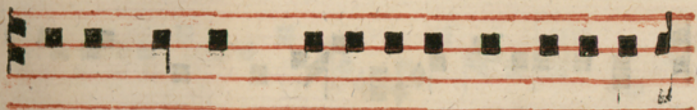
Gratias agamus domino deo no=
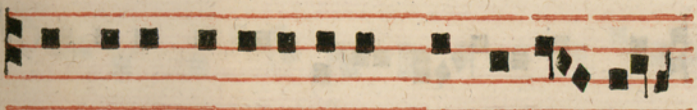

stro. Dignum & iustum est. Uere di-

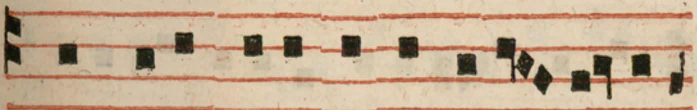
gnum et iustum est Inuisibilem
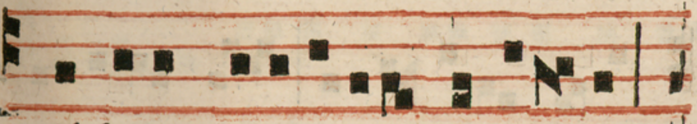

deum patrem omnipotentem filium-

que eius vnigenitum dominum no-

strum toto cordis ac mentis af fectu

et vocis ministeri o personare:

Qui pro nobis eterno patri debi-

tum soluit & veteris piaculi cautio-

nem pio cruore detersit. Hec sunt e-

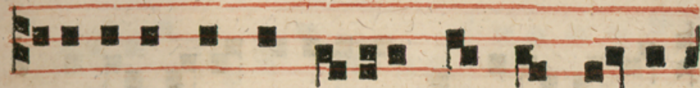
nim festa pascalia in quibus vere ille

agnus occiditur eiusque sanguine

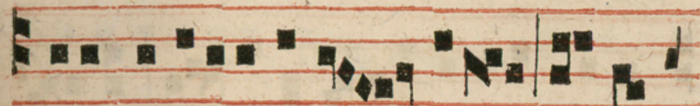
postes consecrantur. Hec nox est in

qua primum patres nostros filios is-
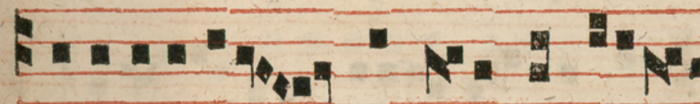

rael eductos de egypto rubrum mare

sicco vestigio transire fecisti. Hec nox

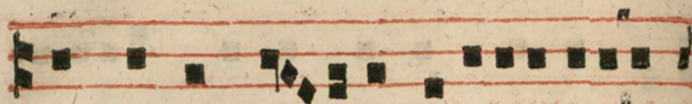
est que peccatorum tenebras colũne

illuminatio ne purgauit. Hec igitur

nox est que hodie per vniuersũ mũdũ

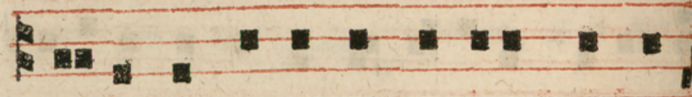
in christum credentes a vitiis seculi

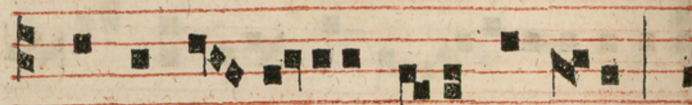
segregatos et caligine peccatorum

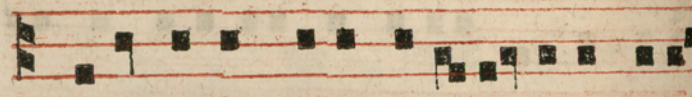
reddit gratie sociat sanctitati. Hec nox
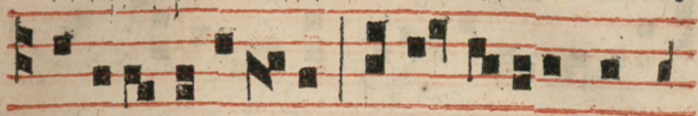

est in qua destructis vinculis mortis
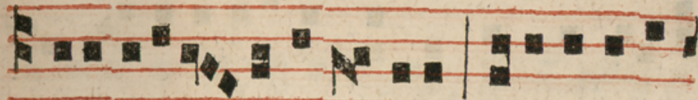

christus ab inferis victor ascendit.

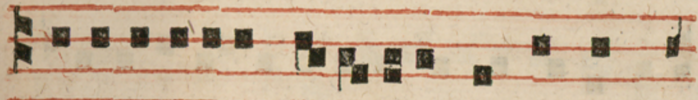
Nihil enim nobis nasci profuit nisi
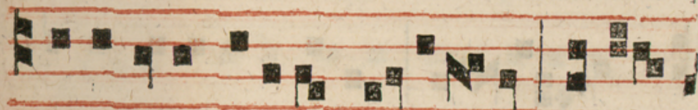

redimi profuisset. O mira circa nos

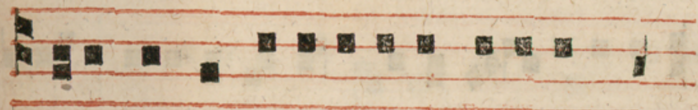
tue pieta tis dignatio. O inestima=

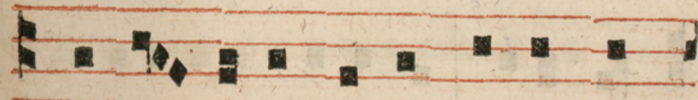
bilis dilectio charitatis vt seruum
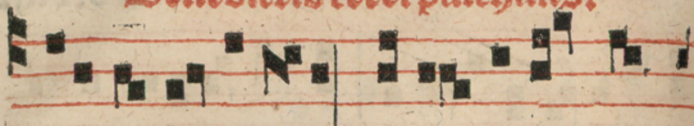

redimeres filium tradidisti. O be=

ata nox que sola meruit scire tem=

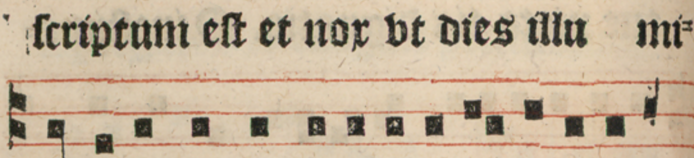
pus et horam in qua christus ab
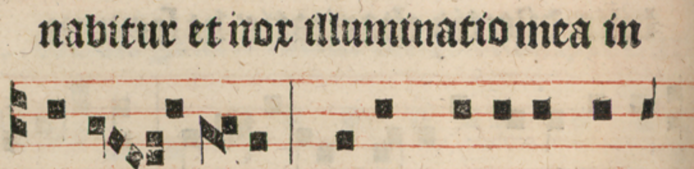

inferis reſurrexit. Hec nox eſt de qua
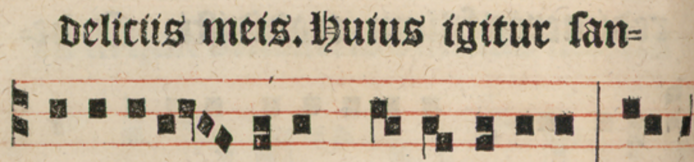

ſcriptum eſt et nox vt dies illu mi=

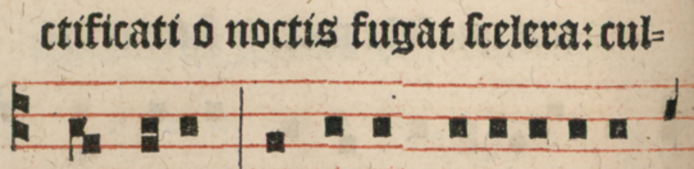
nabitur et nox illuminatio mea in
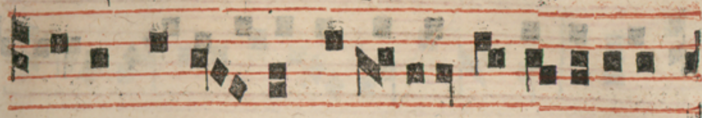

delicijs meis. Huius igitur ſan=

ctificati o noctis fugat ſcelera: cul=

pas lauat: et reddit innocentiam

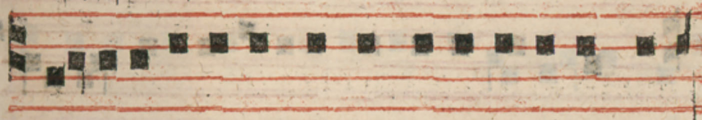

lapsis et mestis letitiā. Fuga todia

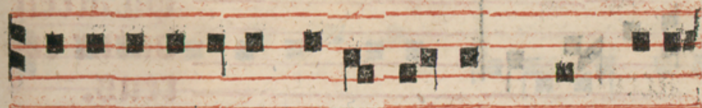

concordiam parit et cur- uat imperia.

Hic ponitur incensum in cereo in modum crucis.

In huius igitur noctis

gratia suscipe sancte pater incensi hu-

ius sacrificium vespertinum, quod tibi

in hac cerei oblatione solenni per mi-

nistrorum manus de operibus apum

sacrosancta reddit eccle sia. Sed iam

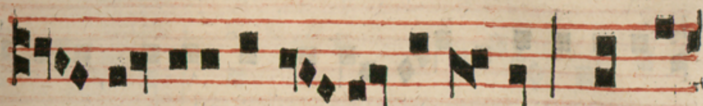
columne huius preconi a nouimus

quam in honorem dei rutilans ignis

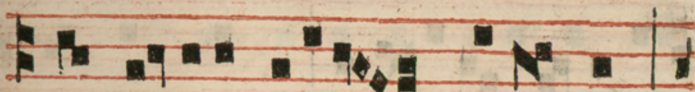
Hic accendatur cereus.

accen dit.

O vere be ata nox que expoliauit

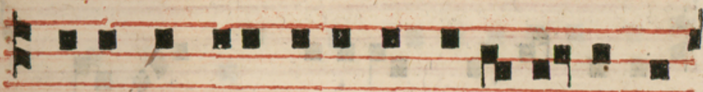
e gyptios dita uit hebreos. Nox in

qua terrenis celesti a iunguntur.

Oramus te domine ut cereus iste in

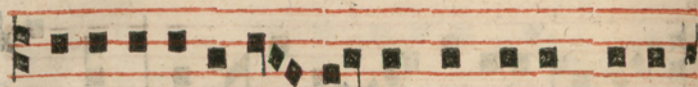
honorem tui nominis consecratus ad
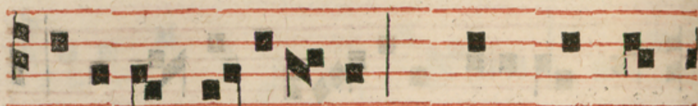

noctis huius caliginem destruendam

indeficiens perseueret. In odorem

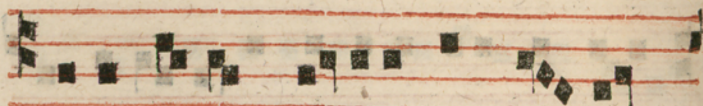
ſuauitatis ac cenſus ſupernis lumi=

naribus miſce atur. Flammas e=

ius lucifer matutinus inue niat.

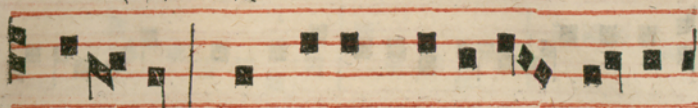
Ille inquam lucifer qui ne ſcit

occaſum. Ille qui regreſſus ab
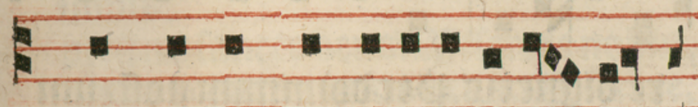

in feris humano generi ſerenus

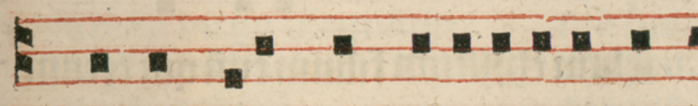
illuxit. Precamur ergo te domi=

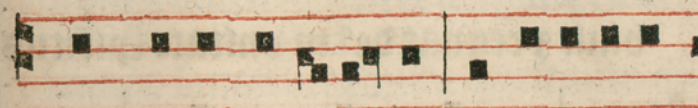
ne vt nos famulos tuos om=
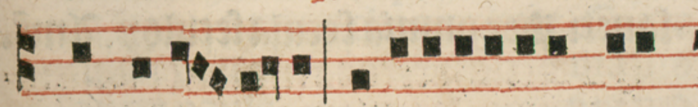

nem clerum et deuotissimum po=

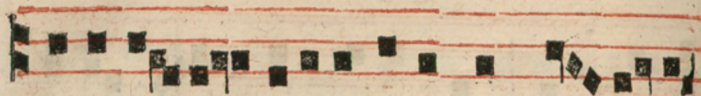
pulum, vna cum beatissimo pa=

pa nostro. N. et antistite

nostro N. et gloriosissimo rege

nostro N. quiete temporum concessa

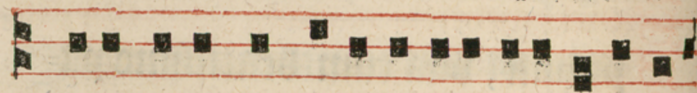
in his paschalibus gaudiis conserua-
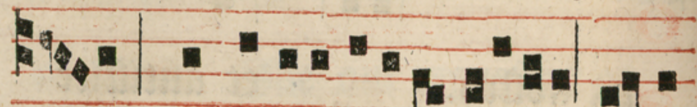

re digneris. Per dominum nostrum

iesum christum filium tuū qui tecum

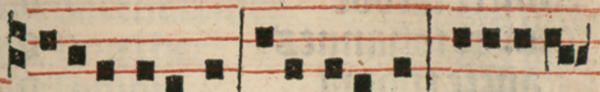

viuit et regnat deus in vnitate spiritus

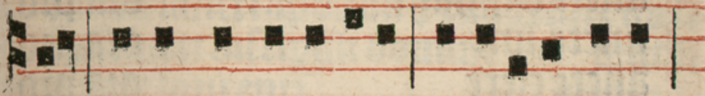

sancti. Per omnia secula seculorum. Amē.

His dictis sacerdos in alba et stola incipit primam letaniam que sequitur et finiatur ante altare.

Kyrie eleyson. Xp̄e eleyson. Xp̄e audi

nos. Pater de celis de⁹. Miserere nobis.
Fili redemptor mundi deus. Miserere nobis.
Spiritus sancte deus. Miserere nobis.
Sancta trinitas vnus deus. Miserere.
Sancta maria ora pro.
Sancta dei genitrix ora pro.
Sancta virgo virginum ora pro.
Sancte michael ora pro.
Sancte gabriel ora pro.
Sancte raphael ora pro.
Omnes sancti angeli et archangeli dei. Orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum spirituum ordines. Orate pro nobis.
Sancte iohannes baptista ora pro.
Oēs sancti patriarche & pphete. Orate.
Sancte petre ora pro.
Sancte paule ora pro.
Sancte andrea ora pro.

Sancte iacobe ora pro.
Sancte iohannes ora pro.
Sancte thoma ora pro.
Omnes sancti innocentes. orate pro.
Sancte stephane ora pro.
Sancte line ora pro.
Sancte clete ora pro.
Sancte clemens ora pro.
Sancte sixte ora pro.
Sancte corneli ora pro.
Sancte cypriane ora pro.
Sancte silvester ora pro.
Sancte leo. ora pro.
Sancte gregori ora pro.
Sancte mamerte ora pro.
Sancte martine ora pro.
Sancta maria magdalena ora pro.
Sancta maria egyptiaca. ora pro.
Sancta felicitas ora pro.
Sancta perpetua ora pro.
Sancta agatha ora pro.

ut sup. usque ad fontes.

Kyrie eleyson.
Sancte iacobe ora pro.
Sancte philippe ora pro.

Sancte bartholomee ora pro.
Sancte matthee ora pro.
Sancte symon ora pro.
Sancte iuda ora pro.
Omnes sancti apostoli & euãgeliste orat.
Oẽs sancti discipuli domini orate.
Sancte laurenti ora pro.
Sancte vincenti ora pro.
Sancte dyonisi cum socijs tuis. or.
Sancte maurici cum socijs tuis or.
Sancte eustachi cum socijs tuis or.
Omnes sancti martyres dei.
Sancte nicolae ora pro.
Sancte euurci ora pro.
Sancte aniane ora pro.
Sancte sanson ora pro.
Sancte verane ora pro.
Omnes sancti confessores. orate.
Sancta lucia ora pro.
Sancta agnes ora pro.
Sancta cecilia ora pro.
Sancta anastasia ora pro.
Omnes sancte virgines orate.
Omnes sancti et sancte dei. orate pro.
¶ Hic benedicantur fontes a sacerdote dicenda submissa voce Dominus vobiscum. Oremus.

Benedictio fontis.

Omnipotens sempiterne deus adesto magne pietatis tue misteriis: adesto sacramentis: et ad creandos nouos populos quos tibi fons baptismatis parturit: spiritum adoptionis emitte: vt quod nostre humilitatis gerẽdum est mysterio: tue virtutis impleatur effectu. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum viuit ⁊ regnat in vnitate eiusdem. Cantando.

Per oĩa secula seculorũ. Amen.

Dñs vobiscum. Et cum spiritu tuo.

Sursũ corda. Habem⁹ ad dñm. Gratias

agam⁹ dño deo nr̃o. Dignũ ⁊ iustũ est.

Uere dignum et iustum est, equum et

salutare. Nos tibi semper & ubique gra=

tias agere domine sancte pater omni=

potens eterne deus. Qui inuisibili po=

tentia sacramentorum tuorum mira=

biliter operaris effectum: et licet nos

tantis mysteriis exequendis simus in=

digni tu tamen gratie tue dona nō de=

serens etiam ad preces nostras aures

tue pietatis inclina. Deus cuius spi=

ritus super aquas inter ipsa mūdi pri=

mordia ferebatur: ut iam tunc virtu=

tem sanctificationis aquarum natu=

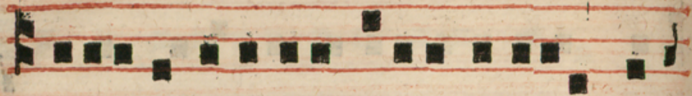
ra conciperet. Deus qui nocentis

mundi crimina per aquas abluens

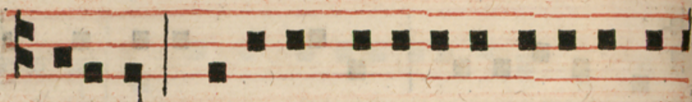
regenerationis speciem in ipsa di=

luuij effusi o ne si gna=

sti vt vnius eiusdemq3 elementi my=

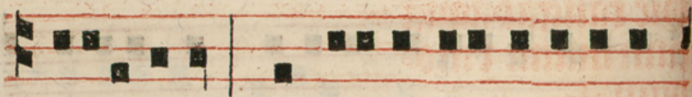
ſterio et finis eſſet viciis: et origo vir=

tutibus. Reſpice domine in faciem ec=

cleſie tue et multiplica in̄ ea regenera=

tiones tuas: qui gratie tue affluentis

impetu letificas ciuitatem tuam fon=

temq; baptiſmatis aperis toto orbe

terrarum gentibus innouandis vt tue

maiestatis imperio sumat vnigeniti

tui gratiam de spiritu sancto.

Hic tangat aquã cum manu i modum ✠

Qui hanc aquã rege-

nerãdis hominibus preparatam arca-

na sui luminis admixtione fecundet

vt sanctificatione concepta ab im=

maculato diuini fontis vtero in no=

uam renata creaturam progenies

celestis emergat. Et quos aut sexus

in corpore aut etas discernit in tēpore

omnes in vnā pariat gratia mater

infan=

infantiam. Procul ergo hinc te iuben-

te domine omnis spiritus immundus

abscedat: procul tota nequitia diaboli-

ce fraudis absistat. Nihil hic loci ha-

beat contrarie virtutis admixtio: non

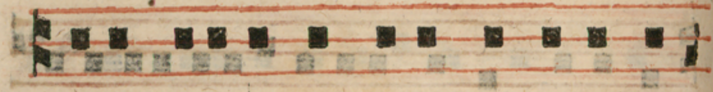
insidiando circumuolet non latendo

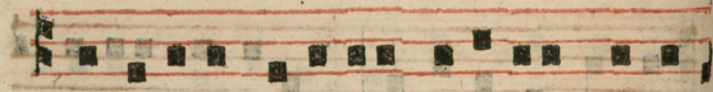
subrepat: non inficiendo corrumpat.

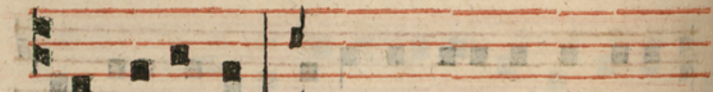
Sit hec sancta et innocens crea

tura libera ab omni impugnato=
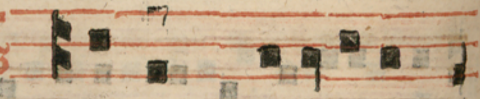

ris incursu: et totius nequitie purga=

ta discessu.

Hic faciat signum crucis dicens.

Sit fons ✠ viu^9 aqua ✠

Sit

regenerans: vnda ✠ purificans. Ut

omnes hoc lauacro salutifero diluen=

di operante in eis spiritu sancto per=

fecte purgationis indulgentiam con=

sequatur. Unde bene ✠ dico te

creatura aque per deum ✠ viuum

per deum ✠ verum: per deum ✠ san=

ctum. per deum qui te in principio ver=

bo separauit ab arida cuius spiritus

super te ferebatur. Qui te de paradiso

manare fecit et in quattuor flumini=

bus totam terram rigare precepit.

Hic proiiciatur aquā in quatuor partes in modum ✝

Qui te in deserto amaram suauitate indita fecit esse potabilem et sitienti populo de petra produxit: bene dico te per iesum christum filium eius vnicum dominum nostrum qui te in cana galilee signo

admirabili sua potentia conuertit in

uinum. Qui pedibus super te ambu-

lauit: et a iohanne in iordane in te ba-

ptizatus est. Qui te una cum sangui-

ne de latere suo produxit et discipulis

suis iussit ut credentes baptizarentur

in te dicens. Ite docete omnes gen-

tes baptizantes eos in nomine patris

et filij et spiritus sancti. Amen.

¶ Hic aspiret: iij dicẽdo submissa voce iij.

Hec nobis pcepta obseruãtib⁹ tu de⁹ oĩpotẽs ꝫ clemẽs adesto: tu benign⁹ aspira.

Tu has simplices aquas tuo

oꝛe benedicito vt pꝛeter na-

tu ra lem emun datio nem

quā lauādis possint adhibere corporib⁹

sint etiā purificādis mētibus efficaces.
Hic demergat cereū in aquā ter, dicēdo.
Descendat in hāc ple. ℭc. vsq;. Totamq;.

Descendat in hanc plenitudinem fon-

tis virt⁹ spiritus tui. Totáque hui⁹

aque substantiam regenerandis fe-

cūdet effectu. Hic oīm peccatorū ma-

cule deleantur. Hic natura ad imaginē

tuā cōdita & ad honorē sui reformata

principij cunctis vetustatis squaloribꝰ

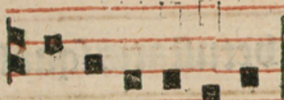
emūdetur. vt oīs homo hoc sacramen=

tū regenerationis igressus ī vere inno=

cētie nouā infantiam renascatur. per.

¶ Hic deguttetur cereus in aqua in mo=
dū crucis. iij. dicens submissa voce. San=
ctificet̄ & fecūdet̄ fōs iste. In noīe patris
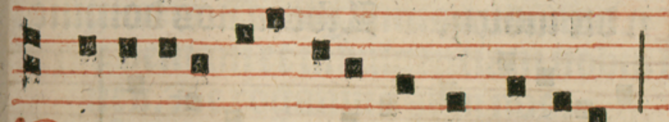
⁊ filij: ⁊ spiritus sancti. Amen. ¶ Hic infudat oleū in aquā in modum crucis, dicens. Coniunctio olei unctionis ⁊ aque baptismatis fiat. In nomine patris. ⁊c. ¶ Post infundat crisma in modū crucis dicens. Coniunctio chrismatis sanctificationis ⁊ olei unctiōis: et aque baptismatis fiat. In nomine patris et filij. ⁊c. ¶ Fontibus benedictis incipitur letania que sequit᷑ ut sup. usq; ad maius altare.

Kyrie eleyson.

Sancte mathia ora pro.
Sancte barnaba. ora pro.
Sancte marce ora pro.
Sancte luca ora pro.
Omnes sancti apostoli et euangeliste. Orate pro nobis.
Omnes sancti discipuli domini Orate.
Sancte fabiane Ora pro nobis.
Sancte sebastiane ora pro.
Sancte crispine ora pro.
Sancte crispiniane ora pro.
Omnes sancti martyres orate pro.
Sancte germane ora pro.

Sancte benedicte ora pro.
Sancte maximine ora pro.
Sancte lipharde ora pro.
Sancte auite ora pro.
Omnes sancti confessores. orate pro nobis.
Sancta margareta ora pro.
Sancta columba ora pro.
Sancta brigida ora pro.
Sancta genouefa. ora pro.
Omnes sancti virgines orate pro.
Omnes sancti & sancte dei. orate pro nobis.

Propicius esto parce nobis domine.
Ab omni malo. Libera nos.
A damnatione perpetua. Libera nos.
A peste et clade Libera nos.
A periculo mortis. Libera nos domi.
A fulgure et tempestate. Libera nos domine.
A morte subitanea. Libera nos do.
Ab insidiis diaboli Libera nos do.
Ab ira et odio et omni mala voluntate. Libera nos domine.

Per aduentum tuum. Libera nos.
Per natiuitatem tuam. Libera nos.
Per circuncisionē tuam. Libera nos.
Per baptismum tuum. Libera nos.
Per ieiunium tuum. Libera nos.
Per passionem et crucem tuam. Libera nos domine.
Per gloriosam resurrectionem tuam. Libera nos domine.
Per admirabilem ascensionem tuam. Libera nos domine.
Per aduentum sancti spiritus paraclyti. Libera nos domine.
In die iudicij. Libera nos domine.

Peccatores te rogamus audi nos.
Ut pacem nobis dones. Te rogamus audi nos.
Ut ecclesiam tuam regere et defensare digneris. Te rogamus audi nos.
Ut donum apostolicum et ecclesiasticū ordinem in sancta religione conseruare digneris Te rogamus audi.
Ut pontificem nostrum et cunctum clerum sibi commissum in sancta reli=

gione conseruare digneris. Te rogamus audi nos.

Ut ecclesiam istam et cunctum populū catholicum in sancta religione conseruare digneris. Te rogamus audi.

Ut habitantibus in ea pacem et veram concordiam donare digneris. Te ro.

Ut obsequium seruitutis nostre rationabile facias. Te rogamus audi nos.

Ut regibus et principibus nostris pacem et veram concordiā atque victoriam donare digneris. Te rogam.

Ut fructus terre dare et conseruare digneris. Te rogamus audi nos.

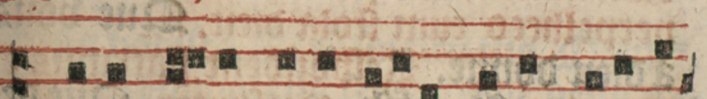
Ut veniam et indulgentiam nobis dones. Te rogamus audi nos.

Ut spacium vere penitentie nobis dones. Te rogamus audi nos.

Ut sanitatem mentis et corporis nobis dones. Te rogamus audi nos.

Ut cunctis fidelibus defunctis requiē eternam donare digneris. Te roga.

Filii dei. iij. Te rogamus audi nos.

Agnus dei q̄ tollis pctā mundi exaudi

nos domine. Agnus dei qui tollis

peccata mundi miserere nobis.

Agnus dei qui tollis peccata mun-

di dona nobis pacem.

Qua finita incipitur solenniter. Kyrie eleison. Christe eleyson. iij. Kyrie eleyson. iij. et pulsantur campane. Post incipit sacerdos. Gloria in excelsis deo.

¶ Sequitur ordo ad cathecumineum faciendum ante fores ecclesie super puerum masculum. Presbyter indutus superpelliceo cum stola dicit. Que vous a dieu donne. Respondent patrinus et matrina. Ung filz. Presbyter. Que demande il. Rm. Baptesme. Presbyter.

Comment aura il nom. R. Pierre, ou Jehan. Tunc presbyter aspiret in faciez pueri dicens.

Exi ab eo spiritus immunde: et da locum spiritui sancto paraclyto. Et faciendo signum crucis super puerũ dicat. Et recede ab hoc famulo dei. In nomine patris ✠ et filij et spiritus sancti. Amen. Postea sacerdos petat nomẽ eius et nominando eum faciat crucem de pollice in frontem infantis sic dicendo. Signum sancte crucis saluatoris domini nostri iesu christi ✠ in frontem tuã pono. In nomine patris et filii et spiritussancti. Amen. Deinde faciat crucẽ in pectore infantis cum pollice dicens. Signũ sancte crucis saluatoris domini nostri iesu christi ✠ in pect⁹ tuũ pono. In nomine patris. etc. Item faciat crucem inter scapulas infantis dicens. Signuz sancte crucis saluatoris domini nostri iesu christi inter ✠ scapulas tuas pono. In nomine patris. etc. Postea sacerdos tenens manum super caput pueri dicat. Dñs vobiscũ. Et cũ spiritu tuo. Oremus.

Omnipotens sempiterne deus pater domini nostri iesu christi: respi-

cere dignare super hũc famulum tuũ N. quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es, oẽm cecitatẽ cordis ab eo repelle, dirumpe oẽs laqueos sathane quibꝰ fuerat colligatꝰ, aperi ei domine ianuã pietatis tue, vt signo sapientie tue, imbutꝰ, omniũ cupiditatum fetoribus careat, et ad suauem odorez preceptorum tuorum letus tibi in ecclesia tua deseruiat, & proficiat de die in diez vt idoneus efficiatur accedere ad gratiam baptismi tui percepta medicina. Per christũ dominum nostrum. Amen. Alia oratio. Oremus.

PReces nostras quesumus domine clementer exaudi et hunc famulũ tuum N. Faciat presbyter signum crucis cum pollice in fronte pueri ✠ crucis dominice, cuius impressione eum signamus, tua virtute custodi, vt magnitudinis glorie rudimenta seruans: per custodiam mandatorum tuorum, ad noue regenerationis gloriam peruenire mereatur. Per eundem christum dominum nostrum. Amen. Alia oratio. Oremus.

DEus qui humani generis ita es cõditor vt sis etiã reformator, propiciare populis adoptiuis: et nouo testa-

mento

sobolē noue prolis ascribe: ut filij promissionis quod non potuerunt assequi per naturam, gaudeant se recepisse per gratiam. Per christum dominum nost.
¶ Bñdictio salis. Nec dicitur Oremus.
℣. Adiutoriū nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomen domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc & usque in seculum.

Exorcizo te creatura salis in nomine dei patris ✠ omnipotentis: & in charitate domini nostri ✠ iesu christi: et in virtute spiritus ✠ sancti. Exorcizo te per deum ✠ viuum: per deum ✠ verum: per deum ✠ sanctum. Per deū qui te ad tutelam humani generis procreauit: & populo venienti ad credulitatem per seruos suos cōsecrari precepit. Ut in nomine sancte trinitatis efficiaris salutare sacramentum ad effugandum inimicū. Proinde rogamus te domine deus noster: ut hanc creaturam salis sanctificando ✠ sanctifices: benedicēdo ✠ benedicas: ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina permanens in visceribus eorum. In nomine eiusdem domini nostri iesu christi qui venturus est iudica-

re viuos & mortuos, & seculum per ignē Amen. Tunc aspergatur sal aqua benedicta postea interrogans nomen infantis ponat de sale in ore eius dicens. Accipe sal sapientie: vt propiciatus sit tibi deus in vitā eternam. Amen. Dominꝰ vobiscū. Et cum spiritu tuo. Oremus.

DEus patrum nostrorū deus vniuerse conditor creature: te supplices exoramus, vt hūc famulū tuum N. respicere digneris propicius vt hoc primum pabulū salis gustantē non diutius esurire permittas quo minꝰ cibo repleatur celesti quatenus sit semper dn̄e spiritu feruens spe gaudens, tuo semper nomini seruiens & perduc eum ad noue regenerationis lauacrum, vt cum fidelibꝰ tuis promissionum tuarum, eterna premia consequi mereatur. Per christū dominum nostrum. Oremus.

DEus abraham, deus ysaac, deus iacob: deus qui famulo tuo moysi in monte sinai apparuisti, & filios israel de terra egypti eduxisti: deputās eis angelum pietatis tue, qui custodiret eos die ac nocte, te quesumꝰ domine, vt mittere digneris sanctum angelū tuum vt

similiter custodiat et hunc famulum tuũ N. et perduc eũ ad gratiã baptismi tui. Per christum. Amen. Sine. Oremus.

ERgo maledicte diabole recognosce sententiam tuam: et da honorẽ deo viuo et vero, da honorem iesu christo filio eius et spiritui sancto, et recede ab hoc famulo dei N. quia istum sibi deus et dominus noster iesus christ' ad suam sanctam gratiã et benedictionẽ fontẽque baptismatis dono sue pietatis vocare dignatus est. ¶ Hic faciat crucem in frontem infantis cum pollice dextro Et hoc signum ✠ sancte crucis quod nos fronti eius damus, tu maledicte diabole nunquam audeas violare. Per christum dominum nostrum. Amen. Oremus.

DEus immortale presidiũ omniuz postulantiũ, liberatio suppliciũ: pax rogantium, vita credentiũ resurrectio mortuoruz, te inuoco super hunc famulum tuũ N. qui baptismi tui donum petens eternam consequi gratiam spiritali regeneratione desiderat. Accipe euz domine et quia dignatus es dicere: petite, et accipietis, querite, et inuenietis, pulsate, et aperietur vobis petẽti itaque ma-

nū porrige, et ianuā pāde pulsanti, ut eternam celestis lauachri benedictionem consecutus, promissa tui muneris regna percipiat. Per christum dominū. Amen.

Ergo maledicte diabole recognosce sententiam tuam, et da honorem deo viuo et vero, da honorem iesu christo filio eius et spiritui sancto: et recede ab hoc famulo dei N. quia istum sibi deus et dominus noster iesus christus ad suā sanctam gratiā et benedictionez fontemque baptismatis dono sue pietatis vocare dignatus est. ¶ Hic faciat crucez in frontē infantis cū pollice dexto. Et hoc signū ✠ sancte crucis quod nos fronti eius damus tu male dicte diabole nūquā audeas violare. Per christum dominū nostrū Amē.

Audi maledicte sathana adiuratus per nomen eterni dei et saluatoris nostri iesu christi filij eius cum tua victus inuidia tremens gemensque discede: nihil tibi sit commune cum seruo dei N. iam celestia cogitanti, renunciaturo tibi ac seculo, et beate immortalitati victuro. Da igitur honorem aduenienti spiritui sancto, qui ex summa celi arce descendēs: perturbatis fraudibus tuis

diuino fonte purgatum pectus: idest sanctificatum deo templum et habitaculum perficiat: vt ab omnibus penitus noxiis preteritorum criminuz liberatus, hic seruus dei factus, gratias perẽni deo referat semper et benedicat nomen eius sanctum in secula seculorum. Amen.

Ergo maledicte diabole recognosce sententiam tuam, et da honorẽ deo viuo & vero, da honorem iesu christo filio eius et spiritui sancto, & recede ab hoc famulo dei N. quia istum sibi deus & dominus noster iesus christus ad suam sanctam gratiam & benedictionem fontemque baptismatis dono gratie vocare dignatus est. Hic faciat crucem in frontẽ infãtis cum pollice dextro. Et hoc signũ sancte crucis quod nos fronti eius dam⁹ tu maledicte diabole nunquam audeas violare. Per christum dominum nostrũ Amen. Deinde fit exorcismus sine Dominus vobiscum. & sine. Oremus.

Exorcizo te spiritus immunde In nomine ✠ patris: et fi ✠ lii et spirit⁹ ✠ ancti: vt exeas et recedas ab hoc famulo dei N. Ipse enim tibi imperat maledicte sathana damnate atque dam=

nande: qui pedibus supra mare ambula-
uit, & petro mergenti dexteraz porrexit.

Ergo maledicte diabole recognos-
ce sententiam tuam: & da honorez
deo viuo & vero: da honorem iesu christo
filio eius & spiritui sancto & recede ab hoc
famulo dei N quia istum sibi deus & do-
minus noster iesus christus ad suaz san-
ctā gratiam & benedictionē, fontemque
baptismatis dono sue pietatis vocare di-
gnatus est. Hic faciat in frontem infan-
tis cum pollice dextro. Et hoc signuz ✠
sancte crucis quod nos fronti eius damꝰ
tu maledicte diabole nunquam audeas
violare. Per christum dominum nostrū.
Postmodū dicit orō cōmunis. Oremus.

Eternā ac mitissimā pietatem tuā
deprecor domine sancte pater om-
nipotēs eterne deꝰ auctor luminis & ve-
ritatis: Respice super hūc famulum tuū
N vt digneris eum illuminare lumine
intelligentie tue: munda eum et sanctifi-
ca. Da ei scientiam veram: vt dignus ef-
ficiatur accedere ad gratiā baptismi tui:
teneat firmam spē, consilium rectuz, do-
ctrinā sanctam, vt aptus sit ad percipiē-
dā gratiā baptismi tui. Per dominum.

Deinde dicat sacerdos hanc orationē tenens manum supra infantem cū patrinis sine. Dominus vobiscum.

NEc te latet sathana imminere tibi penas imminere tibi tormēta, imminere tibi diem iudicij, diē supplicij sempiterni, diem qui venturus est velut clibanus ardens: in quo tibi atque vniuersis angelis tuis eternus superueniet interitus Et ideo pro tua nequicia damnate atque damnande da honorē deo viuo & vero, da honorē iesu christo filio ei9 & spiritui sancto paraclito. In cuius nomine atque virtute precipio tibi quicūque es spiritus immunde, vt exeas et recedas ab hoc famulo dei N. quem hodie idē deus & dominus noster iesus christus ad suam sanctam gratiam & benedictionē: fontemque baptismatis dono gratie vocare dignatus est, vt fiat eius templū per aquam regenerationis in remissionē omnium peccatorū. In nomine eiusdem domini nostri iesu christi. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos & seculum per ignem. Amē. Tunc mittat sacerdos de saliua sua cum pollice in dexteram aurem infantis dicens. E pphpheta qd est

adaperire. Similiter in nares dicẽs. In odorem suauitatis. Deinde in sinistram aurem dicendo. Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim iudicium dei. Intrãdo ecclesiam sacerdos debet dicere patrinis & matrinis vt dicãt. Pater noster. Aue maria. Credo in deũ. Credo in spiritum. Postea stando ad fontes tenẽt patrini infantem supra fõtes & interroget sacerdos nomẽ eius dicẽs. Quomodo vocaris Respondent patrini N. Tuc sacerdos dicat. Abrenũcias sathane. Respondent. Abrenuncio. Et sacerdos iter dicat. Et omnibus operibus eius. ℟ Abrenũcio. Iterum sacer. dicat. Et oĩbus põpis eius. ℟. Abrenuncio. Tunc liniat sacerdos de oleo sancto in modum crucis infantem in pectore cu3 baculo qui est in vase: et inter scapulas dicens. Et ego linio te oleo salutis in pectore et ĩter scapulas tuas in christo iesu dño nostro in vitã eternã. Amen. Tunc interroget nomen infantis dicẽs. Quis vocaris? N. Inde dicat. N. Credis in deu3 patre3 omnipotentẽ creatorem celi & terre? Respõdent patrini. Credo. Sacerdos. Credis & i iesum christum filium eius vnicũ dñm no-

strux natū & passum. Respondent patrini. Credo. Sacerdos. Credis & in spiritū sanctū, sanctam ecclesiā catholicā: sctōrū cōmunionē remissionē pctōrū, et carnis resurrectionē vitā eternam post mortez. Respondent. Credo. Tūc sacerdos quesito nomine infātis N. dicit. Quid petis? Respōdent. Baptismum. Deinde dicat sacerdos. Uis baptizari? Respondēt. Uolo. Tunc presbyter dicit. A on riens fait a cest enfāt pour le vouloir baptizer. Si dicatur non: dicit presbyter puero. Et ego baptizo te. In nomine patris. Mergat semel. & filij. Mergat secundo: et spiritus sancti amen. Mergat tertio. Sed si dicat. On y a faict aucune chose pour doubte de mort. Tunc presbyter dicit. Si baptizatus es, nō te baptizo sed si nōdū baptizat⁹ es. Ego bapitizo te In nomine patris: & filij & spūs sancti. Amē. Immergēdo ter vt su. Postea dicat. Orem⁹.

Deus omnipotēs pater domini nostri iesu christi qui te regenerauit ex aqua et spiritu sancto: quiqз dedit tibi remissionem omnium peccatorum tuorum. (Hic sacerdos faciat signum crucis de crismate in vertice eius dicēs) Ipse te

liniat chrismate salutis, in christo iesu domino nostro in vitam eternā amē. Tunc accipiat chrismate sacerdos & quesito nomine pueri N. ponat super caput infantis et dicat.

Accipe vestem candidam sanctaȝ & immaculatam: quam perferas ante tribunal domini nostri iesu christi: vt habeas vitam eternā & viuas in secula seculorum. Amen. Deinde accipiat cādelā ardentē & ponat inter ma[nu]ˀ infantis ac quesito nomine ipsiˀ infātis dicat.

Accipe lampadē ardentem & irreprehensibilem: custodi baptismū tuum: serua mandata: vt cū venerit dominus ad nuptias, possis ei occurrere vna cū omnibus sanctis et electis, in aula celesti: vt habeas vitam eternam & viuas in secula seculorū amen. ¶ Post hec deferaẗ puer super altare. Et dicat sacer.

Dñs vobiscū. Et cū spiritu tuo. ¶ Sequentia sancti euangelij secundum matheum. Gloria tibi domine.

In illo t[em]pore. Offerebant iesu paruulos vt tangeret eos. Discipuli autem, comminabantur offerentibus. Quod cum videret iesus indigne tulit, &

ait ad illos. Sinite paruulos venire ad me, & ne prohibueritis eos taliũ est enim regnum dei. Amen dico vobis. Quicunque non receperit regnũ dei velut paruulus nõ intrauit in illud. Et complexẽs eos & imponens manum super illos, docebat eos. ¶ Vel dicitur Initium sancti euangelij secundum Johannem.

In principio erat verbum: et verbum erat apud deum: et deus erat verbum. Hoc erat in principio apud deũ. Omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factũ est nihil. Quod factum est in ipso vita erat: & vita erat lux hominũ & lux in tenebris lucet, & tenebre eam non cõprehenderunt, &c.

¶ Vous parrins et marrines. Je vous encharge que vo⁹ diez au pere & a la mere de cest enfant quilz le guardent de feu & deaue & de tout peril iusques a sept ans: & que ilz luy facent apprendre. Pater noster Aue maria, & sa creance ou que vous luy facez apprendre. Je vous encharge & men decharge.

¶ Modus administrandi baptismi sacramentum feminis. Idem faciendum

est sicut de masculis: tamē ī exorcizādo & cathechizādo quedā orationes mutant. Et ideo ratiōe diuersitatis & securitatis hic sequitur ali⁹ mod⁹ presbytero existēte ante portam vt suprā dictū est de masculis, patrinus teneat feminaz. Et presbyter dicat. Quel hōie est ce. ℞. patrin⁹. Une fille. Presbyter. Que demande elle. ℞. Baptesme. Presbyter. Cōment aura elle nō. ℞. Jehanne ou Parette. Tunc presbyter aspiret in faciē puelle dicens.

Exi ab ea spūs immunde & da locū spiritui sctō paraclyto. Et faciēdo signū crucis super puerū dicat. Et recede ab hac famula dei. In noīe patris & filij & spūs scti. Amē. Postea sacerdos petat nomen eius. Et nominādo eā faciat crucē de pollice in frontē infātis sic dicēdo. ✠ Signū sancte crucis saluatoris domini nostri iesu christi, in frontē tuā pono. Deinde faciat crucē in pectore infantis cum pollice dicens. Signū sancte crucis saluatoris domini nostri iesu christi ✠ in pectus tuum pono. ad scapulas Signū sancte ✠ crucis saluatoris domini nostri iesu christi iter scapulas tuas pono. Postea sacerdos tenens manum super ca-

put puelle dicat. Dominus vobiscū. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Omnipotens sempiterne deus pater domini nostri iesu christi: respicere dignare super hanc famulā tuaz N. quā ad rudimenta fidei vocare dignatus es omnem cecitatez cordis ab ea repelle, dirumpe omnes laqueos sathane quibus fuerat colligata, aperi ei domine ianuā pietatis tue: vt signo sapiētie tue imbuta omniuz cupiditatuz fetoribus careat, et ad suauez odorem preceptorum tuorū, leta tibi in ecclesia tua deseruiat, & proficiat de die in diem: vt idonea efficiatur accedere ad gratiam baptismi tui percepta medicina. Per christum dominum nostrum. Amen. Alia oratio. Oremus.

Preces nostras quesumus domine clementer exaudi & hanc famulaz tuam N. Faciat presbyter signuz crucis cum pollice in fronte puelle ✠ crucis dominice cuius impressione eam signamus tua virtute custodi, vt magnitudinis glorie tue rudimenta seruans, per custodiam mandatorum tuorum, ad noue regenerationis gloriā peruenire mereatur. Per eundem christum dominum

nostrum. Amen. Alia oratio. Oremus.
DEus qui humani generis ita es conditor ut sis etiã reformator, propiciare populis adoptiuis: et nouo testamẽto sobolẽ noue prolis ascribe, ut filij promissionis quod non potuerũt assequi per naturam gaudeant se, recepisse per gratiã. Per. christũ dominũ nostrũ.
¶ Benedictio salis nec dicitur. Oremus Sed dicitur. ℣. Adiutorium. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomen. ℟. Ex hoc. etc.
EXorciso te creatura salis in nomine dei patris ✠ omnipotentis: et in charitate domini nostri ✠ iesu christi: et in virtute spirit⁹ ✠ sancti exorcizo te per deum ✠ viuum: per deum ✠ verũ per deum ✠ sanctum. Per deũ qui te ad tutelam humani generis procreauit, et populo venienti ad credelitatem per seruos suos consecrari precepit: Ut in nomine sancte trinitatis efficiaris salutare sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te domine deus noster ut hanc creaturam salis sanctificando ✠ sanctifices, benedicendo benedicas ut fiat omnibus accipientib⁹ perfecta medicina permanens in visceribus

eorum In nomine eiusdē domini nostri iesu christi qui venturus est iudicare vivos ⁊ mortuos et seculū per ignē. Amen.
¶ Tunc aspergatur sal aqua benedicta, postea interrogans nomen infantis ponat de sale in ore eius dicens. Accipe sal sapientie vt propiciatus sit tibi deus in vitam eternam. Amen.
Dn̄s vobiscū, Et cū spiritu tu. Oremus.
Deus patrum nostrorum deus vniuerse conditor creature te supplices exoramus vt hanc famulā tuā N. respicere digneris propicius, vt hoc primum pabulum salis gustantem, nō diutius esurire permittas quo minus cibo repleatur celesti, quatenus sit semper domine spiritu feruens spe gaudēs, tuo semper nomini seruiens, et perduc eam ad noue regenerationis lauacrum vt cū fidelibus tuis promissionum tuarū eterna premia consequi mereatur. Per christum dominum nostrum. Amen.
Ergo maledicte diabole recognosce sententiam tuaz ⁊ da honorem deo viuo ⁊ vero da honorem iesu christo filio eius et spiritui sancto, et recede ab hac famula dei N. quia istam sibi deus

et dominus noster iesus christus ad suam sanctam gratiam et benedictionem, fontemque baptismatis dono sue pietatis vocare dignatus est. (Hic faciat crucem in frõtem infantis cum pollice dextro.) Et hoc signum ✠ sancte crucis quod nos fronti eius damus, tu maledicte diabole nunquam audeas violare. Per christum dominum nostrum. Amen.

DEus celi, deus terre, deus angelorum deus archangelorũ deus patriarcharũ, deus prophetarũ, deus apostolorũ, deus martyrũ, deus confessorũ, deus virginum, deus omniũ bene viuentium, deus cui omnis lingua cõfitetur et omne genu flectitur: celestiũ terrestriũ et infernorũ: te inuoco dñe super hanc famulam tuã N. vt perducere eam digneris ad gratiam baptismi tui. Per christũ dominum nostrum. Amen.

ERgo maledicte diabole recognosce sententiam tuam: et da honorẽ deo viuo et vero da honorẽ iesu christo filio eius et spiritui sancto et recede ab hac famula dei N. quia istam sibi deus et dominus noster iesus christus ad suam sanctam gratiam et benedictionẽ fontemque bapti-

baptismatis dono gratie vocare digna-
tus est. Hic faciat crucē in frontem infā-
tis cum pollice dextro. Et hoc signuꝫ ✠
sancte crucis quod nos fronti eiusdamꝰ
tu maledicte diabole nunquam audeas
violare. Per eūdem christum dominum
nostrum. Amen.

Deus abraham deus ysaac deꝰ ia-
cob: deus qui tribus israel de egy-
ptiaca seruitute liberasti per moysen fa-
mulū tuum: de custodia mandatorūtuo-
rum in deserto monuisti: ⁊ susannam de
falso crimine liberasti, te supplex depre-
cor domine vt liberes hāc famulam tuā
N. ⁊ perducere eā digneris ad gratiam
baptismi tui. Per christum dn̄m nostrū.

Ergo maledicte diabole recognos-
ce sententiam tuam: ⁊ da honorē
deo viuo ⁊ vero da honorem iesu christo
filio eius ⁊ spiritui sctō et recede ab hac
famula dei N. quia istam sibi deꝰ et do-
minꝰ noster iesus christus ad suam san-
ctam gratiam et benedictionem fōtem-
que baptismatis dono gratie vocare di-
gnatus est. Hic faciat crucem in frontem
infātis cum pollice dextro. Et hoc signū
✠ sancte crucis quod nos frōti eius da-

mus, tu maledicte diabole nūquam audeas violare Per christum dominū nostrum. Amen.

Exorcizo te immunde spiritus per patrem ✠ et filium ✠ et spiritū ✠ sanctū, ut exeas et recedas ab hac famula dei N. ipse enim tibi imperat maledicte sathana damnate atque damnāde, qui ceco nato oculos aperuit, et quatriduanum lazarum de monumento suscitauit. Amen. Sine. Oremus.

Ergo maledicte diabole recognosce sententiam tuam, et da honorē deo uiuo et uero da honorem iesu christo filio eius et spiritui sancto et recede ab hac famula dei N. quia istam sibi deus et dominus noster iesus christus ad suam sanctam gratiā et benedictionem fontē que baptismatis dono gratie vocare dignatus est (Hic faciat crucem in frontē infantis. Et hoc signum sacte crucis ✠ quod nos fronti eius damus, tu maledicte diabole nūquam audeas violare. Per christum dominum nostrum. Amen.

¶ Post modum dicitur oratio cōmunis.

Eternam ac iustissimam pietatē tuā deprecor domine sancte pater

omnipotens éterne deus auctor luminis et veritatis, respice super hãc famulam tuaz N. vt digneris eam illuminare lumine intelligentie tue: munda eã et sanctifica: da ei scientiam verã vt digna efficiatur accedere ad gratiã baptismi tui. Teneat firmam spem, cõsilium rectum, doctrinam sanctam, vt apta sit ad percipiendam gratiam baptismi tui. Per dominum. Deinde dicat sacerdos hãc orationẽ tenens manum supra infantem cũ patrinis.

NEc te latet sathana imminere tibi penas imminere tibi tormenta: imminere tibi diem iudicij: diẽ supplicij sempiterni diẽ qui venturus est velut cliban⁹ ardẽs: in quõ tibi atque vniversis angelis tuis etern⁹ superveniet interitus. Et ideo pro tua nequitia damnate atque damnande: da honorem deo vivo et vero: da honorem iesu christo filio eius et spiritui sancto paraclito. In cuius nomine atque virtute precipio tibi quicũque es spiritus immũde: vt exeas et recedas ab hac famula dei N. quam hodie idem de⁹ et dominus noster iesus christ⁹ ad suam sanctam gratiam et benedictionem: fon=

temque baptismatis dono gratie vocare dignatus est, vt fiat eius templuz per aquam regenerationis in remissionem omnium peccatorum. In nomine eiusdẽ domini nostri iesu christi. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos et seculum per ignem. Amen. Tũc sumat sacerdos de saliua sua et ponat in dexteram aurẽ infantis dicens. E phpheta: quod est adaperire. Similiter in nares dicens. In odorem suauitatis. Deinde in sinistram aurem dicẽdo. Tu autẽ effugare diabole appropinquabit enim iudiciũ dei. In nomine patris et filij et spiritussancti amẽ. Intrando ecclesiam sacerdos debet dicere patrinis et matrinis vt dicãt. Pater noster Aue maria. Credo in deum. Credo in spiritum. Postea stando ad fontes teneant patrini infantem supra fontes et interroget sacerdos nomen eius dicens. Quomodo vocaris. Respondeat patrini. N. Tunc sacerdos dicat. Abrenuncias sathane. ℞. Abrenuncio. Sacerdos. Et oĩbus operib⁹ ei⁹. ℞. Abrenũcio. Iterũ sacerdos. Et oĩb⁹ põpis ei⁹. ℞. Abrenũcio. Tũc liniat sacerdos de oleo sancto in modum crucis infantem in pectore cum

baculo qui est in base: & inter scapulas dicēs. Et ego linio te oleo salutis in pectore inter scapulas tuas in christo iesu domino nostro in vitam eternam, vt viuas in secula seculorum. Amen. Tunc interroget nomē infantis dicens. Que vocaris? Deinde dicat. N. Credis in deū patrem omnipotentē creatorem celi et terre. Respondent patrini. Credo. Sacerdos. Credis et in iesum christum filium eius vnicum dominū nostrum natum & passum? R. Credo. Sacerdos. Credis & in spiritum sanctum, sanctā ecclesiaz catholicam, sanctorum cōmunionē, remissionem peccatorum: carnis resurrectionem, & vitam eternam post mortem? R. Credo. Tunc sacerdos, quesito nomine infantis dicit. Quid petis? Respondent. Baptismum. Deinde dicat sacerdos. Vis baptizari. R. Volo. Tūc presbyter dicit. A on rien fait a cest enfant pour le vouloir baptizer. Si dicatur non: dicit presbyter puero. Et ego baptizo te. In nomine patris. Mergat primo. & filij. Mergat secundo. et spiritus sancti amē. Mergat tertio. Sed si dicatur. On ia fait aucune chose pour doubte de mort. Tunc pres-

byter di. Si baptizata es: nō te baptizo, sed si nondum baptizata es. Ego baptizo te. In nomine patris et filij, et spiritus sancti amen. immergend. ter vt sup. Postea dicens. Oremus.

DEus omnipotens, pater domini nostri iesu christi qui te regenerauit ex aqua & spū sancto, quique dedit tibi remissionez omniū peccatorū tuorū. (Hic sacerdos faciat signū crucis de chrismate in vertice eius dicens) Ipse te liniat chrismate salutis ī christo iesu domino nostro in vitā eternā Amē. Tunc accipiat de chrismate sacerdos et quesito nomine puelle. N. ponat super caput infantis & dicat.

ACcipe vestem candidam sanctā & immaculatā: quā perferas ante tribunal domini nostri iesu christi: vt habeas vitam eternam et viuas in secula seculorum. Amen. Deinde accipiat cādelā ardentē et ponat inter manus infātis atque quesito nomine ipsius infātis dicat.

ACcipe lampadem ardentē & irreprehensibilē: custodi baptismum tuū serua mandata vt cum venerit dn̄s ad nuptias possis ei occurre vna cū oībus sanctis & electis in aula celesti vt habeas

vitam eternam, et viuas in secula secu-
lorum. Amen. ¶ Post hec deferatur puer
super altare et dicat sacerdos. D omi-
nus vobiscum. Et cum spiritu tuo.
¶ Sequentia sancti euangelij secundu3
mattheu. I n illo tempore. Offerebant
iesu paruulos. &c. Fo.xxj. Uel dicitur.
I n principio erat verbu, &c.

¶ Sequitur ordo ad sponsam benedicen-
dam, et primo effidandu Sacerdos sup-
pelliceo et stola ornatus accipiat dexte-
ram manum sponse et ponat in dextera
manu sponsi et quesito N. dicat. Jehan
tu prometz prendre a femme et espouse
marie qui cy est sy dieu & nostre mere sai-
cte eglise sy accordent. R. Ouy. Simili-
ter Marie tu prometz prendre a mari et
espoux. Jehan qui cy est si dieu et nostre
mere saincte eglise si accordent. R. Ouy.
¶ Benedictio annuli. A diutorium no-
strum. Qui fe. Sit nomen domini bene-
dictum. Ex hoc nunc. &c. Oremus.
C Reator et cõseruator humani ge-
neris, dator gratie spiritalis lar-
gitor eterne salutis: tu domine mitte spi-
ritum sanctum tuum paraclytum super

hunc annulũ ut que illum gestauerit sit armata virtute celestis defensionis, et proficiat illi ad eternã salutem. Per christum dominum. Tunc aspergatur aqua benedicta dicendo. In nomine patris ☩ filij: ☩ spiritus sancti. Amen.

Ad portam ecclesie. Nous auons faictz les bans de ces deux personnages yci presens par troys dimenches ou autres festes solennelles et a cest heure presente faisons le quart dabondant pour ce sil y a aucun ou aucune qui sache empeschement par quoy lun ne puisse auoir lautre par loy de mariage sil le die ou autrement iamais ne y sera receu. Tũc respondent assistentes. Nous ny scauons que bien. Quo audito accipiat sacerdos manũ dexterã spõse ☩ ponat ĩ dextera manu spõsi ☩ dicat ista ꝟba nominãdo eos. Jehan tu prens marie qui cy est a femme et espouse et luy prometz foy et loyaulte de mariage: que pour autre ne la changeras de tes biens luy departiras: saine ☩ malade la garderas ☩ aussy le prometz a dieu et nostre mere saincte eglise. ℟. Ouy. Similiter. Jehanne tu prens Jehan a mary et espoux. ☩c. ℟. Ouy.

Tunc sacerdos tradat annulum sponso: sponsus autem per manum sacerdotis primo ponit in pollice sponse post presbyterum dicens ista verba.

Marie de cest anneau te espouse: et de mon corps te honore: & te doue du douaire qui a este deuise entre mes amis et les tiens. In nomine patris. Secūdo in indice dicens. Et filii Tertio in medio dicens. Et spiritus sancti amen. Ibique remanet annulus Postea sacerdos extensa manu super illos, dicat orationem sequentem. Dominus vobiscum. Et cū spiritu tuo. Oremus.

Deus abrahā & deus ysaac & deus iacob ipse vos cōiungat: impleatque benedictionem suam in vobis. Per christum dominū nostrum. Amen. Tūc sacerdos aspergat eos aqua benedicta.

¶ Deīde celebratꝰ missa sequēs. Introitꝰ

Benedicta sit sancta trinitas, atque indiuisa vnitas cōfitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Ps. Benedicamus patrem et filium: cum sancto spū. Gloria patri. Kyrie eleison. Gloria in excelsis deo.

Missa sponsalium.

O Mnipotens sempiterne deus qui dedisti famulis tuis in confessione vere fidei eterne trinitatis gloriã agnoscere, et in potentia maiestatis adorare unitatem: quesumus ut eiusdem fidei firmitate ab omnibus semper protegamur adversis. Non dicitur. Per do. Alia oro.

E Xaudi nos omnipotens et misericors deus: ut quod nostro ministratur officio, tua benedictione potius impleatur. Per dominum ¶ Lectõ epist. beati pauli apostoli ad corinthios. j. vj.

F Ratres. Nescitis quoniaz corpora vestra mẽbra sunt christi? Tollens ergo membra christi faciam mẽbra meretricis: Absit. An nescitis quoniam qui adheret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim inquit duo in carne una. Qui autem adheret deo unus spiritus est. Fugite fornicationem. Omne enim peccatum quodcũque fecerit homo, extra corpus est. Qui autem fornicatur, in corpus suum peccat. An nescitis quoniam membra vestra templum sunt spiritus sancti, qui in vobis est, quem habetis a deo, et non estis vestri? Empti enim estis precio magno. Glorificate et portate

deū in corpore vestro. ℟. Bñdictus es dñe qui intueris abyssos ⁊ sedes sup cherubin. ℣ Bñdicite deū celi: quia fecit nobiscum misericordiā suam. All'. ℣. Bñdictus es dñe deus patrum nostrorū: et laudabilis ī secula. Alle. ¶ Nota quod si fuerit īter octauas pasche et rogatiões: non dicitur. ℟. sed duplex alle. Et primū Alle. erit. Bñdictus. vt su. secundū vero erit de resurrectione scilꝫ istud sequens. Alleluya. ℣ Pascha nostrū immolatꝰ est christus. ¶ Secundum Mattheū xix.

In illo tempore. Accesserunt ad iesū pharisei tentantes eū ⁊ dicētes. Si licet homini dimittere vxorē suā quacūque ex causa? Qui respōdens ait eis. Nō legistis quia qui fecit hominem ab initio masculum ⁊ feminā fecit eos. Et dixit. Propter hoc dimittet homo patrē ⁊ matrē et adherebit vxori sue. Eruntqꝫ duo ī carne vna. Itaque iā nō sunt duo sed vna caro Quod ergo deus cōiunxit homo non separet. Credo in vnū deum. Offr. Benedictus sit deus pater vnigenitusque dei filius sctūs quoqꝫ spūs: quia fecit nobiscū miam suam. In tempore pascali dicitur in fine. Alleluia alle. Secreta.

SAnctifica quesumus domine per sancti noīs tui inuocationē huius oblationis hostiā et per eaz nosmetipsos tibi perfice munus eternū. Alia secreta.
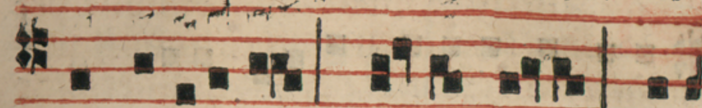
SUscipe quesum⁹ domine pro sancta connubij lege munus oblatuz: et cuius largitor es operis esto dispensator. Per do. Post verbū securi in canone. Antequā fiat frac. liber vertatur et tūc sponsus ⁊ spōsa prostrati ante altare pallio cooperiantur. Sacerdos vero versa facie, manuqꝫ super eos extensa dicat legendo hanc orationē sequentē. Orem⁹.

PRopitiare domine supplicationibus nostris et institutis tuis quibas propagationem humani generis ordinasti benignus assiste: vt quod te auctore iungitur, te auxiliante seruetur. Per dn̄m nostrum iesum chri. Prefatio.

Er omnia secula seculorum.

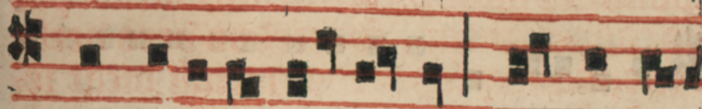
Amen. D ominus vobiscum. Et

cum spiritu tuo. Sursum corda. Ha-
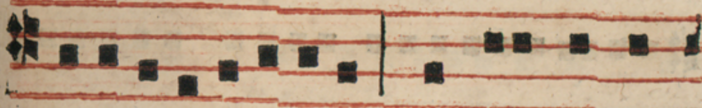

bemus ad dominum. Gratias aga-

mus domino deo nostro. Dignum et

iustum est. Vere dignum et iustum

est equum et salutare. Nos tibi semper

et ubique gratias agere: domine sancte

pater omnipotens eterne deus. Qui

potestate virtutis tue de nihilo cun-

cta fecisti qui dispositis vniuersitatis

exordijs homini ad imaginem dei fa-

cto ideo iseparabile mulieris adiutoriũ

condidisti vt femineo corpori de virili

carne dares principiū docens ut quod

ex uno placuisset institui nunquaz li-

ceret disiungi. Deus qui tam excellēti

mysterio coniugalem copulam con-

secrasti: ut christi et ecclesie sacramen-

tum presignares in federe nuptiarū.

Deus per quē mulier iungitur viro, et

societas principaliter ordinata ea bene

dictione donatur: que nec sola per

originalis peccati penam, nec per di=

luuij est ablata sententiam. Respice

propitius super hanc famulam tuam:

que

que maritali iungenda est consortio:

tua se expetit protectione muniri.

Sit in ea iugum dilectionis et pacis

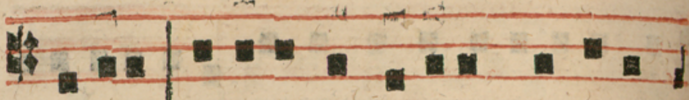
fidelis et casta nubat in christo imita-

trixqꝫ sanctarum permaneat femina-

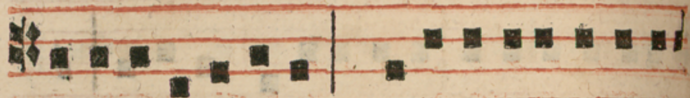

rum. Sit amabilis vt rachel vi-

F
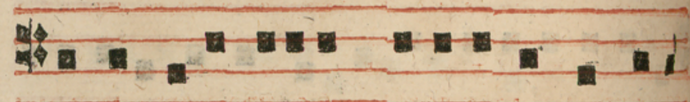

ro suo: sapiens vt rebecca: longeua

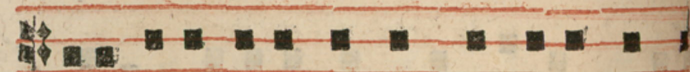
et fidelis vt sara. Nihil in ea ex acti=

bus suis ille auctor preuaricationis v=

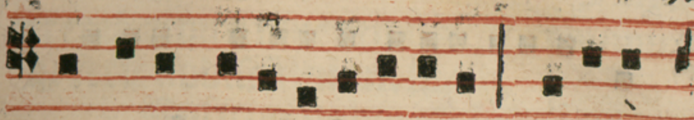
surpet, nexa fidei mandatisqꝫ perma=
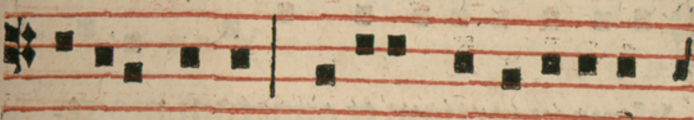

neat: vni thoro iuncta contactusque
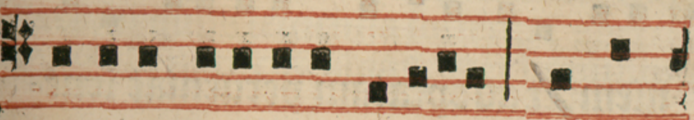

illicitos fugiat: muniat infirmita=

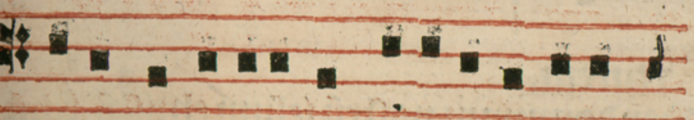
tem suam robore discipline. Sit vere-

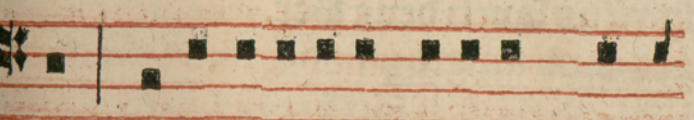
cundia grauis, pudore venerabilis

doctrinis celestibus erudita. Sit fe-

cunda in sobole sit probata et inno-

cens: et ad beatorum requiem, at-

que ad celestia regna perueniat.

Et videat filios filiorum suorum

usque in tertiam et quartam proge=

niem, et ad optatam perueniat sene=

ctutem.

Per dominum nostrũ iesum christũ filiũ tuũ: qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus Per. Hoc dicat legẽdo. Tunc amoto pallio et illis se erigentibus vertens se sacerdo. ad altare dicat. Pax domini sit semper vobiscũ. Et cum spiritu tuo. Agnus dei. &c. Quo dicto accedat sponsus ad sacerdotẽ: et accipiat ab eo pacẽ, deinde det spõse. Clericus vero accipiat pacem a sacerdote et det populo. Cõmunio Benedicimus deũ celi:

et corā oībus viuentibus cōfitebimur ei, qꝛ fecit nobiscū miam suam. Postcōio.

PRoficiat nobis ad salutē corporis ⁊ anime domine deus huius sacramenti susceptio: et sempiterne sancte trinitatis eiusdemque indiuidue vnitatis confessio. Alia oratio.

QUesumus omnipotēs deꝰ instituta prouidētie tue pio amore comitare, vt quos legitima societate ꝯnectis, longeua pace custodias. Per dominum.

¶ De mulieribꝰ post partū purificādis.

MUlieres autē post partū, cōpleto certo dierum numero, vt moris est, purificande accedant ad ecclesiā missam auditure. In fine vero misse muliere astante prope altare presbyter manu tenens panē aptū ad benedicendum dicit. Adiutoriū nostrum. ℣c. ℟. Qui fecit celū et. Presbyter. Sit nomē domini benedictū. ℟. Ex hoc nūc. ℣c. Presbyter. Bndicto pa. di. Oremus.

BEnedic domine hanc creaturā panis qui benedixisti quinque panes in deserto: vt manducans eum purgata a vicijs salutē consequat mentis ⁊ corpo-

ris. In noie ✠ patris et filij ⁊ spūs sancti. Amen. Quo íc benedicto et aqua benedicta cōsperso. tradatur mulieri commendus. Deinde stola posita supra caput eius dicit euāgeliū. In principio. Et post dat ei stola ad osculādū. Et dicta mulier aqua bñdicta aspersa: cū ceteris recedit.

Deinde sequitur ordo ad visitandū infirmos. ¶ Et primo dum intrat sacerdos domum. vel cameram vbi iacet infirmus dicat ter. Pax huic domui. Rm. Et omnibus habitantibus in ea. Tunc aspergat infirmu ⁊ dicat. Asperges me domine. Miserere mei deus secūdum. Gloria patri. ℣. Ostende nobis domine misericordiam tuam. ℟. Et salutare tuum da nobis. Oremus.

Exaudi nos domine sancte pater omnipotens eterne deus: ⁊ mittere dignare sanctum angelum tuū de celis: qui custodiat, foueat, protegat visitet et defendat: omnes habitantes in hoc habitaculo. Per christum.

Actiones nostras q̄s domine aspirando preueni et adiuuando psequere: vt cuncta nostra oratio ⁊ operatio a te sēp incipiat ⁊ per te cepta finiatur. p.

Domine deus: qui per apostolū tuū iacobū locut⁹ es dicēs, infirmatur quis in vobis: inducat presbyteros ecclesie et orent pro eo vngētes eum oleo sctō in noīe dñi et alleuiabit eū dñs et si ī pctis sit dimittent ei cura q̄s redēptor noster grā sctī spūs lāguores isti⁹ infirmi (me) et eius sana vulnera: eiusqꝫ dimitte pctā: atqꝫ dolores cordis et corporis ab eo (ea) expelle: plenāqꝫ ei interius exteriusqꝫ sanitatem misericorditer redde, vt ope misericordie tue restitutus (ta) ad pristina reparetur officia. Per dominum. ¶ Statim dicendi sunt septem psalmi penitentiales cum āñ. Intret oratio mea. Psalmus dauid.

Domine ne ī furore tuo arguas me: neqꝫ in ira tua corripias me. Miserere mei domine quoniā infirmus sum sana me domine quoniam conturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: sed tu domine vsqꝫquo. Conuertere domine et eripe animam meam saluum me fac propter misericordiam tuā. Qm̄ non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi. Laboraui in gemitu meo lauabo per singulas noctes

lectum meum lachrimis meis stratum
meum rigabo. Turbatus est a furore
oculus meus: inueterraui inter omnes i-
nimicos meos. Discedite a me omnes
qui operamini iniquitatem; quoniaz ex-
audiuit domin⁹ vocem fletus mei. Ex-
audiuit dominus deprecationem me-
am: dominus orationem meam sus-
cepit. Erubescant et conturbentur ve-
hementer omnes inimici mei: conuer-
tantur et erubescant valde velociter.
Gloria patri et filio. Psalmus.
Beati quorũ remisse sunt iniquita-
tes: et quorum tecta sunt peccata.
Beatus vir cui non imputauit domin⁹
peccatum: nec est in spiritu eius dolus.
Quoniã tacui inueterauerũt ossa mea:
dum clamarẽ tota die. Quoniam die ac
nocte grauata est super me manus tua:
conuersus sum in erumna mea dũ confi-
gitur spina. Delictũ meum cognitũ ti-
bi feci: et iniustitiam meã non abscõdi.
Dixi confitebor aduersum me iniusti-
tiam meam domino: et tu remisisti im-
pietatez peccati mei. Pro hac orabit ad
te omnis sanctus: in tempore oportuno.
Veruntamen in diluuio aquaruz mul-

tarum: ad eum non approximabunt.
Tu es refugium meum a tribulatione que circundedit me exultatio mea erue me a circundantibus me. Intellectum tibi dabo et instruã te in via hac qua gradieris: firmabo super te oculos meos.
Nolite fieri sicut equus et mulus: quibus nõ est intellectus. In chamo et freno maxillas eorum constringe: qui non approximant ad te. Multa flagella peccatoris: sperantem autẽ in domino misericordia circundabit. Letamini in domino et exultate iusti: et gloriamini omnes recti corde. Gloria patri. Sicut erat in principio. Psalmus dauid

Domine ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me.
Quoniam sagitte tue infixe sunt mihi: et confirmasti super me manuz tuã. Nõ est sanitas in carne mea a facie ire tue non est pax ossibus meis, a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates mee supergresse sunt caput meum: et sicut onus graue grauate sunt super me.
Putruerunt et corrupte sunt cicatrices mee a facie insipientie mee. Miser fact9 sum et curuatus sum vsq; in finẽ: tota die

contristatus ingrediebar. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: & nō est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum: et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meū conturbatum est in me, dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meorum: et ipsum nō est mecum. Amici mei et proximi mei aduersum me appropinquauerunt & steterunt. Et qui iuxta me erāt de longe steterunt et vim faciebant qui querebant animā meam. Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates: et dolos tota die meditabantur. Ego autem tanquam surdus non audiebam: et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens: et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speraui: tu exaudies me domine deus meus. Quia dixi nequando supergaudeant mihi inimici mei: et dum commouentur pedes mei super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sum: & dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam i-

niquitatem meam annunciabo et cogita-
bo pro peccato meo. I nimici autez mei
viuunt: et confirmati sunt super me: et
multiplicati sunt qui oderunt me inique.
Q ui retribuunt mala pro bonis detra-
hebant mihi: quoniam sequebar bonita-
tem. N e derelinquas me domine deus
meus: ne discesseris a me. I ntende in
adiutorium meum: domine deus salutis
me. G loria patri. Psalmus dauid.
M Iserere mei deus: secundum ma-
gnam misericordiam tuam. E t
secundum multitudinem miserationum
tuarum: dele iniquitatē meā. A mplius
laua me domine ab iniquitate mea: et a
peccato meo munda me. Q uoniam ini-
quitatem meam ego cognosco: et pecca-
tum meum contra me est semper. T ibi
soli peccaui et malum coram te feci vt iu-
stificeris in sermonibus tuis, et vincas
cum iudicaris. E cce enim in iniquitati-
bus conceptus sum: et in peccatis conce-
pit me mater mea. E cce enim veritatē
dilexisti: incerta et occulta sapientie tue
manifestasti mihi. A sperges me domi-
ne ysopo et mūdabor: lauabis me et sup ni-
uē dealbabor. A uditui meo dabis gau-

dium et leticiā: et exultabunt ossa humiliata. Auerte faciē tuā a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus: et spiritum rectum innoua in uisceribus meis. Ne proiicias me a facie tua: et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Redde mihi leticiam salutaris tui: et spiritu principali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas et impii ad te conuertentur. Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee: et exultabit lingua mea iusticiam tuam.
Domine labia mea aperies: et os meum annunciabit laudē tuam. Quoniam si voluisses sacrificium dedissem: vtique holocaustis non delectaberis. Sacrificium deo spiritus contribulatus cor contritum et humiliatum deus nō despicies. Benigne fac domine in bona voluntate tua sion: vt edificentur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificium iusticie oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.
Gloria patri et filio et spiritui sancto.
Sicut erat in principio. Psalmus dauid.
Domine exaudi orationem meam: et clamor meus ad te veniat.

Nō auertas faciem tuam a me: in quacunqꝫ die tribulor inclina ad me aurē tuā. In quacunqꝫ die inuocauero te velociter exaudi me. Quia defecerunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut cremium aruerunt. Percussus sum vt fenum ꝛ aruit cor meū: quia oblitus sum comedere panē meum. A voce gemitus mei adhesit os meum carni mee. Similis factus sum pellicano solitudinis: et factus sum sicut nicticorax in domicilio. Vigilaui ꝛ factus sum sicut passer solitari9 in tecto. Tota die exprobrabāt mihi īimici mei: et qui laudabant me aduersum me iurabant. Quia cinerem tanquā panē manducabam: ꝛ potum meū cum fletu miscebam. A facie ire īdignationis tue: quia eleuans allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerunt: et ego sicut fenū arui. Tu autē domine ī eternum permanes: et memoriale tuum in generatione ꝛ generationem. Tu exurgens domine misereberis sion: quia tempus miserendi eius quia venit tempus. Quoniā placuerūt seruis tuis lapides eius: ꝛ terre eius miserebuntur. Et timebunt gentes nomen tuum domine: et omnes reges ter=

re gloriam tuā. Quia edificauit domi-
nus syō: et videbitur in gloria sua. Res-
pexit in orationē humilium: et nō spreuit
precē eorum. Scribantur hec in genera-
tione altera et popul⁹ qui creabitur lau-
dabit dominum. Quia prospexit de ex-
celso sancto suo: dominus de celo in terrā
aspexit. Ut audiret gemitus cōpedito-
rum: vt solueret filios interemptorum.
Ut annuncient in syon nomen domini:
et laudem eius in hierusalem. In con-
ueniendo populos in vnum: et reges vt
seruiant dn̄o. Respondit ei in via virtu-
tis sue: paucitatem dierū meorū nuncia
mihi. Ne reuoces me in dimidio dierū
meorū: in generatione et generationem
anni tui. Initio tu domine terram fun
dasti: et opera manuum tuarum sunt celi
Ipsi peribunt tu autē permanes: et oēs
sicut vestimentum veterascent. Et si-
cut opertorium mutabis eos et mutabū-
tur: tu autem idem ipse es et anni tui nō
deficient. Filij seruorum tuorum habi-
tabunt: et semen eorum in seculum diri-
getur. Gloria patri. Psalmus dauid.

De profundis clamaui ad te domi-
ne: dn̄e exaudi vocē meam. Fiāt

aures tue intendentes: in vocem depre- cationis mee. Si iniquitates obserua- ueris domine: domine quis sustinebit. Quia apud te propiciatio est: et propter legem tuam sustinui te domine. Susti- nuit anima mea in verbo eius sperauit aīa mea in domino. A custodia matuti- na vsque ad noctē. speret israel in domi- no. Quia apud dominū misericordia et copiosa apud eum redēptio. Et ipse re- dimet israel ex omnibus iniquitatibus e- ius. Gloria patri et fi. Psalmus dauid.

Domine exaudi orationē meam, auribꝰ percipe obsecrationē meā: in veritate tua exaudi me in tua iusticia. Et non intres in iudiciū cum seruo tuo domine: quia non iustificabitur in cōspe- ctu tuo omnis viuēs. Quia persecutus est inimicus animam meam: humiliauit in terra vitā meam. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi, et anxiatus est super me spiritus meus: in me turba- tum est cor meum. Memor fui dierū antiquorum meditatus sum in omnibꝰ operibus tuis ꝛ in factis manuum tua- rū meditabar. Expandi manus meas ad te anima mea sicut terra sine aqua

tibi. Velociter exaudi me domine: defecit spiritus meus. Non auertas faciē tuam a me: et similis ero descendentibꝰ in lacū. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: quia in te speraui. Notam fac mihi viam in qua ambulez quia ad te leuaui animam meam. Eripe me de inimicis meis domine ad te confugi doce me facere voluntatem tuā quia deꝰ meus es tu. Spiritus tuus bonꝰ deducet me in terrā rectā propter nomen tuū domine viuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione animā meam: et in misericordia tua disperdes omnes inimicos meos. Et perdes omnes qui tribulant animam meā: quoniā ego seruus tuus sum. Gloria patri et filio. ān. Intret oratio mea in conspectu tuo domine, inclina aurem tuaz ad precem nostram. Parce domine parce populo tuo quez redemisti precioso sanguine tuo ne in eternum irascaris nobis. Letania.

Kyrie eleison. Christe eleyson.
Kyrie eleyson. Christe audi nos.
Pater de celis deus. Miserere ei.
Fili redemptor mūdi deꝰ. Miserere ei.
Spiritus sancte deus. Miserere ei.

Sancta

Sancta trinitas unus de⁹. Miserere ei.
Sancta maria ora pro eo ea.
Sancta dei genitrix ora pro eo ea.
Sancta virgo virginum ora pro eo ea.
Sancte Michael ora pro eo ea.
Sancte gabriel ora pro eo ea.
Sancte raphael ora pro eo ea.
Omnes sancti angeli & archangeli dei orate pro eo.
Oēs scti btōꝝ spirituū ordines. Orate,
Sancte Johānes baptista. Ora pro eo.
Omnes sācti patriarche & prophete dei. Orate pro eo.
Sancte petre ora pro eo.
Sancte paule ora pro eo.
Sancte andrea ora pro eo.
Sancte iacobe ora pro eo.
Sancte iohannes ora pro eo.
Sancte thoma ora pro eo.
Sancte iacobe ora pro eo.
Sancte philippe ora pro eo.
Sancte bartholomee ora pro eo.
Sancte mathee ora pro eo.
Sancte symon ora pro eo.
Sancte thadee. ora pro eo.
Sancte marce ora pro eo.
Sancte luca ora pro eo.

Oēs scti apostoli & euāgeliste orate pro.
Oēs sācti discipuli domini orate pro eo.
Omnes sancti innocentes orate pro eo.
Sancte stephane ora pro eo.
Sancte line ora pro eo.
Sancte clete ora pro eo.
Sancte clemens ora pro eo.
Sancte sixte ora pro eo.
Sancte laurenti ora pro eo.
Sancte vincenti ora pro eo.
Sancte corneli ora pro eo.
Sancte cypriane ora pro eo.
Sancte quintine ora pro eo.
Sācte dyonisi cū sociis tuis ora pro eo.
Sācte maurici cū sociis tuis ora pro eo.
Sancte fabiane ora pro eo.
Sancte sebastiane ora pro eo.
Sancte thoma ora pro eo.
Sancte ypolite ora pro eo.
Omnes sancti martyres Orate pro eo.
Sancte siluester ora pro eo.
Sancte martine ora pro eo.
Sancte nicolae ora pro eo.
Sancte hylari ora pro eo.
Sancte gregori ora pro eo.
Sancte ambrosi ora pro eo.
Sancte augustine ora pro eo.

Sancte hyeronime ora pro eo.
Sancte leonarde ora pro eo.
Sancte lupe ora pro eo.
Sancte germane ora pro eo.
Sancte sulpici ora pro eo.
Sancte mamerte ora pro eo.
Sancte euurci ora pro eo.
Sancte aniane ora pro eo.
Sancte flosciule ora pro eo.
Sancte verane ora pro eo.
Sancte liipharde ora pro eo.
Sancte maximine ora pro eo.
Sancte auite ora pro eo.
Sancte medarde ora pro eo.
Sancte benedicte ora pro eo.
Sancte egidi ora pro eo.
Sancte yuo ora pro eo.
Omnes sancti confessores orate pro eo.
Sancta maria magdalena ora pro eo.
Sancta maria egyptiaca ora pro eo.
Sancta columba ora pro eo.
Sancta felicitas ora pro eo.
Sancta perpetua ora pro eo.
Sancta agatha ora pro eo.
Sancta agnes ora pro eo.
Sancta genouefa ora pro eo.
Sancta tecla ora pro eo.

Sancta cecilia ora pro eo.
Sancta agatha ora pro eo.
Sancta lucia ora pro eo.
Sancta Katherina ora pro eo.
Sancta margareta. ora pro eo.
Omnes sancte virgines orate pro eo. ea.
Omnes sancti et sancte dei orate pro eo ea.
Propitius esto: parce ei domine.
Ab omni malo: libera eum (eam domine.
A periculo mortis Libera eum domine.
A ministris tartareis libera eum domi.
A spiritu maligno libera eum domine.
A pondere peccatorum libera eum do.
A locis penarum libera eum domi.
A penis inferni libera eum domine.
In hora exitus sui Libera eum do.
Per aduentum tuum libera eum do.
Per natiuitatem tuam libera eum do.
Per circuncisionem tuam libera eum do.
Per baptismum tuum libera eum do.
Per ieiunium tuum libera eum domine.
Per passionem et crucem tuam. libera eum domine. Per gloriosam resurrectionem tuam. libe. Per admirabilem ascensionem tuam libera. Per gratiam sancti spiritus paracliti. libe. In die iudicij libera eum eam
Peccatores. te rogamus audi nos. Ut

infirmũ (ã) istum (ã) visitare & consolari digneris. Ut gratiam sancti spiritus ei concedere di. Te rogamus. Ut ei vitaz et sanitatẽ donare digne. Te roga. Ut iracundie tue flagella a presenti infirmo (ma) auertere digneris. Te rog. Ut in presenti periculo ei succurrere digne. Te roga. Ut sanctum angelum tuũ ad tutelam ei mittere digne. te. Ut oẽs principes tenebrarum ab eo (ea) auertere digne. Te rog. Ut famulũ (am) tuũ (ã) a lecto egritudinis tua potẽtia erigere digneris. Te rog. Ut indulgentiam omnium peccatoruz ei concedere digne. Te. rog. Ut spiritũ famuli. (le) tui (e) in sinu abrahe recipi iubeas. Te r. Ut cũ fiducia diẽ iudicij expectet. Te rogamus audi nos. Ut euz (eam) ad gaudia eterna perducas. Te rogamus audi nos. Ut vitam & requiem ei dones. Te rogamus audi nos. Ut nos exaudire digneris. Fili dei. iij. Te ro. Agnus dei qui tollis peccata mũdi. Miserere ei do. Agnus dei qui tollis peccata mũdi. Parce ei do. Agnus dei qui tollis peccata mũdi. Dona ei requiẽ. Postea sacerd. ungat infirmũ de oleo sctõ & primo ad oculos dicẽs.

Per istam sanctam vnctionem : et suam piyssimam misericordiam indulgeat tibi deus quicquid peccasti per visum. Ad aures. Per auditū. Ad nares. Per odoratum. Ad labia. Per gustū. Ad manus. Per tactum. Ad pedes. Per incessum pedum. Manus ꝛ pedes desuper tantummodo vngat. Sed si fuerit sacerdos dexitus. Et quando sacerdos facit crucem de oleo minister tergat locū eum stupa ꝛ cōburetur. Peracta vnctione ꝛ lotis manibus cum sale et aqua dicat sacer. Kyriel. Christe el. Kyriel el. Pater noster Et ne nos inducas in tētationē. Sed libera nos a malo. ℣. Saluum fac seruum. a. tuum. ā. ℟. Deus meus sperantē in te. ℣. Mitte ei auxiliū de sancto. ℟. Et de syō tuere eum. ā. ℣. Nihil proficiat inimicus in eum. eā. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. Dominus vobiscum. Et cum spiritu. Oremus.

Deus qui famulo tuo ezechie regi ter, quinos annos ad vitā donasti: ita et hunc (hāc) famulū (a) a lecto egritudinis tua potentia erigat ad salutem. Per christum. Oremus.

Respice domine famulū (am) tuū (ā) in īfirmitate sui corporis laborantem: & animā refoue quā creasti: vt castigationibus tuis emendatus (ta) cōtinuo se sentiat: tua medicina saluatum (tam.) Per dominum no. Oremus.

Oremus dñm nostrū iesum christū cū omni suplicatione rogemus vt hūc (hanc) famulum (la) suum (ā) per angelū suum visitare letificare et confortare dignetur. Qui viuit et regnat. Oremus.

Deus qui humano generi salutis remediū et vite eterne munera contulisti: cōserua famulo (le) tuo (e) tuarum dona virtutum & concede vt medelam tuam non solum in corpore sed etiā in anima sentiat. Per christum dominum nostrum iesum christum filium tuū Qui tecum viuit. Oremus.

Deus qui facture tue pio semper dominaris affectu: inclina aurem tuam supplicationibus nostris, & famulum tuum (famulam tuam) ex aduersa valitudine sui corporis laborantem placatus respice et visita in salutari tuo, et celestis gratie tue presta medicinam. Per dominum. Oratio.

O Mnipotens eterne deus qui bene-dictionis tue gratiam, egris infū-dendo corporibus facturam tuam mul-tiplici pietate gubernas: ad inuocationē tui nominis benignus assiste. vt famulū lam tuum tuam egritudine liberatum tā et sanitati donatum tam dextera e-rigas: virtute confirmes potestate tue-aris et ecclesie tue sanctisque altaribus tuis cum omniū desiderata prosperita-te restituas. Per christum. Oremus.

V Irtutum celestium deus, qui hu-manis corporibus omnē languo-rem et omnem infirmitatem precepti tui potestate depellis: adesto propicius fa-mulo le tuo e vt fugatis infirmitatibus reuocatus nomē sanctum tuum instau-rata sibi protinus sanitate bñdicat. Per.

D Ominus iesus christus apud te sit vt te defēdat: intra te sit vt te re-ficiat: circa te sit vt te conseruet: ante te sit vt te deducat: post te sit vt te defēdat: sup te sit vt te benedicat. Qui cū pa. Oremus.

B Eenedicat te deus pater sanet te dei filius illuminet te spiritus san-ctus sanctus corpus tuū custodiat: animā tuā saluet cor tuū irradiet sensū tuū di-

rigat ꝛ ad supernā vitā te pducat Qui in trinitate perfecta viuit ꝛ re. Oremus.

B Enedicat te de⁹ celi adiuuet te christus filius dei corpus tuū in suo sācto seruicio custodiri ꝛ conseruari faciat, mentē tuā illuminet, sensuz tuum custodiat, gratiā suam ad perfectū anime tue in te augeat ab omni malo te liberet, dextera sua te defendat, qui sanctos suos sēper adiuuat: ipse te adiuuare ꝛ confortare dignetur. Qui in trinita. Oremus.

B Enedicat te deus pater custodiat te iesus christus, illuminet te spūs sctūs, oībus diebus vite tue: cōfirmet te virtus altissimi indulgeat tibi dominus oīa peccata tua. Qui in trinita. Orem⁹.

D Ominus iesus chr̄s qui dixit discipulis suis quecūque ligaueritis super terraz erunt ligata et i celis, ꝛ quecūque solueritis super terraz erūt soluta et in celis, de quorū numero quāuis indignos nos esse voluit ipse te absoluat per ministerium nostrū ab omnib⁹ peccatis tuis quecūqꝫ cogitatiōe locutione aut operatiōe negligēter egisti atqꝫ a peccatorū tuorū nexib⁹ absolutū ta perducere te dignetur ad regna celoruz. Qui cum.

¶ Absolutionem omnium peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens ꝛ misericors dn̄s. Amen. ¶ Quibus finitis sacerdos cōmunicet eū si necesse fuerit ꝛ tūc accipiat crucē et offerat infirmo(me) vt eā adoret et deosculetur eā ꝛ moneat infirmū (am) ad credendum in eum qui nasci voluit de virgine, ꝛ passus fuit ita in cruce pro nobis. ¶ Aīa iam in agonia ꝯstituta sequētibꝰ orōnibꝰ deo cōmēdat.

Suscipe dn̄e seruum tuū in locū sperande sibi saluationis a misericordia tua Amen. Libera dn̄e animā serui tui sicut liberasti Enoch ꝛ eliā de communi morte mundi Amē. Libera domine animā serui sicut liberasti Noe de diluuio Amen. Libera domine animā serui tui sicut liberasti Abraham de pressura chaldeorum Amē. Libera domine animam serui tui sicut liberasti iob de passionibꝰ suis. Amē. Libera domine animā serui tui sicut liberasti Isaac de hostia et de māu patris sui Abrahe Amē. Libera dn̄e animā serui tui sicut liberasti Loth de sodomis et de flamma ignis. Amen. Libera dn̄e animā serui tui sicut liberasti Moysē de manu pharaonis regis E-

gyptiorꝫ. Amē. Libera dn̄e aīaꝫ serui tui
sicut liberasti danielē de lacu leonū. Amē.
Libera dn̄e aīaꝫ serui tui sicut liberasti
tres pueros de camīo ignis ardētis ⁊ de
manu regis īiqui. Amē. Libera dn̄e aīaꝫ
serui tui sicut liberasti susanā de falso cri=
mine Amē. Libera dn̄e aīaꝫ serui tui si=
cut liberasti dauid de manu regis saul et
de manu golie. Amē. Libera dn̄e aīam
serui tui sicut liberasti petrū ⁊ paulūꝫ de
carceribꝰ ⁊ tecū facias in bonis congau=
dere celestibus. Amen. Oremus.

Commēdamus tibi domīe aīaꝫ fa=
muli tui. N. precamurqꝫ dn̄e Jesu
xp̄e saluator mūdi vt, ꝓpter quē ad terrā
misericorditer descēdisti, patriarcharum
tuorꝫ sinibꝰ īsinuare nō renuas. Agnosce
dn̄e creaturā tuā nō ex diis alienis crea=
tā, sed a te solo deo viuo ⁊ vō, qꝛ nō est a=
liꝰ deꝰ p̄ter te dn̄e, ⁊ nō est scdꝫ opera tua
Letifica dn̄e aīam eiꝰ in cōspectu tuo, et
ne memineris iniquitatū eiꝰ antiquarū ⁊
ebrietatuꝫ quas suscitauit furor seu fer=
uor mali desiderij licet eni peccauerit, ta=
mē patrē ⁊ filiū ⁊ spiritum sanctū nō ne=
gauit, sed credidit ⁊ zelū dei ī se habuit, et
deum qui fecit omnia adorauit. Amen.

Egressa anima dicatur hoc responsoriũ.

Subuenite sancti dei, occurrite angeli domini suscipientes animã eius et cetera ut habentur in Manuali diocesis Aurelianensis. Kyrie eleison. Christe el. Kyrie eleison. Pater no. Et ne nos. Sed libera. Requiẽ eternã. Et lux ppetua. A porta inferi. Erue domine animam eius. Requiescant in pace. Amen. Dñe exau. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Et cum spiritu. Oremus.

Tibi domine commendamus animam famuli tui. et cet.

Ad domum defuncti presbyter indutus supelliceo et stola dicit que sequuntur.

Ubuenite sancti dei occurrite angeli domini suscipientes animam e ius.

Offerentes eam in conspectu al-

tissi mi. V. Suscipiat eam

Christus qui vocauit e am et in sinum

abrahe ange li de ducant.

Offerentes.

Kyrie el. Xpe el. Kyrie el. Pater noster.

Hic nō dicitur a sacerdote. Et ne nos, sed imediate dicto. Pr. dicit. Oremus. Colla.

Inclina domine aurem tuā ad preces nostras quibus misericordiam tuam supplices deprecamur vt animam famuli e tui e quam de hoc seculo migrare iussisti in pacis ac lucis regione cōstituas et sanctorum tuorum iubeas esse

consortem. Per christū dominum nostrum. Amen.

Finita oratione dicat. ℟. Credo q redemptor meus. Cum versu et repisia. Et in carne mea. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem. Oremus.

Absolue quesumus domine animam famuli (e) tui (tue) ab omni vinculo delictorum vt in resurrectionis gloria inter sanctos tuos resuscitatus (ta) respiret. Per christum dominum. ℟m.

Qui lazar. Cum versu et repisia. Kyriel Xpel. Kyriel. Pater noster. Et ne. Oremus.

Annue nobis dñe vt anima famuli (le) tue (e) remissionem quam semper optauit mereatur percipere peccatorum. Per. Et cantando. ℟m. deferatur corpus ad ecclesiam. Intrando ecclesiam aspergat presbyter corpus aqua benedicta et tūc incipiat. ℟. Libera me domine. cum versibus. Quibus cātatis dicat. ℣ A porta inferi. Erue dñe. Sequitur oratio. Tibi domine commēdamus

animam famuli (e) tui (e) ut defunctus (cta) secula tibi viuat, et que per fragilitatem mundane conuersationis peccata admisit tu venia misericordissime pietatis absterge. Per christum dominum nostrum. Amen.

¶ Incipiũt vigilie dicende pro defunctis.

Antiphona. Placebo sc[illegible] amẽ

Dilexi quoniã exaudiet dominus: vocem orationis mee. Quia inclinauit aurẽ suam mihi: et in diebus meis inuocabo. Circundederunt me dolores mortis: et pericula inferni inuenerunt me. Tribulationem et dolorem inueni: et nomen domini inuocaui. O domine libera animã meam misericors dominus et iustus: et de⁹ noster miseretur. Custodiens paruulos dominus: humiliatus sum et liberauit me. Conuertere anima mea in requiem tuam: quia dominus benefecit tibi. Quia eripuit animã meã de morte, oculos meos a lachrimis: pedes meos a lapsu. Placebo domino: in regione viuorum. Psalmus.

AD dominum cũ tribularer clamaui: & exaudiuit me. Domine libera animam meã a labiis iniquis: et a lingua dolosa. Quid detur tibi aut quid apponatur tibi: ad linguam dolosam.
Sagitte potentis accute: cum carbonibus desolatoriis. Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est: habitaui cum habitantibus cedar, multum incola fuit anima mea. Cum his qui oderunt pacẽ eram pacificus: cum loquebar illis impugnabant me gratis. Psalmus.
LEuaui oculos meos in montes: vnde veniet auxilium mihi. Auxilium meum a domino: qui fecit celũm et terram. Non det in cõmotionem pedem tuum: neq̃ dormitet qui custodit te. Ecce non dormitabit neq̃ dormiet qui custodit israel. Dominus custodit te dominus protectio tua: super manũ dexterã tuam. Per diem sol non vret te: neq̃ luna per noctẽ. Dñs custodit te ab omni malo: custodiat animã tuam dñs. Dñs custodiat introitum tuũ et exitum tuũ: ex hoc nunc et vsque in seculũ. Psalmus.
DE profundis clamaui ad te domine: domine exaudi vocem meam.

Fiant

Fiant aures tue intendentes: in vocē deprecationis mee. Si iniquitates obseruaueris domine: domine quis sustinebit. Quia apud te propiciatio est: et propter legē tuā sustinui te domine. Sustinuit anima mea in verbo eius sperauit aīa mea in domino. A custodia matutina vsque ad noctē: speret israel in domino. Quia apud dominū misericordia et copiosa apud eum redēptio. Et ipse redimet israel ex omnibus iniquitatibus eius.

Psalmus.

Confitebor tibi dn̄e in toto corde meo: quoniam audisti verba oris mei. In conspectu angelorum psallam tibi: adorabo ad templum sanctum tuū, et confitebor nomini tuo. Super misericordia tua et veritate tua: quoniam magnificasti super omne nomē sanctū tuū. In quacunque die inuocauero te exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutem. Confiteantur tibi domine omnes reges terre: quia audierunt omnia verba oris tui. Et cantēt in viis domini: quoniam magna est gloria domini. Quoniam excelsus dominus et humilia respicit: et alta a lōge cognoscit. Si am-

bulauero in medio tribulationis viuifi cabis me: et super iram inimicorū meorum extendisti manū tuam: et saluū me fecit dextera tua. Dominus retribuet pro me domine misericordia tua in seculū opera manuū tuarū ne despicias. Aña.
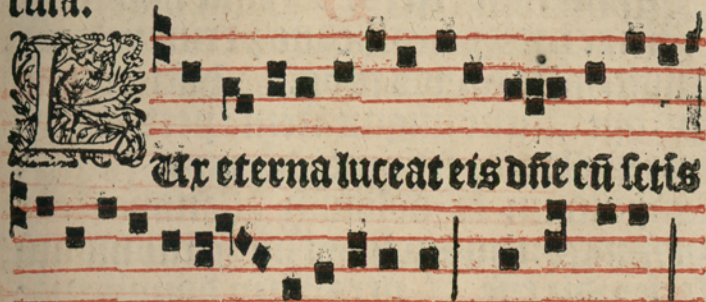
Placebo dño in regione viuorū.

℣. Requiem eternā

Aña. Lux eterna. Seculorū amē. ps.

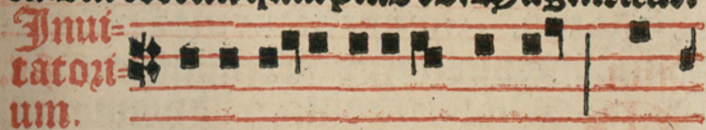
MAgnificat anima mea dominum. Et exultauit spiritus meus: in deo salutari meo. Quia respexit humilitatem ancille sue: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi magna qui potens est: et sanctum nomen eius. Et misericordia eius a progenie in progenies: timentibus eum. Fecit potentiā in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de sede: et exaltauit humiles. Esurientes impleuit bonis: & diuites dimisit inanes. Suscepit

israel puerum suum recordatus miseri-
cordie sue. Sicut locutus est ad patres
nostros: abraham et semini eius in se-
cula.

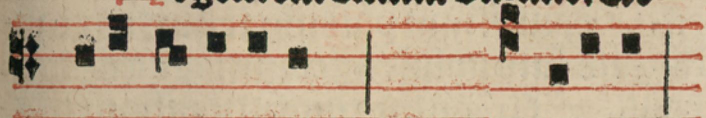

Lux eterna luceat eis dñe cũ sctis
tuis in eternũ quia pius es. Magnificat.
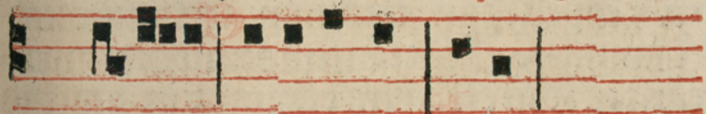
Inuitatorium.

Regem cui omnia viuunt. Ve-

nite adoremus. ps. Venite.

Añ. Dirige. Seculorum. Amen. ps.
Verba mea auribus percipe domi-
ne: intellige clamorẽ meũ. Intẽ-
de voci orationis mee rex meus et deus

meus. Quoniam ad te orabo domine:
mane exaudies vocem meā. Mane asta-
bo tibi et videbo: quoniam non deus vo-
lens iniquitatē tu es. Neque habitabit
iuxta te malignus: neque permanebunt
iniusti ante oculos tuos. Odisti omnes
qui operantur iniquitatem: perdes om-
nes qui loquuntur mendacium. Virū
sanguinum et dolosum abominabitur
dominus: ego autem in multitudine mi-
sericordie tue. Introibo in domū tuā:
adorabo ad templum sanctum tuum in
timore tuo. Domine deduc me ī iusticia
tua: propter inimicos meos: dirige in cō-
spectu tuo viam meam. Quoniam non
est in ore eorum veritas: cor eorum vanū
est. Sepulchrum patens est guttur eorū
linguis suis dolose agebant: iudica illos
deus. Decidant a cogitationibus suis
secundum multitudinē impietatum eo-
rum expelle eos: quoniam irritauerunt
te domine. Et letentur omnes qui spe-
rant in te in eternum exultabunt ⁊ habi-
tabis in eis. Et gloriabuntur in te om-
nes qui diligunt nomen tuum: quoniam
tu benedices iusto. Domine vt scuto:
bone volūtatis tue coronasti nos. Aña.

Dirige domine deus meus in conspectu tuo viã meam. ãn. Conuertere. Seculorum amen. ps.

Domine ne in furore tuo arguas me: neqꝫ in ira tua corripias me. Miserere mei domine quoniã infirmus sum sana me dñe quoniã cõturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: sed tu domine vsquequo. Conuertere domine et eripe animam meam saluũ me fac propter misericordiam tuã. Quoniam non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi. Laboraui in gemitu meo lauabo per singulas noctes lectum meum: lachrymis meis stratum meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui inter omnes inimicos meos.

Discedite a me omnes qui operamini i=
niquitatem quoniam exaudiuit domin⁹
vocem fletus mei. Exaudiuit dominus
deprecationem meam dominus oratio=
nem meã suscepit. Erubescant ⁊ cõtur=
bentur vehemẽter oẽs inimici mei: con=
uertẽtur ⁊ erubescãt valde velociter. an.

Onuertere domine et eripe a=
nimam meam quoniam non est in
morte qui memor sit tui. Aña.
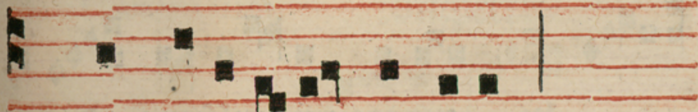
Illumina. Seculorũ amẽ. Psalmus.

Vsquequo domine obliuisceris me
in finem vsquequo auertis faciez
tuam a me. Quandiu ponam consilia
in anima mea: dolorem in corde meo per

diem. Usquequo exaltabitur inimicus meus super me: respice et exaudi me domine deꝰ meus. Illumina oculos meos ne vnquam obdormiā in morte: nequando dicat inimicus meus preualui aduersus eum. Qui tribulant me exultabunt si motus fuero: ego autem in misericordia tua speraui. Exultauit cor meum in salutari tuo: cantabo domino qui bona tribuit mihi, et psallam nomini domini altissimi. Antiphona.

Llumina oculos meos ne vn-

quam obdormiam in morte.

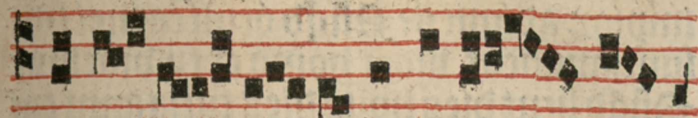
Versus. Credo videre bona domini. ℞. In terra viuentium. Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo. Lectio. j.

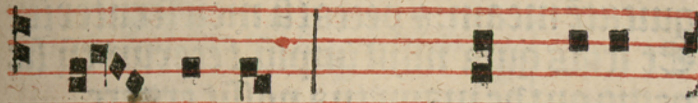
PArce mihi domine: nihil enim sunt dies mei. Quid est homo qꝫ magnificas eū: aut q̄d apponis erga eū cor tuū? Uisitas eū

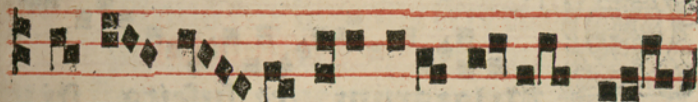
diluculo: & subito probas illu3 Usquequo non parcis mihi: nec dimittis me vt glutiam saliuam meam? Peccaui. Quid faciam tibi o custos hominum? Quare posuisti me contrarium tibi: & factus sum mihimetipsi grauis? Cur non tollis peccatum meum: & quare nõ aufers iniquitatem meam? Ecce nunc in puluere dormio: et si mane me quesieris non subsistam. Responsorium.

Redo quod redemptor meus vi uit et in nouissimo di e de terra surrecturus sum. Et in carne me a vide=

Lectio ij.
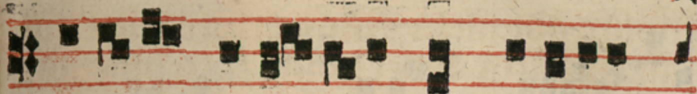
Tedet animaz meam vite mee: dimittam aduersum me eloquium meũ. Loquar ĩ amaritudine anime mee: dicaz deo. Noli me condemnare Indica mihi: cur me ita iudices. Nunquid bonũ tibi videtur, si calũnieris me ꝫ opprimas me opus manuum tuarum: et consilium

impiorum adiuues? Nunquid oculi carnei tibi sunt: aut sicut videt homo et tu videbis? Nunquid sicut dies hominis dies tui: et anni tui sicut humana sunt tempora? Ut queras iniquitatem meam: et peccatum meum scruteris. Et scias quia nihil impium fecerim cum sit nemo qui de manu tua possit eruere. ℟.
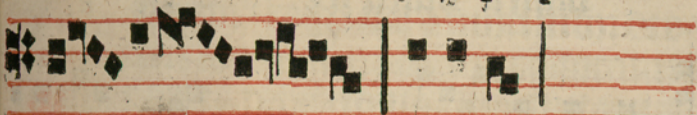

Qui lazarum re suscita sti a monumento feti dum. Tu e is domine dona requi- em et locum indul genti e.

℣. Requiem eternam

dona eis domi ne et lux perpetua
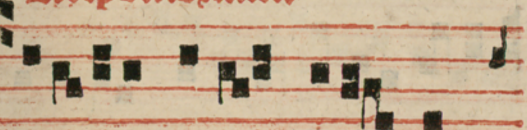

lu ceat e is. Et locum. Lec.iij.
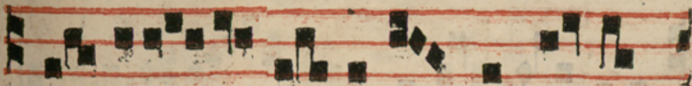
MAnus tue domine fecerunt me, et plasmauerunt me totum in circuitu: et sic repente precipitas me. Memento queso quod sicut lutum feceris me: et in puluerem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti me: et sicut caseum me coagulasti: Pelle et carnibus vestisti me: ossibus et neruis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti mihi: et visitatio tua custodiuit spiritum meum.

Responsorium.
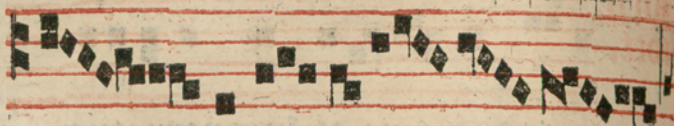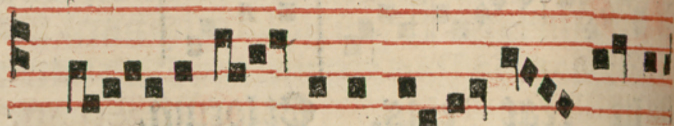

Omine quando vene ris
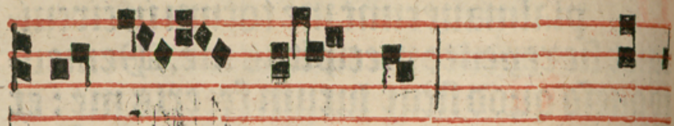

iu dica re terram vbi me abscon-

dam a vultu ire tu e.

Quia pec caui nimis in vi-
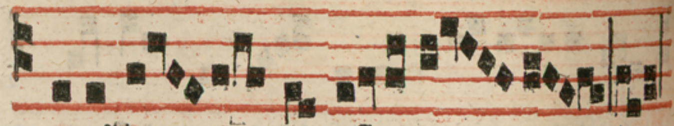

ta me a. ℣. Com-

missa mea paue ſco et ante te
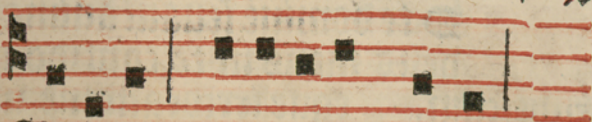

eru veſco dum veneris iudicare

noli me condēna re. Quia.

In ii. noct.

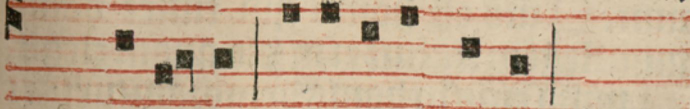

In loco. Seculorum amen.

Dominus regit me & nihil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Super aquã refectionis educauit me animam meam conuertit. Deduxit me super semitas iustitie propter nomẽ suũ. Nam et si ambulauero in medio vmbre mortis: non timebo mala quoniã tu mecum es. Uirga tua & baculus tuus: ipsa me consolata sunt. Parasti in cõspectu meo mensam: aduersus eos qui tribulãt me. Impinguasti in oleo caput meum: & calix meus inebrians quã preclarus est. Et misericordia tua subsequetur me: omnibus diebus vite mee. Et vt inhabitẽ in domo dñi: in longitudinẽ dierũ. Añ.

In loco pascue ibi me collocauit.

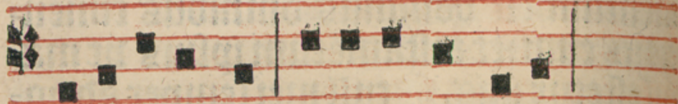

Añ. Delicta. Seculorum amen. ps.

AD te domine leuaui animaz meā deus meus in te confido non erubescam. Neque irrideant me inimici mei: etenim vniuersi qui sustinent te nō confundentur. Confundantur omnes iniqua agentes: superuacue. Uias tuas domine demonstra mihi: & semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua et doce me: quia tu es deus saluator meus et te sustinui tota die. Reminiscere miserationum tuarū domine et misericordiarum tuarū que a seculo sunt. Delicta iuuentutis mee: et ignorantias meas ne memineris. Secundum misericordiam tuā memento mei tu: propter bonitatez tuā domine. Dulcis & rectus dominus: propter hoc legem dabit delinquentibus in via. Diriget māsuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Uniuerse vie domini misericordia et veritas, requirentibus testamentum eius: et testimonia eius. Propter nomen tuūz domine propiciaberis peccato meo: multum est enim. Quis est homo qui timet dominum: legem statuit ei in via quam elegit. Anima eius in bonis demorabitur: et semen eius hereditabit terraz. Firma-

mentum est dominus omnibus timentibus eum: et testamētum ipsius ut manifestetur illis. Oculi mei semper ad dominum quoniam ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice in me et miserere mei: quia unicus & pauper sum ego.
Tribulationes cordis mei multiplicate sunt: de necessitatibus meis erue me.
Vide humilitatem meam et laborem meum: et dimitte uniuersa delicta mea.
Respice inimicos meos quoniam multiplicati sunt: et odio iniquo oderunt me.
Custodi animam meam et erue me: nō erubescam quoniam speraui in te.
Innocentes et recti adheserunt mihi: quia sustinui te.
Libera deus israel ex omnibus tribulationibus suis. Antiphona.

Elicta iuuētutis mee & ignorātias meas ne memineris domine. ān.

Redemisti me seculorum amen.

In te domine speraui non confundar in eternum in iustitia tua libera me. Inclina ad me aurẽ: accelera vt eruas me. Esto mihi in deum protectorem: et in domum refugij vt saluum me facias. Quoniam fortitudo mea ⁊ refugium meum es tu: et propter nomen tuũ deduces me et enutries me. Educes me de laqueo quez absconderunt mihi: quoniam tu es protector meus. In manus tuas domine commendo spiritum meũ: redemisti me domine deus veritatis.
Odisti obseruantes vanitantes superuacue. Ego autem in domino speraui: exultabo et letabor in misericordia tua.
Quoniam respexisti humilitatem meã: saluasti de necessitatibus animam meã.
Nec conclusisti me in manibus inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos.
Miserere mei domine quoniam tribulor conturbatus est in ira oculus meus: anima mea et venter meus. Quoniam defecit in dolore vita mea ⁊ anni mei in gemiti-

nitibus. Infirmata est in paupertate virtus mea: et ossa mea conturbata sunt. Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium vicinis meis valde et timor notis meis. Qui videbant me foras fugerunt a me: obliuioni datus sum tanquam mortuus a corde. Factus sũ tanquam vas perditum: quoniam audiui vituperationem multorum cõmorantium in circuitu. In eo dũ conuenirent simul aduersum me: accipere animam meam consiliati sunt. Ego autem speraui in te domine: dixi deus meus es tu in manibus tuis sortes mee. Eripe me de manibus inimicorum meorũ: et a persequentibus me. Illustra faciem tuam super seruum tuum saluũ me fac in misericordia tua domine: non confundar quoniam inuocaui te. Erubescant impij et deducantur in infernũ: muta fiant labia dolosa. Que locũtur aduersus iustum iniquitatem: in superbia et in abusione. Quam magna multitudo dulcedinis tue domine: quam abscondisti timentibus te. Perfecisti eis qui sperant in te: in conspectu filiorum hominum. Abscondes eos in abscõdito faciei tue:

a conturbatione hominum. Proteges eos in tabernaculo tuo: a contradictione linguarum. Benedictus dominus quoniam mirificauit misericordiam suam mihi: in ciuitate munita. Ego autẽ dixi in excessu mentis mee: proiectus sum a facie oculorum tuorum. Ideo exaudisti vocem orationis mee: dum clamarez ad te. Diligite dominum omnes sancti eius: quoniam veritatem requiret dominus et retribuet abundanter facientibus superbiam. Viriliter agite et confortetur cor vestrum: omnes qui speratis in domino. Antiphona.

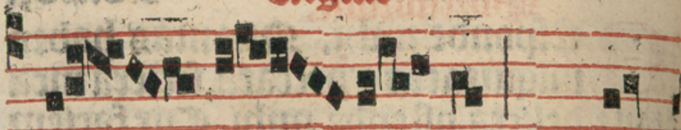
Edemisti me domine deus veritatis in manus tuas domine commendo spiritum meum.

V. Anime eorũ in bonis demorẽt. Re. iiij.

Responde mihi. Quantas habeo iniquitates & peccata, scelera mea atque delicta ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis: et arbitraris me inimicum tuum? Contra folium quod a vento rapitur ostendis potentiam tuam: et stipulam siccam persequeris. Scribis enim contra me amaritudines: et consumere me vis peccatis adolescentie mee. Posuisti in neruo pedem meum, et obseruasti omnes semitas meas: et vestigia pedum meorum considerasti. Qui quasi putredo consumendus sum: & quasi vestimentum quod comeditur a tinea.

Responsorium.
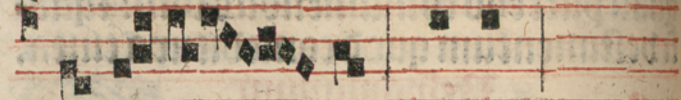
Ne perdideris me domine cum iniquitatibus meis. Neque in finem iratus

reser ues mala me a. ℣. Mi=

serere me i deus mise rere

me i quoniam in te confidit a=

nima me a. Neque. Lec.v.

Homo natus de muliere breui vi=
uens tempore: repletur multis mi=
seriis. Qui quasi flos egreditur & cõteri=
tur & fugit velut vmbra: & nunq̃ in eodẽ
statu permanet. Et dignum ducis super
huiuscemodi aperire oculos tuos: et ad=
ducere eũ tecum in iudiciũ? Quis potest
facere mundũ de immundo conceptũ se=
mine? Nonne tu qui solꝰ es? Breues dies
hominis sunt: numerus mensiũ eiꝰ apud
te est. Constituisti terminos eius qui pre=

teriri non poterunt. Recede ergo paululũ ab eo vt quiescat donec optata veniat: et sicut mercenarij dies eius. Rem.

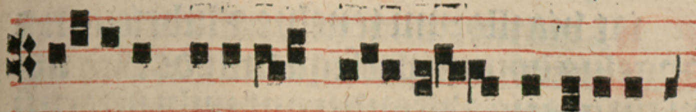
Memento mei de us quia ventus est vita me a. Nec aspiciat me visus homi nis.

V. Memento verbi tui seruo tuo domine in quo mihi spem de- di sti Nec aspiciat. ij Lec. vj

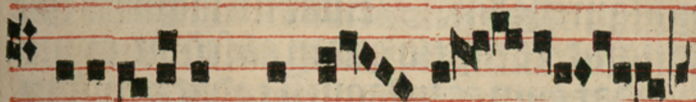
QUis mihi hoc tribuat vt in inferno protegas me, et abscondas me donec pertranseat furor tuus, et constituas mihi tẽpus in quo recorderis mei? Putasne mortuus homo rursum viuat? Cunctis diebus quibus nunc milito: expecto donec veniat immutatio mea. Vocabis me, et ego respondebo tibi. Operi manuum tuarum porriges dexteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti: sed parce peccatis meis. Rn.

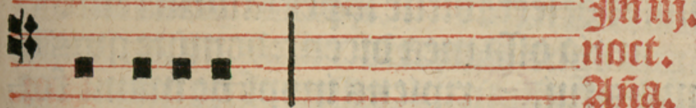
NE tradas domine bestiis animas confitentium tibi et animas pauperũ tuorum ne obliuiscaris in finem. V. Nihil

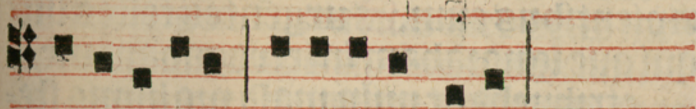
proficiat inimicus in e is et filius

iniquitatis non no ceat e is. In iij. noct. Aña.

Et animas.

Anima mea. Seculorũ amen. Psalm⁹.

IUdica domine nocentes me: expugna impugnãtes me. Apprehende arma et scutum et exurge in adiutorium mihi. Effunde frameã ⁊ conclude aduersus eos qui persequuntur me dic anime mee salus tua ego sum. Confundantur et reuereantur. querentes animam meam. Auertantur retrorsum et confundantur: cogitantes mihi mala. Fiant tanquam puluis ante faciẽ venti ⁊ angelus domini coartans eos.

F iat via illorum tenebre ⁊ lubricum: ⁊
angelus domini persequens eos. Q uo-
niam gratis absconderunt mihi interitũ
laquei sui: superuacue exprobauerunt a-
nimam meam. V eniat illi laqueus quẽ
ignorat: et captio quam abscõdit appre-
hendat eum et in laqueũ cadat in ipsum.
A nima autem mea exultabit in domi-
no: et delectabitur super salutari suo.
O mnia ossa mea dicent: domine quis si-
milis tui. E ripiens inopẽ de manu for-
tiorum eius: egenum et pauperem a di-
ripientibus eum. S urgentes testes ini-
qui que ignorabam interrogabant me.
R etribuebant mihi mala pro bonis ste-
rilitatem anime mee. E go autem cum
mihi molesti essent ĩduebar cilicio. H u-
miliabam in ieiunio animam meam ⁊ o-
ratio mea in sinu meo cõuertetur. Q ua-
si proximum quasi fratrem nostrũ sic cõ-
plascebam: quasi lugens et contristatus
sic humiliabar. E t aduersum me letati
sunt et conuenerunt: cõgregata sunt su-
per me flagella ⁊ ignoraui. D issipati sũt
nec compuncti tentauerunt me: subsan-
nauerunt me subsannatione: frẽduerũt
super me dentib⁹ suis. D omine quando

respicies restitue animam meam a mali=
gnitate eorum: a leonibus vnicam meā.
Confitebor tibi in ecclesia magna: in po=
pulo graui laudabo te. Non supergau=
deāt mihi qui aduersantur mihi inique:
qui oderunt me gratis et annuunt ocu=
lis. Quoniam mihi quidem pacifice lo=
quebantur et in iracundia terre loquen=
tes dolos cogitabant. Et dilatauerunt
super me os suum: dixerunt euge euge
viderunt oculi nostri. Vidisti domine
ne sileas: domine ne discedas a me.
Exurge & intēde iudicio meo deus me⁹:
et dominus meus in causam meam.
Iudica me secundum iustitiam tuam
domine deus meus: & non supergaudeāt
mihi. Non dicant in cordibus suis euge
euge anime nostre: nec dicant deuorabi=
mus eum. Erubescant & reuereantur
simul: qui gratulantur malis meis.
Induantur confusione et reuerentia:
qui maligna loquūtur super me. Exul=
tent et letētur qui volunt iusticiam meā:
et dicant semper magnificetur dominus
qui volunt pacem serui eius. Et lingua
mea meditabitur iusticiam tuā tota die
laudem tuam. Antiphona.

Nima mea exultabit in dño et delectabitur super salutari suo.

An. Cõplaceat. Seculoꝝ amē. Psalmus.

Expectans expectaui dominum et intendit mihi. Et exaudiuit preces meas: ⁊ eduxit me de lacu miserie: et de luto fecis. Et statuit supra petrã pedes meos: et direxit gressus meos. Et immisit in os meum canticum nouum: carmen deo nostro. Videbunt multi et timebunt: ⁊ sperabunt in domino. Beatus vir cuius est nomen domini spes ei⁹: ⁊ nõ respexit in vanitates ⁊ insanias falsas. Multa fecisti tu domine deus me⁹ mirabilia tua: et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi. Annunciaui et locutus sum multiplicati sunt super numerum. Sacrificium et oblatio-

nem noluisti: aures autem perfecisti mihi. Holocaustum et pro peccato non postulasti: tunc dixi ecce venio. In capite libri scriptum est de me ut facerem voluntatem tuam deus meus volui: et legem tuam in medio cordis mei. Annũciavi iustitiam tuam in ecclesia magna: ecce labia mea non prohibebo domine tu scisti. Iusticiam tuam non abscondi in corde meo: veritatem tuam et salutare tuum dixi. Non abscondi misericordiã tuam et veritatem tuam: a cõsilio multo. Tu autem domine ne longe facias miseratiões tuas a me misericordia tua: et veritas tua semper susceperunt me. Quoniã circundederunt me mala quorum non est numerus: comprehenderunt me iniquitates mee: et non potui ut viderem. Multiplicate sunt super capillos capitis mei: et cor meum dereliquit me. Complaceat tibi domine ut eruas me: domine ad adiuuandum me respice. Confundantur et reuereãtur simul qui querunt animam meam, ut auferãt eã. Conuertãtur retrorsum et reuereãtur: qui volunt mihi mala. Ferant confestim confusionẽ suam: qui dicunt mihi

euge euge. Exultent ꝛ letentur super te omnes querentes te: et dicāt semper magnificetur dominus: qui diligunt salutare tuum. Ego autem mendicus sum et pauper: dominus sollicitus est mei.

Adiutoꝛ meus et pꝛotectoꝛ meus: tu es deus meus ne tardaueris. Añа.

Complaceat tibi dñe vt eruas me dñe ad adiuuandum me respice.

Sitiuit. ā Seculoꝛum amen. ps.

Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te deus. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuum: quādo veniam et apparebo ante faciem dei.

Fuerunt mihi lachꝛime mee panes die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie vbi est deus tuus. Hec recoꝛdatus sum ꝛ ef=

fudi in me animam meam: quonia͂ transibo i͂ locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei. In voce exultationis et confessionis sonus epulantis.
Quare tristis es anima mea: et quare conturbas me. Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus. Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra iordanis: et hermonii a monte modico. Abyssus abyssum inuocat: in voce catharactaru͂ tuarum. Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transierunt. In die mandauit dominus misericordiam suam: et nocte canticum eius. Apud me oratio deo vite mee: dica͂ deo susceptor meus es. Quare oblit⁹ es mei et quare contristatus incedo: dum affligit me inimicus. Dum confringuntur ossa mea exprobrauerunt mihi: qui tribulant me inimici mei.
Dum dicunt mihi per singulos dies: ubi est deus tuus.
Quare tristis es anima mea et quare conturbas me. Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei & deus meus. Antiphona.

S Itiuit anima mea ad deum fontem viuum quando veniam et apparebo ante faciem domini.
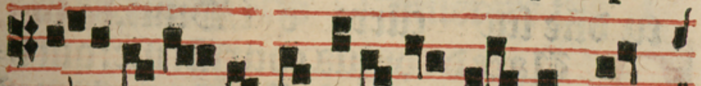
V. In memoria eterna erunt iusti. Ab auditione mala. Lectio vij.

Spiritus meus attenuabitur dies mei breuiabuntur: et solum mihi superest sepulchrum. Non peccaui: et in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me domine et pone me iuxta te: et cuiusvis manus pugnet contra me. Dies mei transierunt: cogitationes mee dissipate sunt torquentes cor meum. Noctem verterunt in diem: et rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero infernus domus mea est et in tenebris straui lectulum meum. Putredini dixi: Pater meus es: mater mea et so-

ror mea vermibus. Ubi est ergo nūc pre-
stolatio mea et patientia mea: tu es do-
mine deus meus. Responsorium.

Eu mihi domine quia pec-

ca ui nimis in vita me a quid

faciam mi ser vbi fu giam nisi

ad te de us me us mise-

re re me i. Dum vene-

ris in nouissimo di e. V.

Anima mea turbata est valde sed

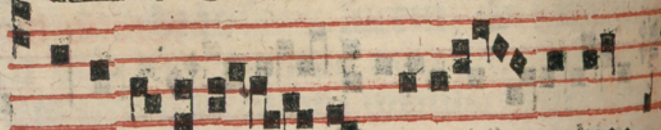

tu dñe suc curre e i. Dum. lc. viij.

Quare de vulua eduxisti me: qui vtinā cōsumpt⁹ essem ne ocul⁹ me⁹ videret. Fuissem quasi nō essez: de vtero translatus ad tumulū. Nūquid nō paucitas dierum meoꝛuz finietur breui: Dimitte ergo me domine vt plangā paululum doloꝛē meum antequā vadam ꝛ nō reuertar ad terram tenebꝛosam: et opertam moꝛtis caligine. Terram miserie et tenebꝛarū vbi vmbꝛa moꝛtis ꝛ null⁹ oꝛdo: sed sēp itern⁹ hoꝛroꝛ inhabitās. Rm.

Eccantem me quoti die et

non me penitentem timoꝛ moꝛtis

contur bat me. Qr in infer no nul-

la est redemptio miserere me i

deus et sal ua me. ℣. Deus in

nomine tuo saluum me fac domine

et in virtute tua libe ra me.

Quia in inferno. Lectio.ix.

Qr impiorum longe facts a disci-
plina propterea non exaltabūtur:
Predā pollicetur sociis: ⁊ oculi filiorū ei⁹

deficiēt. Posuit me quasi in puerbiū vulgi ⁊ exēplū sū corā eis. Caligauit ad indignationē ocul⁹ me⁹: et mēbra mea quasi ad nihilū redacta sunt. Stupebunt iusti super hoc: ⁊ innocens cōtra hypocritam suscitabitur. Et tenebit iustus viā suam ⁊ mūdis manib⁹ addet fortitudinem. ℟.

Libera me domine de morte eterna. In die illa tremenda. Quando ce li mo uendi sunt et terra. ℣. Dies illa dies i re calamitatis et miserie dies magna ⁊ amara valde. Qñdo.

℣. Quid ergo miserrimus quid dicam vel quid faciam dum nil boni perferam ante tan tum iudicem. In die.

℣. Vir iustus saluabitur et ego miser vbi parebo. Libera.

In laudibus Aña.

℣. A porta inferi. ℟. Erue domine.

Exultabunt. Seculorū amen. Psalmus.

Miserere mei deus secundum magnā misericordiā tuam. Et secū-

dum multitudinem miserationum tua-
rum: dele iniquitatem meaȝ. Amplius
laua me ab iniquitate mea: et a peccato
meo munda me. Quoniam iniquitatē
meam ego cognosco: ⁊ peccatum meum
contra me est semper. Tibi soli peccaui:
et malum coram te feci: vt iustificeris in
sermonibus tuis et vincas cum iudica-
ris. Ecce enim in iniquitatibus conce-
ptus sū: et in peccatis concepit me mater
mea. Ecce enim veritatem dilexisti: in-
certa et occulta sapientie tue manifesta-
sti mihi. Asperges me domine ysopo et
mundabor lauabis me ⁊ super niuē deal-
babor. Auditui meo dabis gaudium et
letitiam: ⁊ exultabunt ossa humiliata.
Auerte faciem tuam a peccatis meis: ⁊
omnes iniquitates meas dele. Cor mū-
dum crea in me deus: et spiritum rectuȝ
īnoua in visceribus meis. Ne proiicias
me a facie tua: ⁊ spiritum sanctum tuuȝ
ne auferas a me. Redde mihi leticiam
salutaris tui: ⁊ spiritu principali confir-
ma me. Docebo iniquos vias tuas: et
impij ad te conuertentur. Libera me de
sanguinibus deus deus salutis mee: et
exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine labia mea aperies: et os meũ annunciabit laudem tuam. Quoniam si voluisses sacrificium dedissem: vtique holocaustis non delectaberis. Sacrificium deo spiritus contribulatus cor contritum et humiliatum deus nõ despicies Benigne fac domine in bona voluntate tua syon vt edificentur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificium iusticie oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. ps.

Domine exaudi orationem meaz: auribus percipe obsecrationem meam: in veritate tua exaudi me in tua iusticia. Et non intres in iudicium cum seruo tuo: quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens. Quia persecutus est inimicus animam meam: humiliauit in terra vitam meam. Collocauit me ĩ obscuris sicut mortuos seculi: et anxiatus est super me spiritus meus: in me turbatum est cor meum. Memor fui dierum antiquorum meditatus sum in omnibus operibus tuis: et in factis manuum tuarum meditabar. Expandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter exaudi

me domine: defecit spiritus meus. Non auertas faciem tuam a me: ꝛ similis ero descendentibus in lacum. Auditam fac mihi mane misericordiam tuã: quia in te speraui. Notam fac mihi viam in qua ambulem: quia ad te leuaui animã meã. Eripe me de inimicis meis domine: ad te confugi doce me facere voluntatem tuam: quia deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectã propter nomẽ tuum domine viuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione animam meam: et in misericordia tua disperdes omnes inimicos meos. Et perdes omnes qui tribulãt animã meã: quoniã ego seruus tuus sum. Psalmus.

DEus de⁹ meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit in te anima mea: quã multipliciter tibi caro mea. In terra deserta inuia ꝛ inaquosa, sic in sancto apparui tibi: vt viderem virtutem tuam ꝛ gloriã tuam. Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea: laudabunt te. Sic benedicã te in vita mea ꝛ in nomine tuo leuabo man⁹ meas. Sicut adipe et pinguedine repleatᷣ anima mea: et labiis exultationis laudabit os

meum. Sic memor fui tui super stra=
tũ meum in matutinis meditabor in te:
quia fuisti adiutor meus. Et in velamẽ=
to alarũ tuaruz exultabo adhesit anima
mea post te: me suscepit dextera tua.
Ipsi vero in vanum quesierunt animã
meam, introibũt in inferiora terre: tra=
dentur in manus gladij partes vulpium
erunt. Rex vero letabitur in deo, lauda=
buntur omnes qui iurant in eo: quia ob=
structum est os loquentium iniqua. ps.
Deus misereatur nostri & benedi=
cat nobis: illuminet vultum suuz
super nos, & misereatur nostri. Ut co=
gnoscamus in terra viam tuam: in om=
nibus gentibus salutare tuum. Confi=
teantur tibi populi deus: confiteãtur ti=
bi populi omnes. Letentur et exultent
gentes quoniam iudicas populos in e=
quitate: et gentes in terra dirigis. Cõ=
fiteantur tibi populi deus: confiteantur
tibi populi omnes: terra dedit fructum
suum. Benedicat nos deus deus noster
benedicat nos deus: et metuant eum o=
mnes fines terre. Psalmus.
Ego dixi in dimidio dierum meorũ:
vadaz ad portas inferi. Quesiui

residuum annorum meorum: dixi non videbo dominum deum in terra viuentiū. Non aspiciam hominem vltra: et habitatorem quietis. Generatio mea ablata est et conuoluta est a me: quasi tabernaculum pastorum. Precisa est velut a texente vita mea dum adhuc ordirer succidit me: de mane vsque ad vesperā finies me. Sperabam vsque ad mane: quasi leo sic cōtriuit omnia ossa mea. De mane vsque ad vesperā finies me: sicut pullus hyrundinis sic clamabo, meditabor vt columba. Attenuati sunt oculi mei: suspicientes in excelso. Domine vim patior responde pro me quid dicam aut quid respondebit mihi: cum ipse fecerim. Recogitabo tibi omnes annos meos: in amaritudine anime mee. Domine si sic viuitur et in talibus vita spirit⁹ mei corripies me et viuificabis me: ecce in pace amaritudo mea amarissima. Tu autem eruisti animam meā vt non periret: proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea. Quia non infernus cōfitebitur tibi neque mors laudabit te: non expectabunt qui descendunt in lacum veritatem tuam. Uiuens viuens ipse cōfitebitur

tibi: sicut et ego hodie pater filiis notam faciet veritatem tuam. Domine saluũ me fac, et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostre in domo domini.

Psalmus.

Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eũ omnes angeli eius laudate eum omnes virtutes eius. Laudate euz sol et luna: laudate eum omnes stelle et lumen.
Laudate eum celi celorum: et aque que super celos sunt laudent nomen domini.
Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Statuit ea in eternum et in seculum seculi: preceptum posuit et non preteribit. Laudate dominũ de terra dracones et omnes abyssi.
Ignis grando nix glacies spiritus procellarum: que faciunt verbum eius.
Montes et omnes colles: ligna fructifera et omnes cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et omnes volucres pennate. Reges terre et omnes populi principes et omnes iudices terre. Iuuenes et virgines senes cum iunioribus laudẽt nomen domini: quia exaltatum est nomẽ eius solius. Confessio eius super celũ et

terram: et exaltauit cornu populi sui.
Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel populo appropinquanti sibi.
Cantate domino canticū nouum: laus eius in ecclesia sanctorū. Letetur israel in eo qui fecit eum: et filie syon exultent in rege suo. Laudēt nomen eius in choro in tympano & psalterio psallant ei.
Quia beneplacitū est domino in populo suo: et exaltauit mansuetos in salutē.
Exultabunt sancti in gloria letabūtur in cubilibus suis. Exultationes dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum. Ad faciendam vindictā in nationibus increpationes in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus: et nobiles eorum in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudicium conscriptum: gloria hec est omnibus sanctis eius. Laudate dominū in sanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius. Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum secundum multitudinē magnitudinis eius. Laudate eum in sono tube: laudate eū in psalterio et cithara.
Laudate eū in tympano et choro: laudate eum in cordis et organo. Laudate

eum in cymbalis benesonantibus, laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis spiritus laudet dominum. Antiphona.

Exultabunt dño ossa humiliata.

℣. Requiē eternā dona eis do. ℟. Et lux. Ad benedictus.

Ego sum. Seculorum amen. an.

Benedictus dominus deus israel: quia visitavit et fecit redemptionem plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis: in domo david pueri sui. Sicut locutus est per os sanctorum: qui a seculo sunt prophetarum eius. Salutem ex inimicis nostris: et de manu omniuz qui oderunt nos. Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: ꝛ memorari testamenti sui sancti. Iusiurandum quod iuravit ad abrahaz patrem nostrū: daturū se nobis. Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati: serviam⁹ illi. In sanctitate et iusticia coram ipso omnibus diebus nostris.

Et tu puer propheta altissimi vocaberis: preibis enim ante faciem domini parare vias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi eius: in remissionem peccatorum eorum. Per viscera misericordie dei nostri: in quibus visitauit nos oriens ex alto.

Illuminare his qui in tenebris et in vmbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Antiphona.

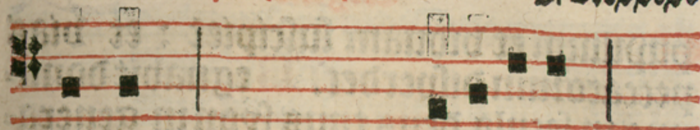

Go sum resurrectio et vi ta

qui credit in me etiam si mortuus fue-

rit viuet et om nis qui viuit et

credit in me non morietur in e-

ternum. Psalmus. Benedictus.

Pater noster. Et ne nos inducas. Sed libera nos a malo. V. Anime omnium fidelium defunctorum in bonis demorentur. Rm. Et semen eorum hereditet terram. V. Requiem eternam dona eis domine. R. Et lux perpetua luceat eis. Requiescant in pace. Amen.

Lauda anima mea dominum laudabo dominũ in vita mea: psallã deo meo quandiu fuero. Nolite cõfidere in principibus nec in filiis hominũ in quibus non est salus. Exibit spiritus ei⁹ et revertetur in terram suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus cuius deus iacob adiutor eius spes eius in domino deo ipsius qui fecit celum & terram mare & omnia que in eis sunt. Qui custodit veritatem in seculuʒ facit iudicium iniuriam patiẽtibus: dat escam esuriẽtibus. Dominus solvit cõpeditos; dominus illuminat cecos.

Dominus erigit elisos: dominus diligit iustos. Dominus custodit advenas

pupillum et viduam suscipiet : et vias
peccatorum disperdet. Regnabit domi-
nus in secula deus tuus syon in genera-
tione et generationem. Psalmus.

De profundis clamaui ad te domi-
ne, domine exaudi vocem meam.
Fiant aures tue intendentes, in vocem
deprecationis mee. Si iniquitates obser-
uaueris domine, domine quis sustinebit.
Quia apud te propiciatio est; et propter
legem tuam sustinui te domine. Susti-
nuit anima mea in verbo eius; sperauit
anima mea in domino. A custodia ma-
tutina vsque ad noctem, speret israel in
domino. Quia apud dominum miseri-
cordia, et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet israel ex omnibus ini-
quitatibus eius. ℣. Domine misericor-
dia tua in seculum. ℟. Opera manuum
tuarum ne despicias. ℣. Domine exaudi
orationem. ℟m. Et clamor meus ad te
veniat. Dominus vobiscum. Et cum spi-
ritu tuo. Oremus.

Tibi domine commēdamus ani-
mā famuli(e) tui(e) vt defunctus
(cta) seculo tibi viuat, et que p fragilitatē
mundane conuersationis peccata admi-

sit: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per christum. Oremus.

Deus venie largitor et humane salutis amator quesumus immensam clementiã tuã vt nostre congregationis fratres: sorores et benefactores nostros qui ex hoc seculo trãsierunt beata maria semper virgine intercedente cum omnibus sanctis ad perpetue beatitudinis cõsortium peruenire concedas.

Deus in cuius miseratione anime fideliũ requiescunt: famulis et famulabus tuis omnibus hic et vbique in christo quiescentibus: da propicius veniã peccatorum, vt a cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine letẽtur. Per. Oratio.

Quesumus domine pro tua pietate miserere anime famule tue et a contagiis mortalitatis exutam: in eterne saluationis partem restitue. Per.
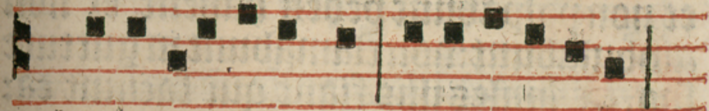
Fideliũ deus omnium conditor et redemptor animabus famulorum famularumque tuarũ remissionẽ cũctorũ tribue peccatorũ: vt indulgentiã quam semper optauerunt, piis supplicationibus consequantur. Per dominum. Requiescant in pace. Amen.

✠ Incipiunt recommēdationes defunctorum. ℞. Subuenite sancti dei occurrite angeli domini suscipientes animam eius. Offerentes eam in conspectu altissimi. ℣. Suscipiat eam christus qui vocauit et in sinu abrahe angeli deducant. Offerentes. Kyrie el'. Christe. eleys. Kyrie eleyson. Pater no. Et ne nos. Oremus.

Tibi domine commendamus animam famuli e tui e vt defunctus cta vt supra.

Misericordiam tuam domine sancte, pater omnipotēs, eterne deus pietatis affectu rogare pro aliis cogimur, qui pro nostris supplicare peccatis nequaquam sufficimus: tamen cōfisi de tua gratuita pietate et inolita bonitate clementiam tuam deposcimus: vt animas seruorum tuorum et omnium fidelium defunctorum ad te reuertētes cum pietate suscipias. Assit eis angelus testamenti tui michael: et per manus sanctorum angelorum tuorum, inter sanctos et electos tuos in sinibus abrahe, ysaac, et iacob patriarcharum tuorum eas collocare digneris, quatenus liberate de principibus tenebrarum et de locis penarum, nul-

nullis iã primeue natiuitatis vel ignorã-
tie aut proprie iniquitatis seu fragilita-
tis confundantur erroribus: sed potius
agnoscantur a tuis, ⁊ sancte beatitudi-
nis requie perfruantur: vt cũ magni iu-
dicij dies aduenerit, inter sanctos et ele-
ctos tuos resuscitati gloria manifeste cõ-
tẽplationis tue perpetuo satientur. Per
eum qui venturus est iudicare viuos et
mortuos: ⁊ seculũ per ignẽ. Amen. Añ.

Suscipiat te christ⁹. Seculoꝝ amẽ. Ps.
In exitu israel de egypto: dominus
iacob de populo barbaro. Facta
est iudea sanctificatio ei⁹: israel potestas
eius. Mare vidit et fugit iordanis con-
uersus est retrorsum. Montes exulta-
uerunt vt arietes: ⁊ colles sicut agni o-
uium. Quid est tibi mare quod fugisti:
et tu iordanis quia conuersus es retror-
sum: Montes exultastis sicut arietes: ⁊
colles sicut agni ouium. A facie domini
mota est terra: a facie dei iacob. Qui cõ-
uertit petram in stagna aquarum: et ru-
pem in fontes aquaruz. Non nobis do-

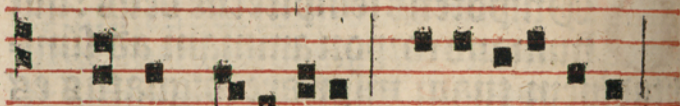
mine non nobis sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua et veritate tua: nequando dicant gētes ubi est deus eorum. Deus autem noster in celo omnia quecunque voluit fecit. Simulacra gentium argentum et aurum: opera manuum hominum. Os habent et non loquentur: oculos habent et non videbūt. Aures habent et non audiēt: nares habent et non odorabunt. Manus habent et non palpabunt pedes habent et non ambulabunt: non clamabunt in gutture suo. Similes illis fiant qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in eis. Domus israel speravit in domino: adiutor eorum et protector eorum est. Domus aaron speravit in domino: adiutor eorum et protector eorum est. Qui timent dominum speraverunt in domino: adiutor eorum et protector eorū est. Dominus memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domui israel: benedixit domui aaron. Benedixit omnibus qui timent dominum: pusillis cum maioribus. Adiciat dominus super vos: super vos et super filios vestros. Benedicti vos a domino: qui fecit celum et terram. Celum celi do-

mino: terram autem dedit filiis hominum. Non mortui laudabunt te domine: neque omnes qui descendũt in infernum. Sed nos qui viuimus benedicim⁹ domino: ex hoc nũc & vsque in seculũ. ãn.

Suscipiat te christ⁹ qui creauit te & in sinu abrahe angeli deducant te.

Omnipotens sempiterne deus: qui humano corpori animam ad similitudinem tuam inspirare dignatus es dum te iubente puluis in puluerem conuertitur, tu imaginẽ tuam cum sanctis & electis tuis eternis sedibus precipias sociari: eamqꝫ ad te reuertentem de egypti partibus blande leniterque suscipias: et angelos tuos sanctos ei obuiam mittas viamqꝫ illi iustitie demonstra, et portas glorie tue aperi. Repelle quesumus dñe ab ea omnes principes tenebrarum: et agnosce depositũ fidele quod tuũ est. Suscipe dñe creaturam tuã nõ ex diis alienis

creatã sed a te deo solo viuo ⁊ vero quia non est alius deus preter te domine, ⁊ nõ est secũdum opera tua. Letifica clementissime deus animã serui tui (ancille tue) ⁊ clarifica eum (ã) in multitudine misericordie tue: ne memineris quesumus iniquitatum eius antiquarum et ebrietatũ quas suscitauit furor mali desiderij. Licet enim peccauerit, tamen non te negauit: sed signo fidei insignitus (ta) te qui omnia et eum (ã) inter omnia fecisti fideliter adorauit. Per christum dominuz nostrum. Antiphona.

Chorus angelorũ. Seculorũ amẽ. ps.

Dilexi quoniam exaudiet domin⁹: vocem orationis mee. Quia inclinauit aurem suam mihi: et in diebus meis inuocabo. Circũdederunt me dolores mortis: et pericula inferni inuenerunt me. Tribulationẽ ⁊ dolorẽ inueni: et nomen domini inuocaui. O domine libera animam meam misericors domin⁹ et iustus: et deus noster miseretur. Custodiens paruulos dominus humiliatus

sum ⁊ liberauit me. Conuertere anima mea in requiem tuam: quia dominus benefecit tibi. Quia eripuit animam meā de morte oculos meos a lachrymis: pedes meos a lapsu. Placebo domino: in regione viuorum. Psalmus.

Credidi propter quod locutus sum: ego autem humiliatꝰ sum nimis. Ego dixi in excessu meo omnis homo mendax. Quod retribuam domino: pro omnibus que retribuit mihi. Calicē salutaris accipiam: ⁊ nomē domini īuocabo. Uota mea reddam coram omni populo eius: preciosa in conspectu dn̄i mors sanctorū eius. O domine quia ego seruꝰ tuus: ego seruus tuꝰ et filius ancille tue. Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis: ⁊ nomen domini inuocabo. Uota mea reddam in cōspectu omnis populi eius: in atriis domus domini in medio tui hierusalem. Psalmus.

Laudate dn̄m omnes gentes: laudate eum omnes populi. Quoniā cōfirmata est sup nos misericordia eiꝰ: ⁊ veritas dn̄i manet in eternum. Psalmꝰ.

Confitemini dn̄o quoniaȝ bonus: quoniā in seculū misericordia eiꝰ.

Dicat nunc israel quoniā bonus: quoniam in seculū misericordia eius. Dicat nunc domus aaron quoniaz bonus quoniam in seculum misericordia eius. Dicant nunc qui timent dominum: quoniaz bonus qm̄ in seculum misericordia eius. De tribulatione inuocaui dn̄m ꝛ exaudiuit me in latitudine domin⁹. Dn̄s mihi adiutor: non timebo quid faciat mihi homo. Dn̄s mihi adiutor: et ego despiciam inimicos meos. Bonum est confidere in domino: quaz cōfidere in homine. Bonum est sperare in dn̄o: quaz sperare in principibus. Oēs gētes circuierūt me: ꝛ in nomine dn̄i quia vltus sum in eos. Circundantes circūdederunt me: et in nomine dn̄i quia vlt⁹ sum ī eos. Circūdederūt me sicut apes ꝛ exarserunt sicut ignis in spinis: ꝛ in nomine dn̄i qꝛ vltus sum in eos. Impulsus euersus sum vt caderem: ꝛ dominus suscepit me. Fortitudo mea ꝛ laus mea dominus et fact⁹ est mihi in salutem. Uox exultationis ꝛ salutis in tabernaculis iustorum. Dextera domini fecit virtutez dextera domini exaltauit me dextera domini fecit virtutē. Non moriar sed viuaz ꝛ narrabo

opera domini. Castigās castigauit me dominus et morti non tradidit me.
Aperite mihi portas iustitie et ingress⁹ in eas cōfitebor domino hec porta domini iusti intrabunt in eam. Confitebor tibi domine quoniam exaudisti me et factus es mihi in salutem. Lapidem quē reprobauerūt edificantes: hic factus est in caput anguli. A domino factum est istud ⁊ est mirabile ī oculis nostris. Hec est dies quam fecit dominus: exultemus et letemur in ea. O domine saluū me fac o dñe bene prosperare: benedict⁹ qui venit in nomine domini. Benediximᵒ vobis de domo domini: deus dñs et illuxit nobis. Constituite diem solēnem in cōdensis: vsq₃ ad cornu altaris. Deus me⁹ es tu et confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor tibi domine quoniam exaudisti me: ⁊ factus es mihi in salutē. Confitemini domino quoniā bonus qm̄ in seculū misericordia ei⁹. ps.
Deus in nomine tuo saluum me fac: et in virtute tua iudica me.
Deus exaudi orationem meam auribus percipe verba oris mei. Quoniam alieni insurrexerunt aduersum me, et

fortes quesierunt animam meam: et non proposuerunt deum ante cōspectum suū. Ecce enim deus adiuuat me: et domin⁹ susceptor est anime mee. Auerte mala inimicis meis: et in veritate tua disperde illos. Uoluntarie sacrificabo tibi et confitebor nomini tuo domine: quoniam bonum est. Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: et sup inimicos meos despexit oculus meus. Psalmus.

Beati immaculati in via: qui ambulant in lege domini. Beati qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt eū. Non enim qui operantur iniquitatem: in viis eius ambulauerunt. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis. Utinam dirigantur vie mee: ad custodiēdas iustificatiōes tuas. Tunc non confundar: cum perspexero in omnibus mandatis tuis. Confitebor tibi in directione cordis in eoquod didici iudicia iustitie tue. Iustificationes tuas custodiam: non derelinquas me vsquequaque. Psalmus.

In quo corrigit adolescentior viam suā in custodiendo sermones tuos. In toto corde meo exquisiui te: ne re-

pellas me a mandatis tuis. In corde meo absc̄ondi eloquia tua: vt non peccem tibi. Benedictus es domine: doce me iustificationes tuas. In labiis meis pronunciaui omnia iudicia oris tui. In via testimoniorum tuorū delectatus sum sicut in omnibus diuitiis. In mandatis tuis exercebor: et considerabo vias tuas. In iustificationib⁹ tuis meditabor: nō obliuiscar sermones tuos. Psalmus.

Retribue seruo tuo viuifica me: et custodiam sermones tuos. Reuela oculos meos: et considerabo mirabilia de lege tua. Incola ego sum in terra: non abscondas a me mandata tua. Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas ī omni tempore. Increpasti superbos maledicti qui declināt a mādatis tuis. Aufer a me opprobriū et contemptum: quia testimonia tua exquisiui. Etenim sederūt principes et aduersum me loquebantur: seruus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis. Nam et testimonia tua meditatio mea est: et consilium meū iustificationes tue.

Adhesit pauimento anima mea: viuifica me secūdum verbū tuū.

Vias meas enunciaui et exaudisti me: doce me iustificationes tuas. Viam iustificationuz tuarum instrue me: et exercebor in mirabilibus tuis. Dormitauit anima mea pre tedio: cõfirma me in verbis tuis. Viã iniquitatis amoue a me: et de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus. Adhesi testimoniis tuis domine: noli me confundere. Viam mandatorũ tuorum cucurri: cum dilatasti cor meũ. ps.

Legem pone mihi domine viam iustificationuz tuarum: et exquiram eam semper. Da mihi intellectum et scrutabor legem tuam: & custodiam illam in toto corde meo. Deduc me in semitam mandatorum tuorum: quia ipsaz volui. Inclina cor meum in testimonia tua: et non in auariciam. Auerte oculos meos ne videant vanitatem: in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloquium tuũ: in timore tuo. Amputa opprobriũ meum quod suspicatus suz: quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mãdata tua: in equitate tua viuifica me.

ET veniat super me misericordia tua domine salutare tuum secun-

dum eloquiũ tuum. Et respondebo ex-
probrantibus mihi verbum quia speraui
in sermonibus tuis. Et ne auferas de o-
re meo verbum veritatis vsqꝫquaqꝫ quia
in iudicijs tuis supersperaui. Et custo-
diam legem tuam semper: in seculum et
in seculum seculi. Et ambulabam in la-
titudine: quia mandata tua exquisiui.
Et loquebar de testimonijs tuis in con-
spectu regum: et non cõfundar. Et me-
ditabar in mandatis tuis que dilexi.
Et leuaui manus meas ad mãdata tua
que dilexi: et exercebor in iustificationi-
bus tuis. Psalmus.

Memor esto verbi tui seruo tuo: in
quo mihi spẽ dedisti. Hec me con-
solata est in humilitate mea: quia elo-
quium tuum viuificauit me. Superbi
iniqꝫ agebant vsquequaqꝫ: a lege autem
tua non declinaui. Memor fui iudicio-
rum tuorum a seculo domine: et consola-
tus sum. Defectio tenuit me: pro pecca-
toribus derelinquentibus legem tuam.
Cantabiles mihi erant iustificationes
tue in loco peregrinationis mee. Memor
fui nocte nominis tui dñe: ⁊ custodiui le-
gẽ tuã. Hec facta est mihi: qꝛ iustificatio

nes tuas exquisiui. Psalmus.

POrtio mea domine: dixi custodire legem tuam. Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo: miserere mei secundum eloquiū tuum. Cogitaui vias meas & conuerti pedes meos: in testimonia tua. Paratus sum et non sum turbatus: vt custodiam mandata tua. Funes peccatorū circumplexi sunt me: et legem tuam non sum oblitus. Media nocte surgebam ad confitēdum tibi: super iudicia iustificationis tue. Particeps ego sum omnium timētium te: et custodientium mandata tua. Misericordia tua domine plena est terra iustificationes tuas doce me. Psalm⁹.

BOnitatē fecisti cum seruo tuo domine: secundum verbum tuum. Bonitatem et disciplinam et scientiam doce me: quia mandatis tuis credidi. Priusquam humiliarer ego deliqui: propterea eloquium tuū custodiui. Bonus es tu: et in bonitate tua doce me iustificationes tuas. Multiplicata est super me iniquitas superborum: ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua. Coagulatum est sicut lac cor eorū: ego

vero legem tuam meditatus sum.
Bonum mihi quia humiliasti me: vt discam iustificationes tuas. Bonum mihi lex oris tui super milia auri & argenti.

Psalmus.

MAnus tue domine fecerunt me: et plasmauerunt me: da mihi intellectum vt discam mandata tua. Qui timent te videbunt me et letabuntur quia in verba tua supersperaui. Cognoui domine quia equitas iudicia tua et in veritate tua humiliasti me. Fiat misericordia tua et consoletur me secundum eloquium tuum seruo tuo. Veniant mihi miserationes tue: et viuam: quia lex tua meditatio mea est. Confundātur superbi quia iniuste iniquitatē fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis. Conuertātur mihi timentes te: et qui nouerunt testimonia tua. Fiat cor meū immaculatum in iustificationibus tuis: vt non confundar.

Psalmus.

DEfecit in salutare tuum anima mea et in verbum tuum supersperaui. Defecerūt oculi mei in eloquiū tuum: dicentes quādo consolaberis me. Quia factus sum sicut vter in pruina:

iustificationes tuas non sum oblitus.
Quot sunt dies serui tui: quando facies
de persequentibus me iudicium. Narra
uerunt mihi iniqui fabulationes sed non
ut lex tua. Omnia mandata tua veritas
iniqui persecuti sūt me adiuua me. Pau=
lominus consummauerunt me in terra:
ego autem non dereliqui mandata tua.
Secundū misericordiā tuā viuifica me:
et custodiam testimonia oris tui. Psalm⁹
In eternum domine: verbum tuū
permanet in celo. In generatione
et generationē veritas tua fundasti ter=
ram et permanet. Ordinatione tua per=
seuerat dies: qm̄ omnia seruiunt tibi.
Nisi quod lex tua meditatio mea est:
tunc forte periissem in humilitate mea.
In eternum non obliuiscar iustificatio=
nes tuas: quia in ipsis viuificasti me.
Tuus sum ego saluū me fac quoniam
iustificationes tuas exquisiui. Me expe=
ctauerunt peccatores: vt perderent me
testimonia tua intellexi. Omnis cōsum=
mationis vidi finem: latum mandatum
tuum nimis. Psalmus.
Quomodo dilexi legē tuam domi=
ne: tota die meditatio mea est.

Super inimicos meos prudētem me fecisti mandato tuo: quia in eternum mihi est. Super omnes docentes me intellexi: q2 testimonia tua meditatio mea est. Super senes intellexi quia mādata tua quesiui. Ab omni via mala prohibui pedes meos: vt custodiam verba tua. A iudiciis tuis non declinaui: quia tu legem posuisti mihi. Quam dulcia faucib9 meis eloquia tua super mel ori meo. A mandatis tuis intellexi: propterea odiui omnem viam iniquitatis. Psalm9.

Lucerna pedibus meis verbum tuum: et lumen semitis meis. Iuraui et statui custodire iudicia iustitie tue. Humiliatus sum vsquequaq3 domine viuifica me secundū verbū tuum. Volūtaria oris mei bn̄placita fac domine: et iudicia tua doce me. Anima mea in manibus meis semper: & legem tuam non sum oblitus. Posuerunt peccatores laqueū mihi: & de mandatis tuis non erraui. Hereditate acquisiui testimonia tua ī eternum: quia exultatio cordis mei sunt. Inclinaui cor meum ad faciēdas iustificationes tuas ineternum propter tribulationem. Psalmus.

INiquos odio habui: et legem tuã dilexi. Adiutor & susceptor meus es tu: & in verbũ tuũ supersperaui. Declina te a me maligni: & scrutabor mãdata dei mei. Suscipe me secũdum eloquiũ tuum et viuã: et non confundas me ab expectatione mea. Adiuua me & saluus ero et meditabor in iustificationib[9] tuis semper. Spreuisti omnes discedentes a iudiciis tuis: quia iniusta cogitatio eorũ. Preuaricantes reputaui omnes peccatores terre: ideo dilexi testimonia tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis enim tuis timui. Psalmus.

FEci iudicium & iusticiam: non tradas me calumniantibus me. Suscipe seruum tuum in bonum non calumnientur me superbi. Oculi mei defecerunt in salutare tuum: et in eloquium iusticie tue. Fac cum seruo tuo secũdum misericordiã tuã: et iustificationes tuas doce me. Seruus tuus sum ego da mihi intellectum vt sciam testimonia tua. Tẽpus faciendi domine: dissipauerunt legem tuam. Ideo dilexi mandata tua super aurum et topazion. Propterea ad omnia mandata tua dirigebar: omnem

vi-

viam iniquam odio habui. Psalmus.
Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est anima mea. Declaratio sermonum tuorum illuminat: et intellectum dat paruulis. Os meum aperui et attraxi spiritum: quia mandata tua desiderabam. Aspice in me et miserere mei secundum iudicium diligentium nomen tuum. Gressus meos dirige secundum eloquium tuum: vt non dominetur mei omnis iniusticia. Redime me a calũniis hominum: vt custodiam mandata tua. Faciem tuam illumina super seruum tuum et doce me iustificationes tuas. Exitus aquarum deduxerũt oculi mei: quia non custodierunt legem tuam. ps.
Iustus es domine: et rectuz iudiciũ tuũ. Mandasti iusticiam testimonia tua: et veritatem tuam nimis. Tabescere me fecit zelus meus qr obliti sunt verba tua inimici mei. Ignitũ eloquiũ tuum vehementer et seruus tu9 dilexit illud. Adolescentulus sum ego et contemptus: iustificationes tuas non sũ oblit9. Iustitia tua iustitia in eternũ: et lex tua veritas. Tribulatio et angustia iuenerunt me: mãdata tua meditatio mea est.

E quitas testimonia tua ineternum: intellectum da michi & viuam. Psalmus.

C Lamaui in toto corde exaudi me dñe iustificationes tuas requirã. C lamaui ad te saluum me fac: vt custodiã mandata tua. P reueni in maturitate et clamaui: quia in verba tua supersperaui. P reuenerũt oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloquia tua. V ocẽ meã audi scdꝫ misericordiã tuã domine: & scdm iudiciũ tuũ viuifica me. A ppropinquauerũt persequẽtes me iniquitati a lege aũt tua lõge facti sunt. P rope es tu dñe et omnes vie tue veritas. I nitio cognoui de testimonijs tuis: quia in eternum fundasti ea. Psalmus.

V Ide humilitatẽ meã et eripe me: quia legem tuã non sum oblitus. I udica iudiciũ meum et redime me: propter eloquium tuũ viuifica me. L õge a peccatoribꝰ salꝰ: qꝛ iustificationes tuas non exquisierũt. M isericordie tue multe dñe: scdm iudiciũ tuũ viuifica me. M ulti qui persequuntur me & tribulãt me a testimoniis tuis non declinaui. V idi preuaricantes & tabescebã: quia eloquia tua non custodierunt. V ide quoniam man=

data tua dilexi domine: in mīa tua viui-
fica me. Principiū verbor tuor veritas
in eternum oīa iudicia iustitie tue. ps.
PRincipes persecuti sūt me gratis:
et a vbis tuis formidauit cor meū.
Letabor ego super eloquia tua: sicut qui
inuenit spolia multa. Iniquitatē odio
habui et abhominatus sum legem autē
tuam dilexi. Septies in die laudem dixi
tibi: super iudicia iustitie tue. Pax mul-
ta diligentibus legem tuam: et non est il-
lis scandalum. Expectabā salutare tuū
dn̄e: et mandata tua dilexi. Custodiuit
anima mea testimonia tua et dilexit ea
vehementer. Seruaui mandata tua et
testimonia tua: quia omnes vie mee in
conspectu tuo. Appropinquet depreca-
tio mea in conspectu tuo domine: iuxta
eloquium tuum da mihi intellectum.
Intret postulatio mea in cōspectu tuo:
secundum eloquium tuum eripe me. E-
ructabunt labia mea hymnum: cum do-
cueris me iustificationes tuas. Pronū-
tiabit lingua mea eloquium tuum: quia
omnia mandata tua equitas. Fiat
manus tua vt saluet me: quoniam
mandata tua elegi. Concupiui salutare

tuum domine: et lex tua meditatio mea est. Viuet aīa mea et laudabit te: et iudicia tua adiuuabūt me. Erraui sicut ouis que periit: quere seruū tuum domine qꝛ mandata tua non sum oblitus. Aña.

Chorus angelorum vos susci-

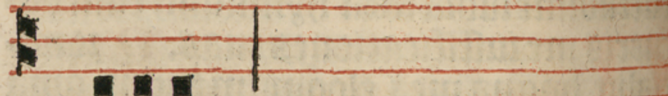
piat et in sinu abrahe ibi vos

colloct vt cum la zaro quondam

paupere eternam ha beatis

requiem.

Diri vulneris nouitate percussi, & quodam modo cordibus sauciati,

misericordiam tuam mundi redemptor flebilibus vocibus imploramus: vt charorum nostrorum et omnium fideliũ defunctorum animas ad tuam clementiã, qui fons pietatis es reuertentes blande leniterque suscipias, et quas ille ex carnali commoratione contraxerũt maculas: tu de⁹ insolita bonitate clemẽter deleas, pie indulgeas obliuioni imperpetuũ tradas, atq; has laudes tibi cum ceteris reddituras et ad corpora quandoque reuersuras sanctorum tuorum cetibus aggregari precipias. Qui cum deo patre in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen.

Pater noster. Et ne nos inducas.

Sed libera nos.

Anime eorum in bonis demorentur.

Et semen eorum hereditet terram.

Requiem eternam dona eis domine.

Et lux perpetua luceat eis.

Requiescant in pace. Amen.

Voce mea ad dominum clamaui: voce mea ad dominum deprecat⁹ sum. Effundo in conspectu eius orationem meam: et tribulationem meam: ante ipsum pronuncio. In deficiendo ex

me spiritum meuz: et tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabam absconderunt laqueum mihi. Considerabam ad dexteram et videbaz et non erat qui cognosceret me. Periit fuga a me: ꝛ non est qui requirat animam meã. Clamaui ad te domine dixi tu es spes mea: portio mea in terra viuentium. Intende ad deprecationem meaz: quia humiliatus sum nimis. Libera me a persequentibus me: quia confortati sunt super me. Educ de custodia animam meam ad cõfitendum nomini tuo me expectant iusti donec retribuas mihi. ℣. Domine misericordia tua in seculum. Responsio. Opera manuum tuarum ne despicias. Domine exau. ora. Et clamor meus. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus.

PArtem beate resurrectionis obtineant anime famulorum famularumqꝫ tuarum vitamqꝫ eternam habere mereantur in celis: per te iesu christe saluator mundi. Qui cum patre et spiritu sancto viuis et regnas deus. Oremus.

DEus cui soli competit medicinam prestare post mortez, presta quesu-

mus vt anima famuli (e) tui (e) et anime famulorum famularumque tuarum terrenis exute contagiis in tue redemptionis parte numerentur. Per. Oremus.

Deus qui nos patrem et matrem honorare precepisti miserere clementer animabus patris et matris mee: eorumque peccata dimitte meque cum eis in eterne claritatis gaudio fac vivere. Per dominum nostrum.

Deus qui inter apostolicos sacerdotes famulum tuum pontificali (vel) sacerdotali dignitate fecisti vigere presta quesumus: vt eorum quoque perpetuo aggregetur consortio. Per christum dominum.

Pro anniversario.

Deus indulgentiarum domine da famulo (e) tuo (e) cuius anniversarium depositionis diem commemoramus refrigerii sedem quietis beatitudinem et luminis claritatem. Per domi. Deus venie largitor. Deus in cuius miseratione. Fidelium deus omnium. vt supra tono. lix.

¶ De sancto spiritu ad missã. Introitus.

Piritꝰ domini repleuit orbem terrarum alleluya, & hoc quod continet omnia scientiam habet vocis alleluya alle. allel. Psalmus. Exurgat deus et dissipentur inimici eius: et fugiant qui oderunt eum a facie eius. Gloria patri et filio.

Kyrie eleyson. Gloria in excelsis. Oro.

Deus qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti: da nobis in eodem spiritu recta sapere: et de eius semper consolatione gaudere. Per eundem dominum.

¶ Lectio actuum apostolorum. viij.

In diebus illis. Cum audissent apostoli qui erãt hierosolymis, quia recepisset samaria verbum dei: miserunt ad eos petrum, et iohannem. Qui cum venissent orauerunt pro ipsis vt acciperent spiritum sanctum: nondum enim in quemquam illorum venerat sed baptizati tantum erant in nomine domini iesu. Tunc imponebant manus super illos: & accipiebant spiritum sanctum. ℟. Beata gens cuius est dominus deus eorũ po-

pulus quem elegit dominus in heredi-
tatē sibi. Verbo domini celi firmati sunt
et spiritu oris eius omnis virtus eorum.
Alleluya. ℣. Veni sancte spiritus reple
tuorum corda fidelium: et tui amoris in
eis ignem accende.

¶ Secundum Johannem xiiii.

In illo tēpore. Dixit iesus discipulis
suis. Si quis diligit me: sermonem
meum seruabit. Et pater meus diliget eū:
et ad eum veniemus et mansionē apud eū
faciemus. Qui nō diligit me: sermones
meos non seruat. Et sermonē quem au-
distis nō est meus: sed eius qui misit me
patris. Hec locutus sum vobis apud vos
manēs. Paraclytus autē spiritus sanctus
quem mittet pater ī nomine meo ille vos
docebit omnia et suggeret vobis omnia
quecumque dixero vobis. Pacem relin-
quo vobis pacem meam do vobis. Non
quomodo mundus dat: ego do vobis.
Non turbetur cor vestrum: neque formi-
det. Audistis quia ego dixi vobis: vado et
venio ad vos. Si diligeretis me, gaude-
retis vtique: quia vado ad patrem quia pa
ter maior me est. Et nūc dixi vobis prius-
quam fiat: vt cum factum fuerit creda-

tis. Jam non multa loquar vobiscū. Venit enim princeps mundi huius et in me nō habet quicquā. Sed vt cognoscat mūdus quia diligo patrem ⁊ sicut mandatū dedit mihi pater sic facio. Credo. Offr.

Confirma hoc deus quod operatus es in nobis a templo sancto tuo quod est in hierusalem tibi offerent reges munera alleluya. Secreta.

Munera quesumus domine oblata sanctifica et corda nostra sancti spiritus illustratione emunda. Per eiusdem. Prefacio communis. Commu.

Factus est repente de celo sonus aduenientis spiritus vehementis vbi erant sedentes alleluya: et repleti sunt omnes spiritu sancto loquentes magnalia dei. alleluya alle. Postcommunio.

Sancti spiritus domine corda nostra mundet infusio et sui roris intima aspersione fecundet. Per domi.

¶ Officiū b. marie virginis. Ad missam.

Salue sancta parens enixa puerpera regem qui celū terramque regit in seculo seculorum. In tēpore paschali Allel. alle. Psalm⁹.

Post partum virgo inuiolata permansi-

sti dei genitrix intercede pro nobis. Glo=ria patri et filio. Oratio.

Concede nos famulos tuos quesu=mus domine deus perpetua mētis et corporis salute gaudere: et gloriosa beate marie semper virginis intercessio=ne a presenti liberari tristitia, et eterna perfrui letitia. Per. Lectio li=bri sapien. Ecclesia. xxiiij.

Ab initio et ante secula creata sū: et vsque ad futurum seculum non desinam, et in habitatione sancta corā i=pso ministraui. Et sic in syō firmata sū: et in ciuitate sanctificata similiter requie=ui, et in hierusalem potestas mea. Et ra=dicaui in populo honorificato: et in par=tes dei mei hereditas illius. Et in pleni=tudine sanctorum: detentio mea. Rm. Benedicta et venerabilis es virgo ma=ria que sine tactu pudoris inuēta es ma=ter saluatoris. Vsus. Uirgo dei genitrix quē totus non capit orbis: in tua se clau=sit, viscera factus homo. Alleluya. V. Per te dei genitrix est nobis vita perdita data que de celo suscepisti prolē et mundo genuisti saluatorem. Alleluia. V. Post partum virgo inuiolata permansisti:

dei genitrix intercede p nobis. In tempore paschali vsq3 ad octauas pẽtecostes.

Alleluya. Angelus domini descendit de celo: et accedens reuoluit lapidem, et sedebat super eum. Alleluya. V. Surrexit dominus et occurrẽs mulieribus ait: auete tũc accesserunt et adorauerunt eũ.

¶ A septuagesima vsq3 ad pascha. Tra

Gaude maria virgo cunctas hereses sola interemisti. V. Que gabrielis archãgeli dictis credidisti. V. Dũ virgo deum et hominem genuisti: et post partum virgo inuiolata permansisti. V. Dei genitrix intercede pro nobis.

¶ Secundum Lucam. xi.

In illo tempore. Loquente iesu ad turbas: extollens vocem quedam mulier de turba dixit illi. Beatus venter qui te portauit: et vbera que suxisti. At ille dixit. Quinimo: Beati qui audiunt verbum dei: et custodiunt illud.

¶ In tpe paschali. Scdm Johannẽ.

In illo tempore. Stabãt iuxta crucem iesu mater ei9, et soror matris eius maria cleophe: et maria magdalene. Cum vidisset ergo iesus matrem et discipulum stantem quem diligebat: dixit

matri sue. Mulier: ecce fili⁹ tuus. Deinde dixit discipulo. Ecce mater tua. Et ex illa hora, accepit eam: discipulus in suā.

Offertorium. Felix nanq3 es sacra virgo maria et omni laude dignissima qr ex te ortus est sol iustitie christus deus noster alleluya. Tēpore paschali. Offerto. Angelus domini descēdit de celo et dixit mulieribus quem queritis surrexit sicut dixit. Alleluya.

Secreta.

Tua domine propitiatione et perpetua beate marie semper virginis intercessione: ad perpetuā atque presentez hec oblatio nobis proficiat prosperitatez et pacē per. Prefa. Et te in veneratione. Communio. Beata viscera marie virginis que portauerunt eterni patris filium. Tempore pascha. Alleluya. alleluya.

Postcommunio.

Sumptis domine salutis nostre subsidiis da quesumus beate marie sēper virginis nos patrociniis vbique protegi, in cuius veneratione hec tue obtulimus maiestati. Per.

Requiem eter nam dona e is

domi ne et lux perpetua lu-

ceat e is. ps. Anime eorum

in bonis demorentur. Et semen

eorum hereditet terram. Kyrie

eleyson. iij. Christe eleyson. iij.

Kyrie eleyson. ij.

Kyrie eleyson. Oratio.

Inclina domine aurem tuam ad preces nostras quibus misericordiam tuam supplices deprecamur: ut animam famuli tui (famule tue) (vel) animas famulorum famularumque tuarum quam quas de hoc seculo migrare iussisti: in pacis ac lucis regione constituas, et sanctorum tuorum iubeas esse consortem (tes.) Per.

¶ Lectio libri apocalipsis beati iohãnis apostoli.

In diebus illis. Audiui vocem de celo dicentem michi. Scribe: beati mortui qui in domino moriuntur. Amodo enim iam dicit spiritus: ut requiescãt a laboribus suis. Opera enim illorum: sequuntur illos.

Ut lazarum resuscita sti a

monumento feti dum

tu eis domine dona re=
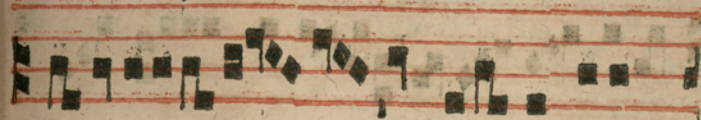
quiem et locum in

dulgentie.

V. R equiem eter=
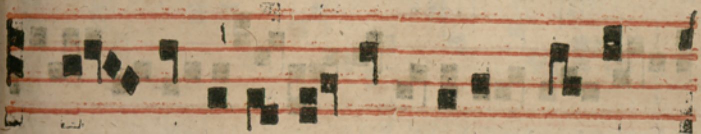

nam do na eis do=
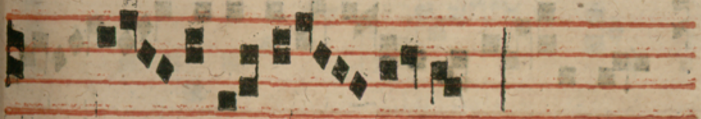

mine et

lux perpe tua

lu ceat e=

is. Tractus.

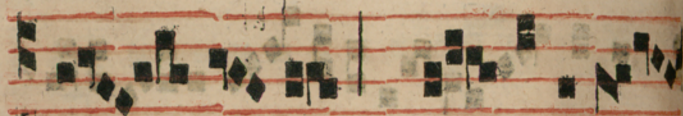
De profundis clamaui ad
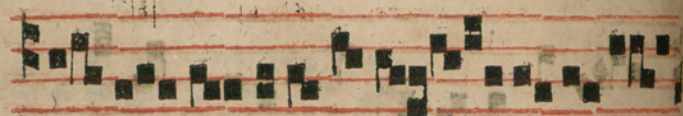

te domine domi ne

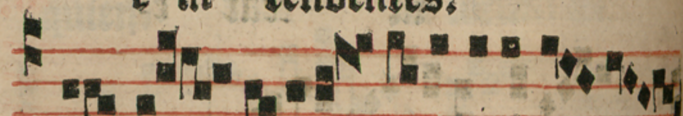
exau di vo cem me
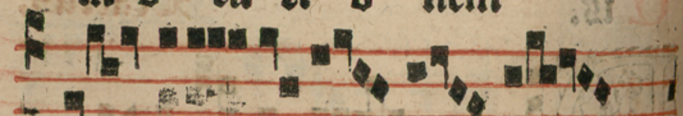

am. V. F iant aures tu

e in tendentes.

in o ra ti o nem

ser uitu

i. ℣. Si iniquitates ob
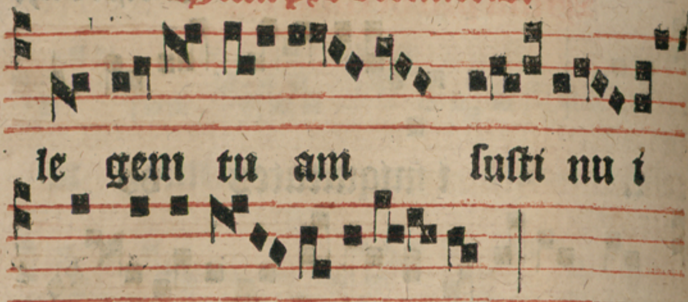
ser ua ueris do mine

do mi ne quis

su stine bit. ℣.

Quia apud te propitiati o

est et propter

te domine.

℃Secundum Johannem. xj.

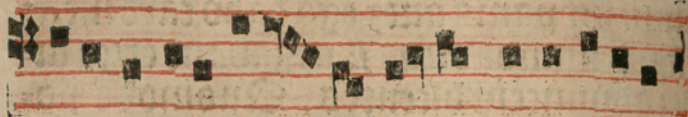
In illo tẽpore. Dixit martha ad iesũ. Dñe si fuisses hic: frater meus non fuisset mortuus. Sed et nunc scio: quia quecũqꝫ poposceris a deo, dabit tibi deus. Dixit illi iesus. Resurget in frater tuus. Dixit ei martha. Scio quia resurget in resurrectione: in nouissimo die. Dixit ei iesus ego sũ resurrectio et vita. Qui credit in me: etiã si mortuus fuerit viuet. Et omnis qui viuit et credit in me non morietur ineternũ. Credis hoc? Ait illi. Utique domine Ego credidi qꝛ tu es christus filius dei viui, qui in hũc mũdũ venisti ℃Scdm iohannem. vj.

In illo tẽpore: Dixit iesꝰ discipulis suis: et turbis iudeorum Ego sum panis viuꝰ: qui de celo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane viuet ineter-
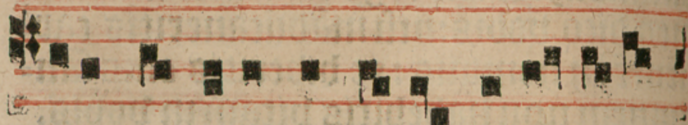
num. Et panis quez ego dabo caro mea: est pro mundi vita. Litigabant ergo iudei adinuicem dicentes. Quomodo potest hic nobis dare carnem suam ad manducanduz? Dixit ergo eis iesus. Amen amen dico vobis: nisi mãducaueritis carnem filij hominis: et biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam carnem et bibit meũ sanguinem: habet vitã eternam. Et ego resuscitabo eũ i nouissimo die. Offr.

Omine iesu christe rex glorie libera animas omnium fideli um defunctorum de manu infer ni et de profundo lacu libera

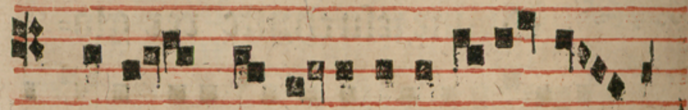
eas de ore le o nis ne absorbeat

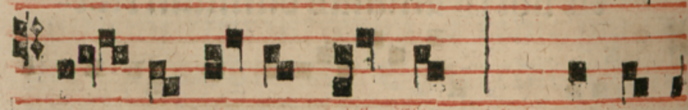
eas tartarus ne cadant in obscu

ra tenebrarum loca sed signifer

sanctus michael representet e

as in lucem sanctam. Quam o=

lim abrahe promisisti et se mi=

ni e ius. V. Hostias et preces ti-

bi domine offerimus. Tu suscipe

pro animabus illis quarum hodie

memoriam agimus fac eas domine

de morte transire ad vitam san-

ctam. Quam olim. Secreta.

Absolue quesumus domine animā famuli (e) tui (e) ab omni vinculo delictorum ut in resurrectionis gloria inter sanctos et electos tuos resuscitatus (ta) respiret. Communio.

Lux eterna luceat eis domine cum sanctis tuis in eternum quia pius est. Postcommunio.

Annue nobis domine ut anima famuli (e) tui (e) anime famulorū famularumque tuarum remissionē quā semp optauit. (uerunt) mereatur (antur) percipere peccatorum. Per dominum.

¶ Pro femina defuncta. Oratio.

Quesumus domine pro tua pietate miserere anime famule tue & a cōtagiis mortalitatis exutā, in eterne saluationis partem restitue. Per. Secreta.

HIs sacrificijs domine anima famule tue a peccatis omnib⁹ exuatur: sine quib⁹ a culpa nemo liber existit: vt per hec pie placationis officia ꝑpetuā misericordiā consequantur. Per. Postcō.

INueniat quesumus domine anima famule tue lucis eterne consortium: cuius perpetue misericordie consecuta est sacramentum. Per domi.

¶ Pro fratribus ⁊ congregatione. Orō.

DE⁹ venie largitor, et humane salutis amator quesumus immensam clementiam tuam: vt nostre cōgregationis fratres, sorores parentes amicos et benefactores nostros qui ex hoc seculo transierūt: beata maria semper virgine intercedente cum omnibus sanctis tuis: ad perpetue beatitudinis consortiū peruenire concedas. Per. Secreta.

DEus cuius misericordie nō est numerus suscipe propici⁹ preces humilitatis nostre ⁊ animabus quibus tui nominis dedisti confessionem: per hec sacramenta salutis nostre: cunctorū tribue remissionem peccatorum. Per. Postcō.

PResta quesumus omnipotens et misericors deus: vt anime pro qui-

bus hoc sacrificiū laudis tue obtulimus maiestati: per huius virtutem sacramenti a peccatis omnibus expiate lucis ppetuete miserāte recipiant beatitudinē. p.

¶ Pro cūctis fidelibus defunctis. Oro.

Fidelium deus omnium conditor ꝛ redemptor animabus omnium fidelium defunctorum remissionem cūctorū tribue peccatoꝝ: vt indulgentiam quā semper optauerūt, piis supplicationibus cōsequātur. Qui viuis. Secreta.

His quesumus domine placatus intende muneribus: ꝛ quod ad laudem nominis tui supplicātes offerimus: ad indulgentiam proficiat omnium fidelium defunctorum. Per. Postcōio.

Animabus quesumus dn̄e omniū fideliū defūctorū oratio proficiat supplicantium vt eas ꝛ a peccatis omnibus exuas: ꝛ tue redemptionis facias esse participes. Qui viuis ꝛ regnas.

¶ Missa ad honorē v̄gin. pro mulieribus pregnātibꝰ aut in partu laborātib. Offi.

Alma virgo virginū sancta dei genitrix pro deuotis porrige ancillis tuis preces obnoxias ad filium que parturientiū benigna

es auxiliatrix. ps. Iurauit dominus ve-
ritatem dauid & non frustrabitur eum de
fructu ventris tui ponam super sedem
tuām Gloria patri & filio. Oratio.
Exaudi clementissime pater depre-
cationem serui tui pro pauperibus
ancillis tuis in partu nunc aut in posterū
laborantibus maiestati tue deuotissime
supplicantis: vt quemadmodum tua eas
prouidentia concipere decreuisti. Ita i-
psas benedictione tua perābula: ad lau-
dem tui sacri nominis virgine gloriosa
suffragante: celeriter iubeas expediri.
Per dn̄m. Lectio libri genesis. iij.
In dieb⁹ illis. Dixit dn̄s ad adam.
Nunquid ex ligno de quo tibi pre-
ceperā ne comederes comedisti? Dixit a-
dā mulier quā dedisti sociā mihi dedit mi
chi de ligno: & comedi. Et dixit dominus
ad mulierē. Quare hoc fecisti? Que res-
pondit. Serpens decepit me et comedi.
Et ait dn̄s ad serpentē. Quia fecisti hoc:
maledict⁹ es inter omnia animātia & be
stias terre. Super pect⁹ tuū gradieris: et
terram comedes cūctis diebus vite tue.
inimicitias ponam inter te et mulierem:
& semen tuum et semen illius. Ipsa con-

teret caput tuum et tu insidiaberis calcaneo eius. Mulieri quoqꝫ dixit. Multiplicabo erũnas tuas: ⁊ conceptus tuos. In dolore paries filios: et sub viri potestate eris: ⁊ ipse dominabit tui. Ade vero dñs dixit. Quia audisti vocẽ vxoris tue: maledicta terra ĩ opere tuo. In laborib⁹ comedes ex ea cunctis dieb⁹ vite tue. In sudore vultus tui vesceris pane tuo donec reuertaris in terrã de qua sumptus es. Quia puluis es: et in pulverem reuerteris. ℟. Ecce virgo concepit et absqꝫ dolore peperit nobis filiũ cuius nomen vocatum est iesus. ℣. Qui sicut pluuia in vellus ita in vterum virginis descendit: ⁊ velut sol porta clausa ex vtero virginali ad nos introiuit. Alleluya. ℣. Ad tuũ o maria confugium presidium pauperes in partu laborantes quas suis queso non despicias in necessitatibus: sꝫ a periculis cunctis libera eas virgo semper benedicta. Secundum Johannem. xvj.

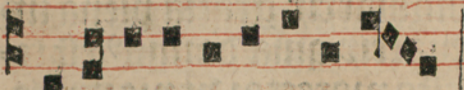
In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Mulier cum parit tristiciam habet qꝛ venit hora eius. Cum autẽ peperit puerum iam non meminit pressure eius propter gaudiũ qꝛ natus est homo

in mundũ. Amen amē dico vobis si quid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis. Petite et accipietis vt gaudiũ vestrum sit plenum. Offr. Aue maria parturientium consolatrix gratia plena infantium subleuatrix quia domin⁹ est tecum ipsorum esto protector vt pre mulieribus benedicta dicaris et super omnes benedictus a cunctis christicolis extollatur fructus. Secreta.

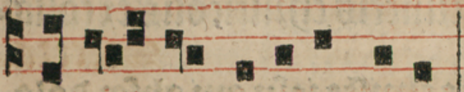
PIissime christe iesu qui absq̧ doloris contagione ex vtero virginali almifice matris tue in mũdũ tua dignatione sctissima porta clausa exire dignatus es concede propicius vt fruct⁹ ancillarũ tuarũ in orbem terrarũ sanos et incolumes taliter disponas peruenire: q̄ ad fontē baptismatis vna tecum regenerari mereantur. Qui vi. Cōio. In partu puerorũ o maria sol tu⁹ resplendeat mīe quo lucente cetera post deum luminaria sunt quasi non sint. Postcommunio.

BEatissime spiritus per quē cōdita sunt vniuersa, suppliciter tuas exaudire digneris famulas pro quib⁹ has tue porrigimus pietati preces vt quemadmodũ tuo felici ac sctō iuuamine optāt

liberari. Ita suffragiis btissime matris dei lumen gratie tue in earum celesti expeditione infundere digneris. Qui cum patre et filio viuis et regnas deus. Per.

Glori a in excelsis deo.

Gloria in excelsis eo.
Et in terra pax hominibus bone voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuaz. Domine deus rex celestis deus pater omnipotens. Domine fili vnigenite iesu christe. (Spiritus et alme orphanorũ paraclite.) Domine deus agnus dei fili⁹ patris. (Primogenitus marie virginis matris.) Qui tollis peccata mundi miserere nobis. Qui tollis peccata mũdi suscipe deprecatonẽ nostram. Ad marie gloriam.) Qui sedes ad dexteraz patris miserere nobis. Quoniam tu solus sanct⁹. (Mariã sanctificans) Tu solus domin⁹.

(Mariam gubernans. Tu solus altissimus Mariam coronans Jesu christe. Cū sctō spiritu in gloria dei patris. amē.

Credo i vnū deū. Patrē oīpotentē. Factorez celi et terre. Uisibilium omniū et inuisibilium. Et in vnum dominum iesum christum filium dei vnigenitum. Et ex patre natum ante omnia secula. Deum de deo, lumen de lumine, deum verum de deo vero. Genitum nō factuz consubstantialem patri per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de celis. Et incarnatus est de spiritu sancto ex maria virgine, et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub pontio pylato passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in celum sedet ad dexteram patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos. Cuius regni non erit finis. Et in spiritū sctū dñz & viuificātē. Qui ex patre filioqz pcedit. Qui cum patre & filio simul adoratur et

cōglorificatᷓ Qui locutus est per prophe-tas. Et vnam sanctam catholicam et a-postolicā ecclesiam. Confiteor vnum ba-ptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam futuri seculi Amen.

Prefatio de beata maria.

T te in veneratione beate &

gloriose semperque virginis marie

exultantibus animis laudare bene-

dicere et predicare. Que et vnigeni-

tum tuū sancti spiritus obūbratione

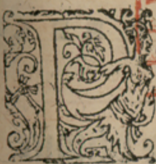
con-

concepit et virginitatis gloria per-

manente huic mūdo lumen eternū

effudit iesum christum dominū no-
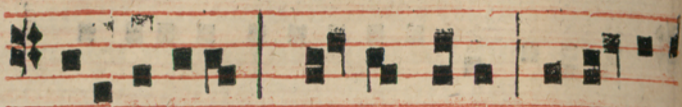
strū. Per quē. Prefatio cōmunis.

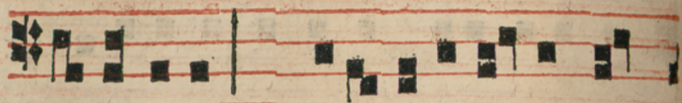
Er omnia secula seculorum.

Amē. Dominus vobiscū. Et cum
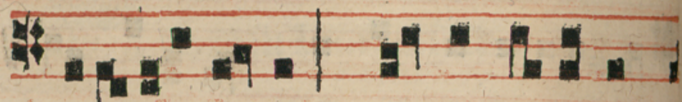
D

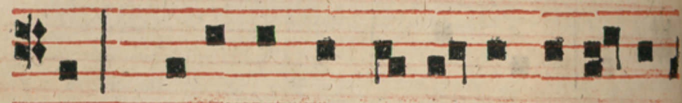
spiritu tuo. Sursum corda. Habem⁹

ad dominū. Gratias agamus do=

mino deo nostro. Dignum ⁊ iustum

est. Uere dignum et iustuꝫ est equū

⁊ salutare. Nos tibi semper ⁊ vbique

gratias agere. Dn̄e sancte pater om=

nipotens eterne deus per christum

dominum nostrum. Per quem

maiestatem tuam laudant ange-

li adorant dominationes tremunt

potestates. Celi celorumque vir-

tutes ac beata seraphim socia exul-

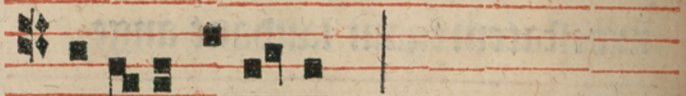
tatione concelebrant. Cum qui=

bus & nostras voces vt admitti

iubeas deprecamur supplici confes=

si one dicentes.

Sanctus. Sanctus. Sanctus. domi=
nus deus sabaoth. Pleni sunt celi & ter=
ra gloria tua osanna in excelsis. Bene=
dictus qui venit in nomine domini osan=
na in excelsis.

¶ Junctis manibus inclinet se an-
te altare dicens.

Te igitur clemẽtissime pater per iesum christuz dñm nostrum filiũ tuum supplices te rogamus ac petim⁹ vti accepta habeas ⁊ benedicas hec ✠ dona hec ✠ munera hec sancta ✠ sacrificia illibata. In primis que tibi offerimus pro ecclesia tua sancta catholica quam pacificare, custodire, cor adunare ⁊ regere digneris toto orbe terrarum vna cũ famulo tuo papa nostro. N. ⁊ antistite nostro. N. et rege nostro N. ⁊ omnibus orthodoxis atque catholice et apostolice fidei cultoribus.

Hic oret in mente pro viuis dicens.

Memento domine famulorum famularumque tuarum N. et N. ⁊ omniũ circũstantium atq; omniũ fideliũ christianorum quorum tibi fides cognita est et nota deuotio pro quibus tibi offerimus vel qui tibi offerant hoc sacrificium laudis pro se suisque omnib⁹ pro redemptione animaruz suarum pro spe salutis et incolumitatis sue tibique reddunt vota sua eterno deo viuo et vero.

¶ Parum descendat brachia

Communicantes ⁊ memoriaz venerantes in primis gloriose semper-

que virginis marie genitricis dei et dñi nostri iesu christi. Sed et beatorũ apostolorũ ac martyrũ tuorũ. Petri & pauli Andree Jacobi Johannis Thome Jacobi Philippi. Bartholomei Mathei Symonis & Thadei Lini Cleti Clemẽtis Sixti Cornelij Cypriani Laurentij Grisogoni Johannis et Pauli Cosme et Damiani. Et omnium sanctorũ tuorum quorum meritis precibusque concedas vt in omnibus protectionis tue muniamur auxilio. Per eun. Hic extendat manus super hostiam et calicẽ dicens. Hanc igitur oblationẽ seruitutis nostre sed & cũcte familie tue quesum⁹ dñe vt placatus accipias. Retrahat manus diesqꝫ nostros in tua pace disponas, atque ab eterna dãnatione nos eripi, et ĩ electorũ tuorũ iubeas grege numerari. Per christũ dñz nostrũ. Quã oblationẽ tu deus omnipotens in oĩbus quesum⁹ benedi✠ctã, ascri✠ptã, ra✠tã, rationabilẽ, acceptabilẽque facere digneris: vt nobis cor✠pus et san✠guis fiat dilectissimi filij tui domini nostri iesu christi. Qui pridie quaz pateref accepit panẽ ĩ sanctas ac venerabiles man⁹ suas & eleuatis ocl'is ĩ celũ ad te deũ

patrem suum omnipotentem tibi gratias agēs bene ✠ dixit fregit deditq; discipulis suis dicens: accipite & manducate ex hoc oēs. Hoc est enim corpus meū.
¶ Hic eleuet corpus domini & ostendat populo cum magna reuerentia. Quo facto reponat super corporalia ad pedez calicis: et accipiat calicem dicendo.

Simili modo postea quaz cenatū est accipiens et hunc preclarum calicē in sanctas ac venerabiles manus suas: itemque tibi gratias agens bene ✠ dixit deditque discipulis suis dicens. Accipite et bibite ex eo omnes. Hic est enim calix sanguinis mei noui et eterni testamenti mysterium fidei qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum. ¶ Hic eleuet calicem. Hec quotiescunque feceritis in mei memoriā facietis. Hic cooperiat, calicem et brachiis in modum crucis extēsis dicat.

Unde & memores domine nos serui tui sed et plebs tua sancta eiusdem christi filij tui domini dei nostri tam beate passionis nec non et ab inferis resurrectionis Sed & in celos gloriose ascēsionis offerim⁹ preclare maiestati tue de

tuis donis ac datis: hostiam ✠ puram, hostiam ✠ sanctam, hostiam ✠ immaculatam: panem ✠ sanctam vite eterne & calicem ✠ salutis perpetue. Hic eleuet brachia dicens.

Supra que propicio ac sereno vultu respicere digneris: & accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti abel & sacrificium patriarche nostri abrahe, & quod tibi obtulit summus sacerdos tuus melchisedech sanctum sacrificium immaculatam hostiam. Hic inclinet se ante altare & manibus cancellatis dicat.

Supplices te rogamus omnipotēs deus iube hec perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum: in conspectu diuine maiestatis tue, vt quotquot ex hac altaris participatione. Hic osculetur altare: sacro sanctū filij tui cor ✠ pus & san ✠ guinē sumpserimus omni benedictione ✠ celesti & gratia repleamur. Per eundem.

Memēto etiam domine famulorū famularumque tuarum qui nos precesserunt cum signo fidei & dormiunt in somno pacis. Hic oret pro defunctis.

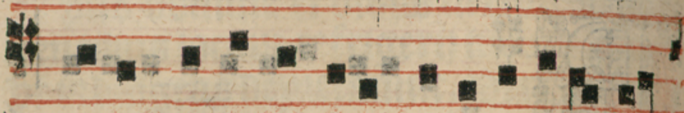
Ipsis domine et oībus in christo quiescentibus locum refrigerij lucis & pacis: vt indulgeas deprecamur. Per christum dominum no. Hic exaltet parumper vocem & percutiat pectus dicens.

Nobis quoqꝫ peccatoribus famulis tuis de multitudine miserationū tuarum sperantibus partem aliquam et societatē donare digneris cum tuis sanctis apostolis et martyribus cum Johāne Stephano Mathia Barnaba Ignatio Alexandro marcellino Petro Felicitate perpetua Agatha Lucia Agnete Cecilia Anastasia. Et cum omnibus sanctis tuis intra quorum nos cōsortiū non estimator meriti. Sed venie quesumus largitor admitte. Per christum dominū nostrum.

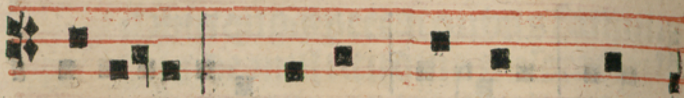
Per quem hec omnia domine semper bona creas, Sancti ✠ ficas. Viui ✠ ficas. Bene ✠ dicis. Et prestas nobis. Accipiat hostiam et faciat quinque cruces: tres supercalicem et duas inter ipsum et calicem dicendo. Per ✠ ipsum et cū ✠ ipso et in ✠ ipso est tibi deo patri ✠ omnipotenti in vnitate spiritus ✠ sancti, omnis honor et gloria.

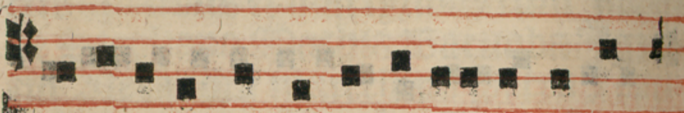
Er omnia secula seculorũ. Amẽ. Oremus. Preceptis salutaribus moniti et diuina institutione formati audemus dicere. Pater noster qui es in celis. Sãctificetur nomen tuũ. Adueniat regnũ tuũ.

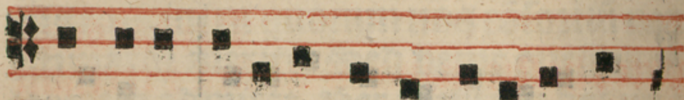
Fiat voluntas tua sicut in celo et

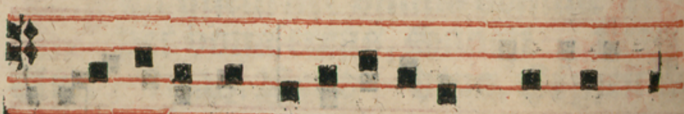
in terra. Panem nostrum quo-
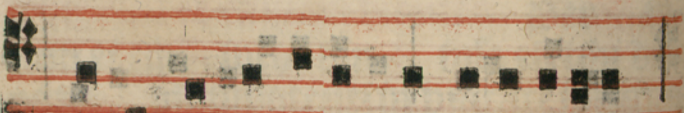

tidianum da nobis hodie et dimit-

te nobis debita nostra sicut et nos

dimittimus debitoribus nostris.

Et ne nos inducas in tentationē.

Sed libera nos a malo. Amen.

Libera nos quesumus domine ab omnibus malis preteritis presentibus & futuris & intercedente beata et gloriosa semperque virgine dei genitrice maria & beatis apostolis tuis Petro, Paulo, atque andrea cum omnibus sanctis. Da pacē domine in diebus nostris vt ope misericordie tue adiuti, & a peccato simus semper liberi & ab omni perturbatione securi. Capiat hostiam & frangat in tres partes dicendo. Per eundem dominum nostrum iesum christum filiū tuum. Qui tecum viuit & regnat in vnitate spiritus sancti deus. Teneat duas partes hostie in manu sinistra & tertiam in manu dextera de qua parte faciat tres cruces dicendo.

Per omnia secula seculorum. Amē.

Pax ✠ domini ✠ sit semper vobi ✠ scum. Et cum spiritu tuo. Agnus dei qui tollis peccata mundi miserere nobis. Agnus dei qui tollis peccata mundi miserere nobis. Agnus dei qui tollis peccata mundi dona nobis pacem.

¶ Hic ponat in calicem illam partem hostie quam tenet in manu dextera dicens.

Hec sacro sancta commixtio corporis et sanguinis domini nostri iesu christi fiat michi et omnibus sumentibus salus mē-tis et corporis et ad vitam eternam ca-pescendam preparatio salutaris. Amē.

¶ Oratio sancti augustini ad patrem.

Domine sancte pater omnipotens eterne deus, da mihi queso hoc sa-crum corpus et sanguinem filij tui domi-ni nostri iesu christi ita digne sumere vt merear per hoc remissionem omniū pec-catorum meorum accipere et tuo sancto spiritu repleri. Qui viuis et regnas de⁹. Per omnia secula seculorum. Amen.

Alia oratio ad filium.

Domine iesu christe fili dei viui qui ex volūtate patris cooperante spi ritu sancto per mortem tuam mundum viuificasti: libera me per hoc sacrosan-ctum corpus et sanguinem tuum a cun-ctis iniquitatibus meis et vniuersis ma lis et fac me tuis obedire preceptis et a te nunquā me permittas separari saluator mūdi. Qui viuis et reg. Cōmunicet se et sumendo corpus sub specie panis dicat.

Hec perceptio corporis et sāguinis tui domine iesu christe quam ego

indignus sumere presumo non michi ueniat ad iudicium nec ad condemnationē anime mee sed pro tua pietate prosit michi ad tutamentum mentis et corporis. Amen.

Alia oratio.

Corpus domini nostri iesu christi prosit michi peccatori et indigno in remissionem peccatorum et vitam eternam amen.

Alia oratio.

Domine nō sum dignus vt intres sub tectum meum sed tamen dic verbo et sanabitur anima mea.

Quod ore sumpsim⁹ domine pura mente capiamus et corpus et sanguis domini nostri iesu christi fiat nobis remedium sempiternum in vitam eternam. Amen. ¶ Hic inclinet se ante altare cancellatis manibus.

Agimus tibi gratias rex oīpotēs de⁹ p vniuersis bn̄ficiis tuis qui viuis ⁊ regnas deus p oīa scl'a scl'orū. Amen. ¶ Oratio post vltimam inclinādo se.

Placeat tibi sancta trinitas domine deus obsequium seruitutis mee et presta vt hoc sacrificium laudis quod oculis tue maiestatis indignus obtuli sit tibi acceptabile michique et omnibus

pro quibus illud obtuli sit te miserante propiciabile in vitam eternam. Amen.

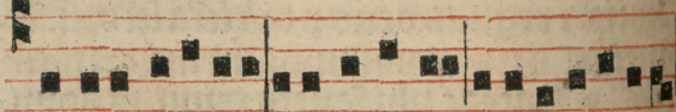
¶ Sacerdos cum venerit ad corpus missa cantata. stola indutus antequam portetur ad sepulchrum dicat legendo. R ÿ- rieeleyson. Christe eleison. Pater noster. Et ne nos. Oratio.

Tibi domine commendamus animam famuli (e) tui (e) ut defunctus (cta) seculo tibi viuat & que per fragilitatem mundane conuersationis peccata admisit tu venia misericordissime pietatis absterge. Per christum dominū.

Statim sequitur Responsorium cantādo.

Cū suo versu. Credo quod redēptor. Quem visurus. Cū repzisia. Et in carne mea videbo. Statim re incipitur.

Kyrie eleysō. Christe eleisō. Kyrie eleisō. Pater noster. Et ne nos. Oratio.

Inclina domine aurē tuā ad preces nostras quib⁹ mīam tuā supplices depreca-

deprecamur: vt animã famuli (e) tui (e) quam de hoc seculo migrare iussisti in pacis ac lucis regione constituas et sanctorum tuorum iubeas esse consortem. Per christum dominum nostrum Amen. Qui lazarum.
Cum suo versu. Statim remcipitur. Kyrie ek. Christe el. Kyrie eleison. Pater noster. Et ne nos inducas. Oremus.

Annue nobis domine vt anima famuli (e) tui (e) remissionem quã semper optauit mereatur percipere peccatorum Per. Memento mei deus.
Cum suo versu. Statim cum incipitur. Rm. feratur corpus ad cimiterium precedentibus aqua benedicta et cruce, et dum itur ad cimiterium. incipitur aña. Aperite portas iusticie ingressus in eas confitebor domino hec porta dñi iusti intrabũt in eã. ps. Cõfitemini. Psal. Beati immacu. ps. Retribue. ps. Legẽ pone. Cũ aliis psalmus quousqz veniat ad introitum cimiterij. Et quando intratur cimiteriũ asperso corpore aqua bñdicta

incipiatur. ℟. Libera me. ℣. Dies illa. Quando celi. ℣. Vix iustus saluabitur. ℟. Libera me domine de morte eterna in die illa tremenda. Quando celi mouendi sunt et terra.

¶ Quo finito ante sepulchrum dicantur orationes que sequuntur.

Pie recordationis effectu fratres (Oremus) charissimi cõmemoratione facimus cari e nostri e quẽ aĩa dñs de tẽtationib⁹ huius seculi assũpsit obsecrãtes miaz dei nostri vt ipse ei retribuere dignet placidã et quietã mãsionẽ ꝙ remittat oẽs lubrice temeritatis offensas vt concessa venia plene indulgentie quicquid in hoc proprio vel alieno reatu deliquit totũ ineffabili pietate ac benignitate sua deleat et abstergat. Per. Oratio.

Deus cui omnia viuunt et cui non pereunt moriendo corpora nostra sed mutantur in melius te supplices deprecamur vt suscipi iubeas aĩm famuli(e) tui(e) ac per manus sanctorum tuorum deducendam in sinum amici tui abrahe patriarche tui resuscitandamque i nouissimo die magni iudicij: ꝙ quicquid vitiorum fallente diabolo contraxit: tu

pie et misericors ablue indulgendo. Per christum dominum nostrum. Oremus.

S Uscipe domine animam famuli (e) tui e quam de ergastulo huius seculi vocare dignatus es et libera eam de principibus tenebrarum et de locis penarum: vt absoluta omnium vinculo peccatorum quietis ac lucis eterne beatitudine perfruatur: vt inter sanctos et electos tuos in resurrectionis gloria resuscitari mereatur. Per christum dominum nostrum. Oratio.

N On intres in iudicium cum seruo (a) tuo (a) domine quoniam nullus apud te iustificatur homo nisi per te omnium peccatorum tribuatur remissio. Non ergo eum (eam) tua domine quesumus iudicialis sententia premat quem (am) tibi vera supplicatio fidei christiane commendat sed gratia tua illi succurrente mereatur euadere iudicium vltionis qui e dum adhuc viueret insignitus (ta) est signaculo sancte trinitatis. Per.

H Ac quesumus domine cum seruo (a) tuo a defuncto a misericordiam: vt factorum suorum in penis non recipiat vicem: qui e tuam in votis

tenuit voluntatem et sicut hic eum (am) vera fides iunxit fidelium turmis ita eū (am) tua miseratio societ angelicis choris. Per.

Oratio.

Inclina domine aurem tuam ad preces nostras quibus misericordiam tuam supplices deprecamur ut animam famuli (e) tui (e) quam de hoc seculo migrare iussisti in pacis ac lucis regione constituas & sanctorum tuorū iubeas esse consortem. Per christum dominum nostrum.

Oremus.

Absolue quesumus domine animā famuli (e) tui (e) ab omni vinculo delictorum ut in resurrectionis gloria īter sanctos tuos resuscitatus (ta) respiret. Per christum.

Oremus.

Annue nobis domine ut anima famuli (e) tui (e) remissionem quā semper optauit mereatur percipere peccatorum. Per christum. ℣. In memoria eterna erunt iusti. ℟. Ab auditione mala non timebunt. ℣. Non intres in iudiciū cum seruo (a) tuo (a) dñe. ℟. Quia nō iustificabitur in conspectu tuo oīs viuens. Requiem eternam dona eis domine. Et lux perpetua luceat eis. Requiescant in

pace. Amen. Domine exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscũ. Et cũ spiritu tuo. Oremꝰ.

Deus vite dator et humanorũ corporum reparator qui te a peccatoribus exorari voluisti exaudi preces quas speciali deuotione pro anima famuli (e) tui (e) tibi lachrymabiliter fũdimus vt liberare eam ab infernorum cruciatibus ⁊ collocare inter agmina sanctorum tuorũ digneris veste quoque celesti et stola immortalitatis indui ⁊ paradisi amenitate confoueri iubeas. Per. Oremus.

Deus qui humanarum animaruz eternus amator es animã famuli (e) tui (e) quam vera dũ in corpore maneret tenuit fides ab omni cruciatu inferorũ redde extorrem: vt segregata ab infernalibus claustris sanctoruz mereatur adunari consortiis. Per christum dominũ nostrum. Oremus.

Obsecramus misericordiam tuam omnipotẽs eterne deꝰ qui hominẽ ad imaginem tuam creare dignatus es: vt ipsum ⁊ animam famuli (e) tui (e) quẽ hodierna die rebus humanis exui ⁊ ad te accersiri iussisti blãde et misericorditer

suscipias non ei dominentur vmbre mortis nec tegat eum am chaos et caligo tenebrarum sed exutus ta omnium criminum labe in sinu abrahe patriarche collocatus ta locum lucis et refrigerij se adeptum tã esse gaudeat vt cum dies iudicij aduenerit cum sanctis et electis tuis eum a resuscitari precipias. Per christũ dominum nostrum. Oremus.

Deus apud quem mortuorum spiritus viuunt et in quo electorum anime deposito carnis onere plena felicitate letantur: presta supplicantibus nobis: vt anima famuli e tui e que temporali per corpus huius visionis: caruit visu eterne illius lucis solatio potiatur. Non eum eam tormentum mortis attingat non dolor horrende visionis afficiat: non penalis timor excruciet non reorum proxima cathena cõstringat, sed concessa sibi venia delictorum omnium optate quietis consequatur gaudia repromissa. Per do. Hic mittatur corpus in terra, et aspersa fouea aqua benedicta. incipiat presbyter hãc Añam. Ingrediebar. Psalmũ. Quemadmodum. vt supra in iij. noctur. Vigiliarum. Aña. Ingre=

diar in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei. Oratio.

Oremus fratres Charissimi pro spiritu chari e nostri e quem dominus de laqueo huius seculi liberare dignatus est cuius corpusculum hodie sepulture traditur ut eum pietas domini i sinu abrahe ysaac et iacob collocare dignetur: ut cum dies iudicij aduenerit, inter sanctos et electos tuos eum am in parte dextera collocandũ ã resuscitari faciat. Prestante dño nostro iesu christo. oratio.

Deus qui iustis supplicationib⁹ sẽper presto es q̃ pia vota dignaris ĩtueri: da famulo e tuo e cuius depositioni hodie officia hũanitatis exhibem⁹ cũ sãctis atq; fidelib⁹ tuis beati muneris portionẽ. Per. ¶ Hic panatur terra cum pala a sacerdote super corpus in modum crucis. et statim incipit sacerdos. Antiphona. Hec requies mea. Psalmus.

Memento domine dauid: et omnis mansuetudinis eius. Sicut iurauit domino: votum vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculũ dom⁹ mee: si ascendero in lectum strati mei. Si dedero somnũ oculis meis et palpebris meis

dormitationem. Et requiem tempori-
bus meis donec inueniam locum domi-
no tabernaculum deo iacob. Ecce audi-
uimus eam in ephrata: inuenimus eam
in campis sylue. Introibimus in ta-
bernaculum eius: adorabimus in loco
vbi steterunt pedes eius. Surge domi-
ne in requiem tuam: tu et arca sanctifica-
tionis tue. Sacerdotes tui induantur
iustitiam] et sancti tui exultent.
Propter dauid seruum tuum non auer-
tas faciem christi tui. Iurauit domin⁹
dauid veritatem, et non frustrabitur eũ:
de fructu ventris tui ponam super sedez
tuam. Si custodierint filij tui testamẽ-
tum meũ: et testimonia mea hec que do-
cebo eos. Et filij eorum vsque in seculũ:
sedebunt super sedem tuam. Quoniam
elegit dominus syon: elegit eã in habita-
tionez sibi. Hec requies mea in seculuz
seculi: hic habitabo quoniam elegi eam.
Viduaz eius benedicens benedicã pau-
peres eius saturabo panibus. Sacerdo-
tes eius induam salutari: et sancti eius
exultatione exultabunt. Illuc producaz
cornu dauid: paraui lucernã christo meo:
Inimicos eius induã confusione super

ipsum autē eflorebit sanctificatio mea. Hec requies mea in seculum seculi hic habitabo quoniam elegi eam. Oratio.

Debitum humani corporis sepeliendi officium fidelium more complētes deum cui omnia viuunt fideliter deprecemur vt hoc corpus chari (e) nostri (e) a nobis in infirmitate sepultum in ordine sanctorum suorum resuscitet et eius spiritum sanctis ac fidelibus suis aggregari iubeat cum quibus inenarrabili gloria et perēni felicitate perfrui mereatur. Per christum dñm nostrum. Oratio.

Temeritatis quidē est domine vt homo hominem mortalis mortalem cinis cinerē tibi domino deo nostro audeat commendare. Sed quia terra suscipit terram et puluis cōuertitur in puluerem donec omnis caro in suam redigatur originem. Inde tuam deus piissime lachrimabiliter quesumus pietatem vt huius famuli (e) tui (e) animam quam de mundi huius voragine tenulanta ducis ad patriā abrahe amici tui sinu recipias: et refrigerii rore perfūdas. Sit ab estuātis gehenne truci incendio segregata et beate requiei te donāte cōiuncta et si que

illi sunt domine digne cruciatibus culpe: tu eī mitissime gratie tue lenitate indulge nec peccati recipiat vicem sed indulgentie tue sentiat bonitatem cunque finito mundi termino supernum cunctis illuxerit regnū oīm sanctorū cetibus aggregata cū electis tuis resurgat in parte dextera coronāda. Per. Qua finita tēp⁹ longū fit dicātur laudes mortuorū sicut sūt. ¶ Sequūtur bñdictiones primo ad omnia quecunqꝫ volueris. ℣. Adiutoriū nostrum. ℟. Qui fecit celum. ℣. Sit nomen domini benedictum. ℟. Et hoc nunc et vsque in seculuꝫ. Benedicite. ℟. Dominus vobiscum. Et cum spū tuo.

BEne ✠ dic domine creaturaꝫ istā. N. vt sit remedium salutare generi humano ⁊ presta per inuocationē sancti nominis tui: vt quicuuque ex ea sumpserint corporis sanitatem et anime tutelam percipiant. Per dominum. Et aspergatur aqua benedicta dicēdo. In nomine patris. Benedictio panis. ℣. Adiutorium nostrum. ℟. Qui fecit celum ⁊ terram. Oremus. Oratio.

BEnedic domine hanc creaturā panis sicut benedixisti quīque panes

in deserto vt omnes gustantes ex eo tam anime quam corporis accipiant sanitatem. Per christum dominum nostrum amē. In nomine patris ✠ et spiritus sancti. Amen. Aspergatur desuper aqua benedicta ā. De quinque panibus et duob⁹ piscibus: satiauit dominus quinque milia hominum. ℣. Cognouerunt discipuli dn̄m. ℟. In fractione panis. ¶ Hic frāgat panem sacerdos dicendo. Et benedictio ✠ dei patris et filij et spiritus sancti descendat super hanc creaturā panis et super comedentes. Amen. ¶ Benedictio vini. Adiutorium nostrū in nomine domini. Qui fecit celum et terram.

Oratio.

Domine omnipotēs iesu christe qui ex quinque panibus et duobus piscib⁹ quinq3 milia hoīm satiasti: et in cana galilee ex aqua vinū fecisti qui es vitis vera multiplica super seruos tuos misericordiam pietatis tue quemadmodū cū patribus nostris in tua misericordia sperantibus bene ✠ dicere et sanctificare digneris hanccreaturam vini quam in substantiam seruorum tuorum tribuisti vt vbicunque ex hac creatura fue-

rit fuſum vel a quolibet potatum diuine benedictionis opulentia repleatur: et accipiẽtibus ex ea cum gratiarum actione ſanctificetur in viſceribus eorum ſaluator mundi. Qui viuis ⁊ regnas cum deo patre in vni. ¶ Sequitur benedictio domus. Adiutoriũ noſtrum in nomine domini. Qui fecit celum ⁊ terram. Sit nomen domini benedictum. Ex hoc nunc et vſque in ſeculum. Dominus vobiſcum. Et cum ſpiritu tuo. Oremus.

BEne ✠ dic domine deus omnipotẽs locum iſtum, vt ſit nobis in eo ſanitas ſanctitas, et caſtitas, virtus, victoria, et ſanctimonia et humilitas, et bonitas manſuetudo, et lenitas ac plenitudo legis: charitas et amor proximi, et obedientia deo patri et filio ⁊ ſpiritui ſancto. Hec ſit ſẽper bene ✠ dictio ſuper hãc domum. Et ſuper omnes habitantes in ea. Per dominum. ¶ Benedictio in peſte animalium egrotatium aſpergãtur primo aqua benedicta poſtea dicatur. Adiutorium. Dominus vobiſcum. ⁊c. Oremus. Oratio.

MIſericordiam tuam domine ſupplices exoramus, vt animalia que

graui infirmitate vexantur in nomine tuo atqꝫ tua benedicta virtute sanentur: extinguatur omnis diaboli potestas et ne vlterius egrotent tu eis sis defensaculum vite ⁊ remedium sanitatis. Qui viuis et regnas. ꝛc. Benedictio salis quod datur animalibus. Adiutoriū nostrū in nomine domini. Qui fecit celum ⁊ terrā.

DEus inuisibilis et inestimabilis pietatem tuam per sāctum tuum ac tremendum filij tui nomē supplicitter deprecamur vt in hanc creaturam salis bene ✠ dictionem ⁊ potentiam inuisibilis operationis infundas: vt animalia que necessitatibꝰ humanis tribuere dignatus es: cum ex eo acceperint vel gustauerint bene ✠ dictio et sanctificatio tua ab omni egritudine et lesionis incursu te protegente custodiat. Per christum.

¶ Sequitur benedictio pro signo crucis.

SAnctifica domine illud signaculū passionis tue vt sit inimicis tuis obstaculum et credentibus in te perpetuum perfice vexillum. Per christuz. In nomine patris et filij et spiritu sancti. Amen.

¶ Alia benedictio vue et pro alio fructu.

Benedictio pere.

BEnedic domine et hos fructus nouos vue quos tu domine rore celi, et mundantia pluuiarum, et temporum serenitate, atque tranquillitate ad maturitatem perducere dignatus es ꝛ dedisti eos ad vsus nostros cum gratiarum actione percipere. In nomine patris ꝛ filij et spiritussancti.

DEus inuicte potẽtie ꝛ pietatis immense ad te peregrinantium refugium ac totius consolationis auxiliũ qui famulis tuis inuictricia arma tribuis quesumus, quatenus hanc peram deuote humilitatis bene ✠ dicere digneris: vt venerande crucis vexillum cuius in ea est designata figura sit inuictissimum robur cui contra antique hostis validissima tentamenta sit in via defensio, sit in domo protectio sit vbique presidium. In nomine patris. vt supra.

¶ Quando mittit supra collum.

ACcipe peram signum peregrinationis tue vt per viam mandatorum dei currens archangelus domini bonus comitetur tecum, ꝛ bene disponat itinera tua. In nomine patris. vt supra.

¶ Ad baculum dandum.

Accipe virgaz & baculũ cõsolationis dei vt possis incedere per viã sapientie et per semitaz iustitie & veritatis, sanus redire in domum tuã. In noĩe patris & filij & spiritussancti amẽ. ¶ Signet se signo crucis & aspergat. vt supra.

¶ Benedictio vestium.

Domine iesu christe qui pro salute generis humani de celo ad terraz descẽdere & in vtero gloriose virginis marie incarnari voluisti: benedic istam (vel istas) N. vt oẽs ex ea (vel eis) induti protegãtur ab hostibus anime et corporis: et cum triumphali victoria hostibus superatis illesi gloriã cõsequi valeant eternam. In noĩe pr̃is et filij et spũssancti.

¶ Sequitur bñdictio que debet fieri super metallum antequã ponatur in fornace. Sacerdos cũ stola dicat versum. Adiutorium nostruz in nomine domini. ℟. Qui fecit celum et terram. ℣. Sit nomẽ domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc et vsque in seculum. Oremus.

Multiplica dñe misericordiaz tuam super nos et preces nostras propiti⁹ exaudire digneris: sicut exaudisti famulum tuum dauid qui tibi in ara cru-

eis hostias offerendo complacuit, iram auertit indulgentiam impetrauit ita ueniat quesumus super hoc metallum spiritus sancti nominis benedictio et ubertas: ut repleti frugibus tuis de tua semper misericordia glorietur. Per dominuz nostrum iesum christū. Amen. Oremus.

Omnipotēs et misericors deus, qui benedixisti horrea ioseph, arcaz gedeonis: et ad hoc quod inanis facta est terra: semina surgere fecisti cum semine inessium: te humiliter quesumus ut sicut ad petitionē famuli tui helye non defuit uidue farina: ita ad nostre petitionis suffragium huic metallo famulorum tuorū non desit benedictionis tue abundantia. Per christum dominum nostrum.

Sanctifi ✠ cetur istud metallū domine: et fugiat ab eo omnis spiritus immundus ut per uirtutem domini nostri iesu christi detur omnibus sanitas, charitas, claritas, et hilaritas pretegente ac cōseruante maiestate tua omnipotens deus. Qui uiuis et regnas deus. Amen. Oremus. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui ubiqz presens es, maiestatem tuaz suppli-

citer deprecamur: vt huic metallo gratia tua adesse dignetur et cuncta aduersa ab eo expellat: et abundantiam benedi ✠ ctionis largiter infundat. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Et benedictio dei ✠ patris omnipotentis et fi ✠ lij et spiritus ✠ sancti descendat et maneat super hoc metallum et fornacem. Amen. Finita predicta benedictione sacerdos accipiat quinque partes metalli et ponat eas in fornace dicens. In nomine ✠ patris ⁊ fi ✠ lij ⁊ spiritus sancti ⁊ beate ma ✠ rie virginis: ⁊ beati N. ✠ patroni huius ecclesie ⁊ omnium ✠ sanctorum et sanctarum. Et interea temporis dum metallum liquescet in fornace sacerdos dicat. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. ¶ Initium sancti euangelij, secundum Joannem. Gloria tibi domine. Johannis primo.

IN principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat verbum. Hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ip=

so factum est nichil. Quod factum est in
ipso vita erat, et vita erat lux hominum
& lux in tenebris lucet: et tenebre eam nõ
comprehenderunt. Fuit homo missus a
deo, cui nomen erat iohannes. Hic venit
in testimonium vt testimonium perhibe
ret de lumine: vt omnes crederent per il
lum. Non erat ille lux: sed vt testimoniũ
perhiberet de lumine. Erat lux vera que
illuminat omnem hominem venientez
in hunc mundum. In mundo erat, & mũ
dus per ipsum factus est: et mundus euz
non cognouit. In propria venit: et sui eũ
non receperunt. Quotquot autem rece-
perunt eum: dedit eis potestatem filios
dei fieri, his qui credunt in nomine eius.
Qui non ex sanguinibus: neque ex volũ-
tate carnis: neque ex voluntate viri sed
ex deo nati sunt. Et verbum caro factuz
est: et habitauit in nobis: et vidimus glo
riam eius gloriam quasi vnigeniti a pa-
tre: plenum gratie et veritatis. Deo gra-
tias. An. Te inuocamus, te adoramus, te
laudamus, te glorificamus. O beata et
gloriosa trinitas. V. Sit nomen dominĩ
benedictum. Rm Ex hoc nunc et vsque
in seculum. Dominus vobiscum. Et cuz

spiritu tuo. Oremus.

PRotector in te sperantium deus sine quo nihil est validum nihil sanctum, multiplica super nos misericordiam tuam: vt te rectore te duce sic transeamus per bona temporalia vt non amittamus eterna. Per dominum nostrum iesum christum filium.

Altera oratio.

PAteant aures mīe tue dn̄e precibus supplicantium et vt petentib9 desiderata concedas fac eos que tibi placita sunt postulare. Alia oratio.

DEus qui nos omnium sanctorum tuorum merita sub vna tribuisti commemoratione venerari, quesumus: vt desideratam nobis tue propiciationis abundantiam multiplicatis intercessoribus largiaris. Per christum dominum.

¶ Postea dicat genibus flexis. Hymnū.

VEni creator spiritus mentes tuoruz visita imple superna gratia q̄ tu creasti pectora. Qui paraclitus diceris, donū dei altissimi fons viuus, ignis charitas, et spiritalis vnctio. Tu septiformis munere dextre, dei tu digitus, tu rite promissum patris, sermone ditans

guttura. Accende lumen sensibus, infunde amorem cordibus: infirma nostri corporis, virtute firmās perpetim. Hostem repellas longius, pacemque dones protinus: ductore sit te preuio, vitemus omne noxium. Per te sciamus da patrē noscamus atque filiū: te vtriusque spm̄, credamus omni tempore. Sit laus patri, cum filio, sancto simul paraclyto: nobisque mittat filius, charisma sancti spiritus. ℣. Emitte spiritum tuum et creabuntur. ℟. Et renouabis faciem terre.

DEus qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti: da nobis in eodem spiritu recta sapere ꝗ de eiꝰ semper sancta consolatione gaudere.

Alia oratio.

OMnipotens sempiterne deus: qui dedisti famulis tuis in confessione vere fidei eterne trinitatis gloriā agnoscere: et in potentia maiestatis adorare vnitatem: quesumus: vt eiusdem fidei firmitate: ab omnibus semper protegamur aduersis. Per christum dominum.

¶ Antiphona de beata virgine maria.

Sub tuum presidium confugimus sancta dei genitrix, nostras deprecationes

ne despicias in necessitatibus: sed a periculis cūctis libera et adiuua nos semper virgo benedicta, amen. Sed loco istius qui voluerit dicetur. an̄. Salue regina. ℣. Vsus. Ora pro nobis. Rn̄. Ut digni. Oremus.

Concede quesumus omnipotēs et misericors deus fragilitati nostre presidium, vt qui sanctissime dei genitricis et virginis marie memoriam agimus intercessionis eius auxilio in nostris petitionibus adiuuemur. Per christum dominum nostrum. Amen. Altera oratio.

Uisita quesumus domine habitationem istam, et omnes insidias inimici ab ea longe repelle et sancti angeli tui habitent in ea, qui nos in pace custodiāt: et benedictio tua sit super nos et maneat semper. Alia oratio.

Deus refugium nostrū et virtus, adesto piis ecclesie tue precib⁹ auctor ipse pietatis et presta vt quod fideliter petim⁹ efficaciter cōsequamur. Per christum dominum nostrum. ¶ Tūc dicatur oratio de patrono ecclesie si voluerit. Et dum metallum cōsummatū fuerit: et si sit presto ad faciendum cymbaluz

Tunc veniat campanarius genibus flexis ante sacerdotem petendo benedictionem dicens. Jube donne benefacere et complere. Sacerdos respondeat. Dominus sit in corde et in ore tuo, in manibus tuis et in facturis manuum tuarū vt perfecte et abunde facias quod intendis, et incepisti facere ad laudem et gloriam nominis iesu christi domini nostri et beatissime virginis marie et gloriosissimi. N. patroni nostri et omnium sanctorum et sanctarum paradisi. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Amē. Et dum dictum cymbalum completum fuerit cantetur alta voce. Te deum laudamus. Benedicamus patrem et filium cum sancto spiritu laudemus et superexaltemus eum in secula. Oremus.

Actiones nostras quesumus domine aspirando preueni et adiuuando prosequere vt cuncta nostra operatio a te incipiat semper, et per te cepta finiatur. Alia oratio.

Gratiam tuam quesumus domine mentibus nostris infunde vt qui angelo nunciante christi filij tui incarnationē cognouimus: per passionē eius et

exuce ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem christum dominum nostrum. Amen.

¶ Explicit benedictio metalli.

¶ Sequitur officium ad benedicendum tintinabula quod debet fieri per sacerdotem indutum alba, stola et manipulo simul etiam cum patrino et matrina que debēt habere albas honestas: vel linteamen honestum pro cymbalis ut patet infra. Et primo fiat aqua benedicta. Adiutorium nostrū in nomine domini. Qui fecit celum et terram. Sit nomen domini benedictum. Ex hoc nunc et usque in seculum. Oremus.

Benedic domine hanc aquam bene✠dictione celesti: et assistat super eam virtus spiritus sancti: ut cū hoc vasculum vel hec vascula si plura sint ad imitandos filios ecclesie preparatum in ea fuerit tinctum ubicūque sonet hoc tintinabulum longe recedat virtus inimicorum: umbra fantasmatum: incursus turbinum: percussio fulminum lesio tonitruum, calamitas tempestatum: omnis spiritus procellarum ut benedicatur

nomen eterni regis secundum illud canticum. L audate dominum in cymbalis benesonantibus laudate eum in cymbalis iubilationis: et cum clangorem illius audierint filii christianorum crescat in eis cupiditas deuotionis: vt festinantes ad pie matris gremium cantent tibi canticum nouum in ecclesia sanctorum: deferentes in sono tube preconium, modulationem per psalterium exultationem per organum: suauitatem per tympanum: iucunditatem per cymbalum: quatenus in virtute valeant in templo sancto dei suis obsequiis et precibus exercitum angelorum videre et audire. Per christum dominum nostrum. ¶ Benedictio salis. Oremus.

Immensam clementiam tuam omnipotens eterne deus humiliter imploramus vt hanc creaturam salis quam in vsum generis humani tribuisti bene✠dicere et sanctificare ✠ tua pietate digneris, vt careat omni immundicia, omnique impugnatione spiritalis nequitie. Per eum qui venturus est iudicare viuos et mortuos et seculum per ignem. Amen.

¶ Postea ponatur sal in aquam in modum crucis decendo. F iat hec commix-

tio salis et aque pariter. In nomine ✠ patris et fi✠lij ⁊ spiritus ✠ sctī. Amē.
¶ Finita benedictione debent dici septē psalmi penitentiales cum letania: et interim sacerdos cum patrino et matrina lauant tintinabuluʒ aut tintinabula cū dicta aqua benedicta: et postea dicat sacer. orationem. Deus qui moysi legifero. Et interim patrinis et matrina tenent albas desuper cooperiendo dictum tintinabulum, aut tintinabula vsque ad fineʒ dicte orationis. Oremus. Oratio.
DEus qui moysi legifero tubas argenteas fieri precepisti: quibus leuite tempore sacrificij clangerent: vt sonituʒ dulcedinis populus monitus ad te orandum fieret preparatus quorum clāgore hortatus ad bellum tela prosterneret aduersantium presta vt hoc vasculuʒ tue ecclesie preparatū sanctificetur a spiritu sancto: vt per illius sonitum fideles inuitentur ad premium: et cum melodia illius ad aures insonuerit populorum, crescat in eis deuotio fidei procul pellant omnes insidie inimici: frāgor grandinū procella turbinū: infesta tonitruum ventorum flabra fiant salubriter acmodera=

te suspensa: prosterne aerias potestates dextera tue virtutis, vt hoc audientes tintinabulum tremescant et fugiant ante crucis vexillum. Per dominum.

¶ Tunc sacerdos tergat parum dictum tintinabulum et patrinus & matrina perficiat et interim dicant. Psalmus.

Afferte domino filij dei: afferte domino filios arietum. Afferte domino gloriam et honorem, afferte domino gloriā nomini eius: adorate dominum in atrio sancto eius. Vox domini super aquas, deus maiestatis intonuit: dominus super aquas multas. Vox domini in virtute: vox dñi in magnificentia. Vox domini confringentis cedros: confringet dominus cedros libani. Et comminuet eas tanquam vitulū libani: et dilectus quemadmodum filius vnicornium. Vox domini intercidentis flā mam ignis, vox domini concutientis desertū: et cōmouebit dominus desertū cades. Vox domini preparantis ceruos, et reuelabit cōdensa: et in templo eius omnes dicēt gloriam. Dominus diluuiū inhabitare facit: et sedebit dominus rex in eternum. Dominus virtutez populo

suo dabit: dominus benedicet populo suo in pace. Et post dictũ psalmũ dicat Añã sequens. Vox dñi sup aquas deus maiestatis intonuit vox dñi super aquas multas. ¶ Postea faciat sacerdos vndecim cruces circuneundo dictum tintinnabulum videlicet quatuor ab int⁹ de chrismate sancto et septem de foris cum oleo sancto. Et primo nota quod q̃ñdictus sacerdos facit quatuor primas cruces debet inquirere a patrino & matrina de nomine dicti tintinabuli dicẽs. Quel est son nõ. Et patrinus et matrina dat ei nome rñden. Marie. ou. Martin. vel aliud nomẽ. Tunc sacer. nominet ipsum noĩe suo dicens. Marie. ou. Martin. vel aliud nomen. Sit tibi hec vnctio. &c. vt habet hic inferi⁹. Et similiter faciat faciẽdo septẽ cruces de foris. Sit tibi hec vnctio chrismatis munimẽ et protectio aduersus insidias inimicorum omnium visibiliũ et inuisibilium et ĩuicta defensio contra cõmotion fulgurum & tẽpestatũ. In noĩe patris ✠ et filij & spiritus sancti. Amen. Facta predicta vnctione dicãtur psalmi sequentes cum. Gloria patri. Lauda anima dominum laudabo dominum. &c.

L audate dominum quoniam bonus est psalmus. ꝛc. ps̄. L auda hierusalem dominum. ꝛc. L audate dominum de celis ꝛc. Et interim icipiat sacerdos parū tergere cruces cum lintheo, et patrinus et matrina perficiant istud extergere. Et nota quod tres vltimi. ℣. de. L audate dominum de celis. vcꝫ. L audate eum in sono tube. L audate eum in tympano ꝛ choro. ꝛc. L audate euꝫ in cymbalis benesonantibus. debent ter dici ꝛ dicantur psalmi seq. Benedicite omnia opera domini domino. Benedict⁹ dominus de⁹ israel. Magnificat anima. ꝛc. Nunc dimittis. et in fine. an̄. Omnis spiritus laudet dominū. Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleison. Pater noster. Aue maria. Dn̄s vobiscum. Oremus.

OMnipotens sempiterne deus qui ante arcam federis per clangorem tubaruꝫ muros lapideos quibus aduersantium protegebatur exercitus cadere fecisti: hoc tintinabulum celesti bene ✠ dictione perfunde vt ante sonitum eius longius effugentur ignita iacula inimici, percussio fulminum impetus lapiduꝫ, lesio tempestatum, vt ad interrogationē

propheticaz. Quid est tibi mare quod fugisti: cum suis motibus cuz iordanico retroacto fluento respondeant. A facie domini mota est terra, a facie dei iacob. Qui conuertit solida in stagna aquarū et rupem in fontes aquarum. Non nobis domine non nobis sed nomini tuo da gloriam, super misericordia tua: vt cum presens vasculum sicut reliqua altaris vasa sacro chrismate et sancto oleo vnguntur quicunque ad sonitum eius conuenerint ab omnibus inimici tentationibus liberi semper fidei catholice documenta sectētur. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecuz viuit. &c.

¶ Qua oratione finita sit ignis presto in thuribulo: et clericus ponendo thus in igne dicat Benedicite pater. Deinde sacerdos respondeat. Ab illo benedicaris ī cuius honore cremaberis. In nomine patris ✠ et filij et spiritus sancti. Amē.

¶ Deinde sacer. circudat dictum cymbalum incensando illud in moduz crucis dicens. Deus meus in sancto via tua quis deus magnus sicut deus noster domine deus magnus qui facis mirabilia. Deinde dicitur Psal. Voce mea ad do. clamā.

Require in dieta de. Saluum me fac de⁹. ante psalmum de. Attendite po. meus. et in fine añ. seq. Viderunt te aque deus viderunt te aque: et timuerunt abyssi. ₇c. Deinde oratio sequens.

Omnipotens sempiterne deus, dominator christe cui secundum assũptam carnem dormienti in naui dum oborta tempestas maria perturbasset, te protinus excitato et imperante cessauit tu necessitatibus populi tui benign⁹ succurre, tu hoc tintinabulum sancti spirit⁹ rore perfunde: vt ante sonitu illius semper fugiat inimicus, inuitetur ad fidem populus christianus: hostilis deleatur exercitus: confortetur in domino per eũ populus euocatus: atque sicut dauidica cythara delectatus desuper descendat spiritus sanct⁹, atque vt samueli lanigerum agnum mactante in holocaustum tuum rex eterni imperii fragor aurarum turbam repulit aduersantem, ita dum huius vasculi sonitus transit per nubila ecclesie conuentum manus seruet angelica: fruges credentium ₇ mentes ac corpora saluet protectio sempiterna. Per do.

Finita oratione: Omnipotens sẽpiterne

deus dominator christe. or euange. In principio cum an. Te iuocam⁹. ⁊ orone. Protector. ⁊ orationibus sequẽtibus. or.

A Domo tua quesumus domine, ⁊ ad sonum presentis tintinabuli spiritus nequitie repellãtur, ⁊ aeriarum discedat malignitas tempestatum ac fulgurum. Alia oratio. Actiones nostras quesumus domine aspi. preueni. ⁊c. alia oratio. Gratiam tuam quesumus domine mentibus nostris infunde. Et in fine dicetur. Benedictio dei patris omnipotentis et filij ✠ et spiritus sancti descendat super nos et super hoc vasculum et maneat semper. amen. ¶ In omnibus premissis benedictionibus animaduertat sacerdos. quod si plura fuerint tintĩ. vtatur populi numero in benedictionib⁹ et orationibus si vnum tantum singulari. Et nota quod omnes qui interfuerint predicte benedictioni consequentur. xl. dies indulgentiarum a beato leone papa concessos: qui hoc officium fecit ⁊ ĩstituit hoc modo fieri. Et debent patri. ⁊ ma. et omnes circũstantes osculari dictum tintin. et offerre munera et omnia oblata seu offertoria et data illius vel illorũ sint

cui aut quib⁹ patrie cõsuetudo cõcessit.
¶ Explicit benedictio campanarum vel tintinabulum. ¶ Modus eiiciendi seu separandi leprosos infirmos a sanis.

IN primis enim infirmus seu leprosus vestit⁹ toga et habitu solito existens in domo sua aduentum presbyteri ituri ad domum ipsius et ad ecclesiã eum ducturi non habet ignorare: sed eũ sic expectare. Nam presbyter indutus suppellicio & stola cruce precedente progreditur ad domum infirmi verbis salutarib⁹ alloquens eum preostendens ei et demonstrãs quod huiusmodi infirmitate corporali sanitatẽ anime domũqz salutis eterne, benedicens deum et laudans: patienterque tolerans secure potest cõparare: & alijs verbis secundum materiam subiectam prolatis. Presbyter leprosum, aqua benedicta respersum ducat ad ecclesiam cruce precedente & presbytero, sequentem deinde infirmo. In ecclesia vero ante altare pannus niger si habeatur supponatur duobus tretellis disiunctis et iuxta stet infirmus genibus flexis inter tretellos subtus ponitur similitudinez mortui gerens quamuis viuat corpore et spiritu

deo donante: et sic ibi deuote missam de-
bet audire. ¶ Qua finita & asperso aqua
benedicta per presbyterum cum cruce ad
locum vbi moram debet trahere deducē-
dus est. Quo ibidem peruento sacre scri-
pture vtendo documentis scilicet. Me-
morare nouissima tua et in eternum non
peccabis. Unde Hieronymus. Facile con-
temnit omnia qui se semper cogitat esse
moriturum. Presbyter cum palla terra
super quemlibet pedum eius perducit di-
cendo. Sis mortuus mundo, viuens i-
terum deo. et eum consolans et in patiē-
tia corroborās verbis, Isaye de domino
nostro iesu christo dicentis. Uere lango-
res nostros ipse tulit & dolores nostros
ipse portauit, et reputauimus eum, qua-
si leprosum percussum a deo et humilia-
tum, dicatque si in infirmitate corporali
causa patientie christo assimilaueris pro-
fecto sperare potes, quod spiritu cum
deo letaberis hoc tibi concedat altissim⁹
in libro vite ascribens te cum fidelibus.
Amen. ¶ Notādum quod presbyter de-
bet eum ducere ad ecclesiam et de templo
ad suam domum vt defunctus cantan-
do. Responsorium. Libera me domine.

Ita quod idem infirmus sit coopertus panno nigro et celebratur missa in exclusione eiusdem ad libitū presbyteri vel infirmi. Sed tamē cōsuetum est dicere istū introitum. Circundederunt me. Quere in septua. Collecta. Omnipotens sempiterne deus salus eterna credentiū. Epistola. Charissimi tristatur quis vestruz. Rm. Miserere mei. V. Conturbata sunt Alleluya. V Qui sanat se. In xl. Tractus. Cōmouisti. Euange. Intrauit iesus capharnaum. Offr. Domine exaud. Secreta. Postcommunio in cōmunibus orationibus. Cōio. Redime me deus israel ex omnibus angustiis nostris.

¶ Missa vero celebrata exeundo extra templum stare debet ad portam aspergēdo eum aqua benedicta dicens. Asperges me domine ysopo et mundabor lauabis me et super niuē dealbabor. Ps. Miserere mei deus: secundum magnam misericordiam tuam. Gloria patri et filio et spiritui sancto. &c. Et debet eum commendare populo. Prius tamē infirmus debet confiteri in ecclesia, et non plus et eum conducendo iterum incipit. Rm. Libera me domine. cum aliis versiculis.

Deinde quādo peruenit in cāpis facit sicut predictum est, et concludit faciendo prohibitiones sibi in modū qui sequitur.

Defendo tibi nunquam intrare in ecclesiis in foro in molendino: in furno: & in societatibus populorum.

¶ Item defendo tibi nunquam lauare manus tuas, nec etiam alia tibi necessaria in fontibus neque in riuulis quarumcunque aquarum et si vis bibere aquam haurias cuz tuo busillo vel aliquo vase.

¶ Item defendo tibi ne de cetero vadas sine habitu leprosali vt cognoscaris ab alijs: & noli decalciatus esse extra domum tuam.

¶ Itē defendo tibi ne tangas aliquā rē quam volueris emere in quocūque loco fueris nisi cū quadam virga vel quodam baculo vt cognoscatur quid queris.

¶ Item defendo tibi ne de cetero intres tabernas vel alias domos si velis vinuz emere, vel quod tibi datur fac illud ponere in tuo busillo.

¶ Item defendo tibi ne commiscearis alicui mulieri, nisi tue coniugi.

¶ Itē precipio tibi eundo p itinera alicui

te interroganti non respondeas nisi pri⁹
fueris extra iter sub vento: vt non de te
male habeat. Etiam quod non de cetero
vadas per strictam viã ne obuies alicui.
¶ Item precipio tibi si necessitas vrget
te per quoddam pedagium supra prata
vel alibi transire vt nõ tãgas stipites vel
instrumenta mediantib⁹ quibus transie
ris nisi prius posueris tuas chirothecas.
¶ Itẽ defendo tibi quod non tangas in-
fantulos neque iuuenes quicunque sint,
neque eis vel alijs aliquando des de tuis
bonis. Itẽ precipio tibi ne de cetero cõme
das neque bibas in societatibus: nisi cu;
leprosis: et scias quod quando morieris
in domo tua sepultus eris, nisi fuerit de
gratia precedente petita in ecclesia. Sed
nota quod antequam intret domum de-
bet habere tunicam & caligas de grisco-
sotulares proprios videlicet simplices et
signum suũ clamitellas vnũ caputiũ & v-
nam togã scilicet housse duplicia lintheа-
mina vnũ pucillum vnum infund' bulu;
vnam corrigiam vnũ cultellum & vnam
scutellam. Domus enim debet esse parua
vnus puteus vnum cubile ornatum lin-
theaminibus auricale, vnam arcam; v-

nam mensam, unam sedē, unuz luminare, unam pallam, unū potū et alia necessaria. Deinde omnibus cōpletis sacerd. sibi demonstret decem precepta que sibi fecit et viuat in terra in pace cum proximo. Nunc demonstranda sunt ei dece precepta dei ut viuat in celis cū beatis et dicat ei presby. populo presente. Quere infra illa decē precepta suo loco. Demōstret ei etiam sacerd. quod quotidie et quilibet fidelis christianus tenetur dicere deuote. Pater noster: Aue maria Credo in deū. Credo in spiritum. Munire se signo crucis sepe dicendo. Benedicite deuz adorate et gratias deo reddite. Presbyter recedit dicens. Ayes patience: demourez en paix: et dieu demeure auecques vous.

Cum sacramentum baptismi sit fundamentum omnium aliorum sacramentorum: ideo de eodem primitus statui disserēdum: maxime cum testante saluatore nostro. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sācto, non introibit in regnum celorū. Sed quoniaz multi propter istius imperitiam periclitantur statui aliqua notabilia cir-

ca baptismum valde bona: etiam presbyteris quam laicis utilia, ac necessaria ponenda.

¶ Notandu; est primo quod sacerdotes debent monere frequenter et etiam instruere plebem suam in forma ipsius baptismi, in lingua laica & romana ne propter laicorum imperitiam aliquando infans absq; forma per sanctam ecclesiam statuta, baptizetur: videlicet si videant puero periculū mortis imminere: statim si assit & possit haberi masculus accipiat aquā frigidam vel calida;, non alium liquorē cum scutella, vel cipho, vel alio vase, vel cum manu & baptizet eū faciendo tres aspersiones super caput eiusdē pueri sic dicendo. (Forma baptismi.) Petre. vel Petronilla. vel Creatura dei. Ego baptizo te. In noīe patris. (prima aspersio) Et filij (secūda aspersio) Et spūs sancti: (tercia aspersio) Amen. Et si masculus non possit haberi in tali periculo baptizet eum femina. Et si nō possit haberi femina faciat hoc pater. Si pater non possit haberi: ipsa mater. Sed quādiu fuerint alij. a patre vel a matre nullatenus baptizetur. Et si ex necessitate a patre pro=

prio vel a matre infans fuerit baptizat⁹: matrimonium inter eos in sua firmitate remanebit: & nulla sic baptisanti penitētia est iniungenda: quia ex hoc debet potius commēdari. Et ita instruendi sunt laici. vt habeant peritiam baptizandi: et hoc si cum infans natus fuerit: periculũ mortis sibi immineat ita quod presbytero nequeat presentari. Sed necessitate cessante omnib⁹ laicis & clericis nisi sint ī presbyteros canonice promoti: potestas baptizandi & cathechismũ faciendi: est īterdicta. Item licet etiam patrinum vel matrinā nō habuerit: erit infans nihilominus baptizatus. Cum vero secūdū formā predictā ex necessitate infans a laico fuerit baptizat⁹, si superuixerit presbytero quācitiꝰ poterit presētetur. Quiquidē presbyter īquirat sollicite qualiter fuerit baptizatus. Et si baptizans nō recordet̄ ad plenū de verbis in baptismo prolatis: vel circunstantes discordēt: vel forte infans expositus inuētus est iuxta ecclesiā vel alibi: nec potest haberi certitudo vtrū sit baptizat⁹, an nō. In his casib⁹ faciat sacerdos cathechismū: & batizet ipsū his verbis q̄ sequūt̄ dicens. Si baptizat⁹ es

non te baptizo: si non es baptizat⁹. Ego baptizo te. In noīe patris (prima aspsio) ꝛ filij (scđa aspersio.) ꝛ spiritus sācti (tertia aspersio.) Amen. Si autem sacerdos inueniat infantē a laico baptizatum ita qđ nō sit aliquaten⁹ dubitandū nō rebaptizet eū, nec faciat cathechismuz: sed vngat eū oleo sctō in pectore ꝛ īter scapulas sine vlla interrogatione scꝫ. Abrenūcias sathane. ꝛc. sed dicet solū, Ego te linio de oleo exorciato in pectus tuū et inter scapulas tuas In christo iesu dn̄o nostro et habeas vitam eternam. Postmodū inungat etiam chrismate sacro in vertice dicēdo orationes ꝛ faciendo alia que post baptismum consueuerunt fieri sicut continetur infra in officio baptismi. Si vero infanti baptizando ad presbyterum portando non potest fieri cathechismus secure propter mortis periculū tūc presbyter incontinenti sine cathechismo baptizet eum: ꝛ inungat ipsum statim oleo benedicto ꝛ chrismate sacro ꝛ faciat omnia alia que fiunt post baptismū, sicut infra patebit. Cum vero puer est sine periculo, sacerdos cum solēnitate debita baptizet eundem ꝛ cum magna deuotione, ac di=

scretione: ne videlicet baptizet masculuz pro femina aut econuerso. quod si euenerit, non est infans rebaptizandus. Ita verba recte pronunciando & discrete singula faciendo. Insuper etiam in verbis sacramentalibus que sunt scilicet. Ego baptizo te. In nomine patris et filij, et spiritus sancti. Amen. Et in trina aspersione sit valde paratus et ante baptismum fiat vnctio cum oleo cathecumenorum & cum chrismate post baptismum. Item irregularis excommunicatus, interdictus et suspensus et qui non est confirmatus, non debet admitti in patrinū. Tamen si aliquis de predictis fuerit patrinus non nocet baptizato. Item nota quod tria sunt necessaria in baptismo. Primo intentio baptizantis vel ecclesie generalis. Secūdo aqua naturalis quia in alio liquore non valeret. Tertio verba. Ego baptizo te. In nomine patris & filij et spiritus sancti amen. que debet dicere baptizās aspergendo aquam ter super caput seu supra maiorem partem corporis baptizandi. In aliis casibus si occurrerint superior est consulendus.

¶ Itē nota quod in aliquibus locis sunt

duo patrini in masculo ⁊ due matrine in femina in aliquibus nisi vnus patrinus ⁊ vna matrina obseruet vnusquisque ritum sue parrochie.

Plebanus in primis diebus dominicis presertim ante magnas solemnitates populum sibi commissum habet admonere vt sepius peniteant precepta dei ⁊ ecclesie custodiant. Et in generali peccatores arguere minari penas male agētibus ⁊ premia recte viuentibus polliceri. Veniens autem quis ad penitentiam seu confessionem dicat presbytero. Bn̄dicite. Et presbyter inquit Dominus sit vobiscum et maneat in eternum. Amen. In nomine patris. ⁊c. Sciat seu inquirat propriam conditionem artem vel idustriam ⁊ modum viuendi vt facilius peccatis confitendis possit mederi diligenterque presbyter inquirat a confitente secundū persone varietatem peccata vsitata sigillatim inusitata autem cum discretione: et non nisi a longe per aliquam circunstantiam vt expertius detur modus et materia confitendi et eliciendi peccata que habentur ⁊ latent in corde cuilibet gene-

riconfitentium. Diſcat prudenter con=
ſulere, et inſtruere. Primo ſenibus qui
pro conſuetudine habent ſenſus exerci=
tatos ad diſcretionem boni et mali. vt
ſobrij ſint et pudici: atque prudentes et
ſani in fide: quia maledicitur puer cen=
tum annorum. Perſeuerantes in dile=
ctione et patientia. Robuſtioribus au=
tem vt timeant deum: de craſtino non
confidant: paueant proiici in gehen=
nam. Iuuenibus ſimplicitatem ſer=
uare ocium fugere: iuuenilia deſideria
temperare a turpiloquio abſtinere ſo=
brios eſſe tabernas abhorrere pacem
diligere mores ab bonū conuertere. Iu=
nioribus diſciplinam diligere parentes
amare ac eis obedire: et honorem defer=
re verecundos fore ludos contemnere.
Mulieres doceant viros ſuos diligere re
uereri et timere verecundiam et ſobrie=
tatem obſeruare precioſas veſtes et in=
honeſtas non appetere domus curam
gerere non criminatrices fore: caſtas et
modeſtas exiſtere. Seruis autem ſua=
deant deum timere obſequiis diligenter
inſiſtere magiſtros honorare diligere et
timere fideles et ſobrios eſſe nō rebelles

sed patientes humiles et obedientes fo=
re. Diuitibus nō superbire sensu vel ver=
bo nunquam superbe sapere bonis operi
bus insistere. facile tribuere et communi
care: neque possident bona perdant et e=
terna. Pauperibus aliena non concupi=
scere sufficientiam et patientiam habere
laborare operari et vt pueri non sint cu=
ram gerere fideles esse et cum sint paupe
res in terra, desiderent esse diuites in ce=
lo. Summopere omnia peccata morta=
lia timere, causas & occasiones peccato=
rum fugere, virtutibus ad herere, penas
infernales horrescere, fraternitatem di=
ligere, vnicuique ius suum reddere, forte
facta restituere: neminem ledere nec ver
bo nec opere, Prelatum suum revereri.
Iura ecclesiastica cōseruare, decimas sol
uere: dominis obedire: deum timere, ec=
clesiam diligere: dei et ecclesie mandata
custodire: et gloriam sempiternam con=
cupiscere. Audiatq; presbyter in ecclesia
in loco eminenti confessiones. Vultum
mulieris non respiciens omnes patiēter
audiens, veniā patentibus promittens:
penas portabiles infligens verbi gratia.
Pro superbia humiliari, pro ira et odio

peregrinari. Pro inuidia egenis miseris subuenire. Pro auaricia pauperib⁹ et locis piis elemosinas facere. Pro gula ieiunare. Pro luxuria carnē domare. Pro acidia, bonis operibus diligenter insistere. Obseruetque tamen quisque sacerdos ne de maioribus peccatis sacrosancte sedis apostolice vel episcopo tantummodo reseruatis quemquam absoluere cum eius potestas quo ad hoc ligata, videlicet de fractione voti, de periurio solēni de blasphemia in deum sactos de homicidio, de peccato contra naturam, de adulterio, de defloratione virginum de sortilegio, de heresi, de diuinatione de incestu, de iniectione manuum in parentes de oppressione et suffocatione paruulorum, de iniectione manuum in clericos, et aliis pluribus criminibus que inserūtur iuri prohibito. Et in his versibus aliqua continentur. Unde versus.

Per papā cleruz feriēs falsarius, vrens.
Soluit et qōsquis audet celebrare libatus.
Simon si fueris, sed fallit regula talis.
Impubes monachus mulier vetulus quoque pauper.
Janitor hostilis tu releuabis eos.

Episcopo versus.

Qui facit incestū, deflorās aut homicida
Transgressor voti, periur⁹, sortilegusqꝫ
Sacrileg⁹, patrū precussor, vel sodomita
Et mētita fides faciens incendia: prolis
Oppressor blasphem⁹ heretic⁹ oīs adult.
Pōtificē super his ad eas clerū feriensqꝫ.

¶ In mortis tamē articulo quorumcūque peccatorum & excommunicationum a quocunque presbytero non deneganda est absolutio. Ab infirmitate vero conualescentes absoluti de quocunque criminum predictorum a non habēte potestatem: scient episcopum vel sanctam sedez apostolicam postmodum fore consulendum. Sed si quis fuerit excommunicat⁹ ab homine: non potest corpus christi nec vnctionem sanctam aut sepulturam recipere tanquam catholicus donec fuerit a suo excōmunicatore absolut⁹. Et dicat penitēs. Confiteor deo. Presbyter. Frater vel soror. Misereatur tui omnipotēs deus et dimissis omnibus peccatis tuis, perducat te iesus christus filius dei viui ad vitam eternam. Amen. absolutio.

INdulgentiam absolutionem & remissionem omniuz peccatorū tuo-

rum spacium vere penitentie ꝛ emendationem vite gratiam et consolationem sancti spūs paracliti: ꝛ perseuerātiam in cūctis bonis operibꝰ largiatur tibi pater pius ꝛ misericors dñs. Amen. Oratio.

Dominus noster iesus christus qui est verus absolutor oīm criminuꝫ per suā sctām miam te absoluat. Et ego auctoritate michi cōmissa ab oībus pctīs tuis michi dictis, ore confessis, corde contritis, et negligenter oblitis, et a participatione cū excōmunicatis si indigeas absoluo ꝛ restituo te ad sacrosctā sacramēta nr̄e sācte mr̄is ecclesie. In noīe pr̄is et filij et spūs scti. amen. Tūc dicat. Amicē vl' dñe vel magister, vel aliter. In multis deū offendisti: ꝛ tuā salutem impedisti caueas de cetero a peccatis ꝛ a laqueis diaboli ꝛ bñfacere studeas deus tibi concedat vt bona q̄ fecisti ꝛ q̄ facies in posterū per dei miam cōuertant̄ in penitentiā ꝛ remissionē pctōꝝ tuoꝝ. amē. Tūc pro speciali penitentia quaꝫ leuem scdm pctā tua tibi īponā. Tu dices sic ꝛ sic ꝛ facies sic vel sic. Et iniuncta penitentia ꝛ a penitente suscepta dicat presbyter. Uade in pace ꝛ noli amplius peccare: ne deterius

tibi contingat deus det tibi gratiaz suã; amen. ¶ Instructiones fiende in die pasche. Notandum est quod hodie quilibet fidelis christianus tenetur omnia sua peccata proprio sacerdoti confiteri et corpus christi recipere per capitulum; Omnis vtriusque. De penitenti. et remissi. Tamen ante receptionem debent audire missam integram in sua propria parrochia et genibus flexis audire curatum vel vicarium in gallico dicentẽ confessionem et post eum verba proferre cũ contritione dicendo sic ante altare et exhortando.

Bonnes gens vous deuez et estes tenuz auiourdhuy de receuoir en saincte eglise le sainct sacremẽt de lautel le tresprecieux ⁊ tresglorieux corps de nostre seigneur iesuchrist celuy qui naquist de la benoiste vierge marie le iour d noel. qui souffrit mort ⁊ passion en larbre de la croix pour no⁹ pecheurs racheter des peines denfer a tel iour comme fut vendredy. qui resuscita de mort a vie comme il est auiourdhuy. ⁊ monta es cieux le iour de lascention. et qui viẽdra iuger les vifz et les mors les bons et les mauuais au

iour

iour du iugemēt. et ie vous prie ⁊ admoneste que en ceste foy et creance vous les veuilles receuoir sainctement et dignement. car saiches pour verite que celuy qui le receuera dignemēt et deuotement il receuera son sauuement ⁊ qui indignement le receuera pour certain il receuera sa damnation et son iugement.

¶ Et est entendu ce commandement de receuoir auiourdhuy son sauueur pour ceux qui ont ans et discretion et sont en aage suffisant a cognoistre et discerner le bien du mal et le mal du bien et quil soiēt vrays repentans et confes de tous leurs pechez mortelz a leur pouuoir. Ne doiuēt estre en haine de creatures quelconques doiuent auoir pardōne ⁊ remises toutes iniures qui au temps passe leur auoient este faictes et auoir crie mercy a toutes autres personnes, ausquelles peuuēt auoir meffaict au tēps passe sil ne ont peu bonnement ou auoir bonne esperance et ferme propos qui leur crieront mercy au temps aduenir, sil les peuuent trouuer.

¶ Et sil y a aucun ou aucune personne quil soit en sentence dexcommunimēt ou interdict il ne doiuēt point receuoir leur

sauueur: car il ne sõt poĩt en estat de grace pour la desobeissance quil ont faict a leur prelat iusques a ce quils soyent absoulz. Et pource leur deffens la table de nostre seigneur. Je deffens aussi sur peine dexcommuniment que nul ne nulle de quelque estat quil soient se il ne sont parroissiens ou parroissiennes de ceste parroisse ne preigne le corps de nostre seignr en ceste eglise sil ne mest apparu de la licẽce de leur cure & souuerain ou autremẽt.

¶ Item ie deffens a tous parrossiens & parroissiennes de ceste parroisse sur peine dexcommunimẽt que nulz ne voisent receuoir leur sauueur hors de ceste eglise sans auoir licence de moy cure car chascũ doit scauoir le commandement de leglise qui est tel que chascũ chrestiẽ se doit cõfesser a son cure, & receuoir son sauuueur a pasques: & plus vaut obedience que sacrifice. Et aussi cest grand peril daler receuoir son sauueur hors de sa parroisse car qui le recoit dũg religieux sans auoir conge le religieux seroit excommunie, selon les sains canons & aussy seroit celuy qui receueroit le corps de nostre seigneur pour la participation quil auroit auec-

ques le religieux excommunie ⁊ ainsi ne recepueroit point dignemēt son sauueur, mais receueroit son damnement.

¶ Item ie deffens sur peine dexcommuniment que nul ne nulle recoiue le corps de nostre seigneur en ceste eglise, sil nest cōfesse a moy ou a mes commis ou a autre qui ait bōne auctorite et puissance, de laquelle il me soit apparu par lettres ou autrement deument.

¶ Item ie deffens sur peine dexcommuniment que nul de quelque estat quil soit ne viēgne a la table de nostre seigneur sil est en haine de son procham cest a dire en haine de quelque creature chrestienne ou sil se sent en quelque autre peche mortel secret ou notoire car veritablement il feroit tresgrant folie et encourroit tresgrant indignation.

¶ Itē ie deffēs que nul ne viēgne a la table de nostre seignr se il na ouy messe entiere ⁊ ne se doit nul haster de receuoir sō sauueur pour plutost boire ou manger viandes nouuelles car se seroit gloutonnie, se il ny auoit autre cause necessaire.

¶ Item ie deffens que nul vsurier ne vsuriere occultemēt ne manifestemēt ius-

ques a plaine satisfatiō faicte viengnēt a la table de nostre seigneur.
¶ Item ie deffend que nul sorcier ou sorciere ne personne qui y croye iusques a ce quil soient vrays confes et repentans viengne a la table de nostre seigneur.
¶ Item ie deffens que nul ne nulle qui aura retenu les droys de saincte eglise: et qui empesche la iurisdiction et franchise dicelle, ꝛ qui naura paye lauyaument ses dismes ꝛ ses droictures, et qui aura destourbe a autruy de faire oblatiōs, ou autres biens iusques a plaine satisfaction faicte viengne a la table de nostre seigneur.
¶ Item ie deffens que nul ne nulle qui naura este de troys dimenches lung a sa paroisse sil na eu excusation raisonnable, viengne a la table de nostre seigneur auant confession.
¶ Item ie deffens que nul ne nulle qui ait rien de lautruy sil na tresbonne voulonte de le rendre de brief vienne a la table de nostre seigneur.
Et deues bōnes gens apres ce que aures receu vostre sauueur vous garder sainctement dignement et deuo-

tement pour lhonneur & reuerēce de dieu principalement qui veult auiourdhuy estre heberge & loge en vostre hostel & domicille, & pour le sauuemēt de vos ames. Lequel sauuemēt vous ne pouuez auoir sans la grace de ce benoist hoste nostre doulx sauueur iesuchrist. Or luy deues donques faire bonne chere & liesse & grād ioye mener en esperance de vostre sauuement, & ne deues ce tresbenoist hoste par pechez bouter hors dauec vous.

¶ Aussi bonnes gens qui aues enfans & familliers & autres ieunes gens en gouuernement qui sont disposes de receuoir leur sauueur vous les deuez enseigner et introduire comment il se doiuent maintenir & garder de peche & aussy bonnes gens vous deues sauoir que a fin de esmouuoir les cueurs des creatures a plus grand deuotion pour aucune remission des pechez venielz et pour amender les peines qui nous sont deues pour noz pechez & grace impetrer. Il est de coustume de faire auiourdhuy vne forme & maniere dabsolution generalle en saincte eglise, mays nul ne se doit fier ne croire quelle luy baille pour absolution de quelque

peche mortel dont il est memoire sil ne est confesse secretement et particulierement de sa bouche a prestre: bien repentant: et ait fait satisfatiō ou promis a faire le plus tost que bonnement pourra, et quil le face sans fraude.

¶ Et deuez auiourdhuy receuoir vostre sauueur pour quatre causes.

¶ La premiere, est pource que vous deuez estre plus disposez pour le sainct tēps de Karesme, lequel deuez auoir bien employe en ieunes en aumosnes: en oraison et penitences.

¶ La seconde cause est pour la passiō nostre seigneur et pour nostre redemption desquelles saincte eglise faict auiourdhuy feste et solēnite, laquelle cause vous doit bien mouuoir a deuotion.

¶ La tierce cause est affin que ainsy que nostre seigñr resuscita, auiourdhuy corporellement de mort a vie: pour receuoir son precieux corps et digne sacremēt vous puissiez auiourdhuy auecques luy resusciter spirituellement de peche a grace digne de obtenir sauuement.

¶ La quarte cause est q̄ pource que pres de ce iour le sacremēt de lautel fust insti=

tue de iesuchrist nostre seigneur. Cest assa
uoir. Jeudy a la cene: quant il consacra
sō propre corps, et le communica a ses be=
noists apostres en signifiant que ainsi de
uons nous faire.

¶ Confessio generalis.

¶ Et pource ainsy commencerons ceste
confession generalle: et tous et toutes di
rez apres moy.
¶ Je me confesse a dieu le pere tout puis=
sant, a la benoiste vierge marie: a mō sei=
gneur sainct michel lange et archange: a
monseigneur sainct pierre et mon seignr̄
sainct paul: et a tous apostres. A mōsei=
gneur sainct estienne a mon seignr̄ sainct
vincent. a mon seigneur sainct laurens:
⁊ a tous martyrs. A mōseigneur sainct.
N. mon patron. a monseigneur sainct
nicolas: ⁊ a tous cōfesseurs. A madame
saincte Katherine: et a toutes vierges ⁊
to⁹ saincts ⁊ a toutes sainctes ⁊ a vous
sire vicaire ⁊ lieutenant de dieu: de tous
les pechez que fis oncques depuis lheu=
re que fus nee, iusques a lheure de main=
tenant: desquels il me souuient.
¶ Car iay peche es sept pechez mortels

es branches & dependances diceux. Premieremēt: en orgueil en deloyaute: en ingratitude en despit en desdain en inobediēce: en arrogance: en outrecuidance en presumption: en honte perdue: en vengēce en derision en rebellion: en elation de mon cueur: en ambition: en veinne gloire: en desirant hōneurs en hypocrisie: en vanitez mondaines a moy trop priser pour ma beaute, pour ma force pour mes amys pour ma louenge iay este rebelle a mon conseil querir & croire. & au commādemens de dieu faire & obeyr.

¶ Jay peche au peche denuie. en auoir desplaisance du bien dautruy, en estre ioieux du mal dautruy en detractions de plusieurs personnes en faulx iugemens en fauces suspicions en mal raporter. en desirant par enuie puissance. prouesses, hautesses frāchises noblesse & plusieurs autres prosperitez mondaines.

¶ Jay peche en ire & felonnie en maltalent en contentant en discors en rancune en haine en tāsons en courroux en murmure en duresse en diuersite en nommāt lennemy en souhaytāt la mort en impatience de pertes de parolles de maladies

de paour dauoir peu ⁊ plusieurs autres aduersites.

¶ Jay peche en auarice, en conuoitise en estre trop tenãt et conuoiteux du biẽ dautruy et des biẽs de ce monde en estre peu piteux et peu misericors, en mesconter, en acquerir trop ardemment richesses par faulces marchandises, par baratz: par fallaces: par subtilites: par desloiaultes: en disant mensonges: et faisans sermens: pariuremens pour pluscher vẽdre mes danrees et plusgrant marche prendre et auoir.

¶ Jay peche en glotonnie: en trop menger ⁊ trop boyre: et tropsouuent trop ardemment: trop curieusement: ⁊ plantureusemẽt par faulx desirs par grand delict: par mauuaise accoustumance en follemẽt donner et follemẽt despenser: sans fain sans soif et sans necessite: en gloton nie de langue de trop parler: en detraction: en flaterie en menterie en dire vilanie dautruy en paroles oyseuses: en vẽtance: en blaspheme en rebellion en maugrier dieu et les sains en despiter en mẽtir: en recorder bourdes truffes et mocquer: en iurer pariurer legierement fol-

lement a pensement: vilainemēt et faulcement: apertement et couuertement en tencer en menasser: en estriuer en lāgaiger: en murmurer: en accusāt peche dautruy et excusant le mien peche: en mauuais conseil donner en semer discord: en porter nouuelles en controuuer parolles: en reueler conseil daultruy, en moy taire quant le temps est de parler.

¶ Jay peche au peche de luxure: par tētation par illusion, par delectation, par superfluitez: par mauuais rapors: par mauuais recors par faulces suspicions par consideration desordonnee par faulx desirs: par mauuais plaisirs: en desirant habis trop curieulx: comme robes: ioyaulx chapeaux ioyes liesses: dāces fleurs odeurs, festes deduys, soulas: esbatemens: et plusieurs autres beautes et delices attraians et esmouuans a celuy peche de luxure en plusieurs manieres.

¶ Jay peche au peche de paresse: en feblesse: en moleste: en dormir en gesir en trop querir les aises de corps en nonchalance: en oubliance: en ignorance: en negligence commise de certaine science en faulce acoustumance, en esperāce de moy

amender, en defaillance de dieu louer, honorer et doubter. Et par le contraire iay este enclin a mal faire, prest et leger a folie & hardi a peche.
¶ Je nay pas eu les sept vertus contraires aux sept pechez mortels: comme humilite contre orgueil charite contre enuie: patience contre ire: diligence contre paresse: largesse contre auarice: abstinēce contre gloutonnie chastete contre luxure. Sire dieu cest ma coulpe.
¶ Jay trespasse les commandemens de la loy. Je nay pas ayme dieu de tout mō cueur de toute ma force et de toute mon ame. Ne mon prochain comme moymesmes. Ne faict a dieu telle reuerence que ie deusse. Jay iure en vain le nom de dieu et de sa benoiste mere vierge glorieuse et de ses benoistz sainctz et sainctes. Jay mal garde les festes. Je nay pas honore pere et mere tant spirituelz comme temporelz. Jay aucune fois voulu et souhaite la mort daultruy: et meurdri mon ame par peche. Je nay pas eu purete de vie, ne chastete en mariage. Je nay pas porte bon tesmoignage du bien daultruy. Jay conuoite biens daultruy &

choses induement et sans causes.

¶ Je ne me suys poīt dispose a recepuoir ꝛ mettre en oeuure les sept dōs du sainct esprit cest assauoir doubter de mesprēdꝛe estre debonnaire ꝛ piteux daultruy mal sauāt pour moymesme enseigner conseiller autruy estre foꝛt a resister aux vices a auoir vꝛay entendement par special qui est necessaire au salut, et auoir sapience non mie de ce monde qui est folie a dieu: mais debonnaire et celeste.

¶ Je nay pas poꝛte ne fait honneur aux sept sacremēs de saincte eglise comme ie deusse: cest assauoir au sainct sacrement de baptesme par lequel ie suis chꝛestien au sacrement de confession par laquelle ie suis reconcilie a dieu mon createur au sacrement de mariage lequel est oꝛdonne pour auoir lignee au sacrement doꝛdꝛes de pꝛestres ne considere comme il sont vicaires de dieu pour moy administrer les saincts sacremens Au sacrement de lautel qui est vꝛayement nostre seigneur iesuchꝛist. Au sacremens de confirmation: qui est pour supplier et parfaire les negligences de baptesme ne au sacrement de vnction qui est le dernier sacrement des

chrestiens qui se partent de ceste vie mortelle.

¶ Je nay pas loue dieu. les vii. heures du iour ne acōpli les vij. oeuures de misericorde: ie nay pas eu pitie des pauures de nostre seigneur ne repeu quant ilz auoient fain ne donne a boyre quant ilz auoient soif ne vestu quand ilz estoient nuds ne hebergie en leurs necessite conforte visite les malades ne les prisōniers ne ensepuelir les mors.

¶ Je nay pas accompli les sept oeuures de misericorde spirituelles ie nay pas enseigne les ignorans ne conseille les descōseillies ne retraict les pecheurs de peche, ne conforte les desconfortes ne pardonne a ceulx qui mōt meffaict: ne prie pour lamendement des mesdisans: ne depourte les non saichans.

¶ Je commis les pechez dessudictz ou grant partie diceulx par faulte de bien gouuerner mes cinq cens de nature: lesquels dieu ma prestes: Premierement de louie auquel iai peche par mal ouir & escouter voulontiers & retenir le sens de la veue auquel iay peche par mauuais regars par delectatiō le sens de lodoremēt

auquel iay peche par mal sentir fleurer & odorer les sens de la bouche auquel iay peche par mal parler gouter et savorer: le sens de la touchemēt auquel iay peche par mal toucher: et mal venir et mal aller: et en mon cueur follement penser.
¶ Si confesse tous les pechez desquelz ie suis coulpable a lhonneur de dieu et de la benoiste vierge marie au salut de mō ame et a la cōfusion de tous les ennemis denfer et en prometz amendement, et ay bonne voulonte & ferme propos de moy tenir et garder de peche Et pource pour toute offence de tout mon tēps mal employe au temps passe. Je dis ma coulpe ma griefue coulpe, ma tresgriefue coulpe. Et deuotement crie mercy a nostre seigneur: et treshumblement requier absolution selon la grande misericorde de nostre seigneur. Et me recommande a la benoiste vierge marie : et monseigneur sainct N. mon patron, et a tous sainctz et a toutes sainctes, quilz vueillent dieu prier pour moy quil me doint sa grace en me pardonnant tous mes pechez. Et vo⁹ mō pere spirituel, mō cure, vicaire et ministre de dieu me vuelles ab-

souldre soubz la tresgrande misericorde de nostre seigneur a laquelle ie me submetz. Ceux qui scauent Confiteor. &c. si le dient. Et les autres qui ne le scauent dissent. Pater noster. Aue maria. &c.

Presbyter. Amen. Absolutio.

PEr resurrectionem dñi nostri iesu christi & per intercessionem beate virginis: et per merita beatorum apostolorum petri et pauli, et omnium sanctorũ misereatur vestri omnipotens deus, & dimittat vobis omnia peccata vestra, perducat vos iesus christus filius dei ad vitam eternam. Amen.

INdulgentiam absolutionem & remissionem omnium pecatorũ vestrorum spaciũ vere penitentie: emẽdationem morũ et vite gratiã & consolationẽ sancti spiritus tribuat vobis omnipotens pater pius & misericors dñs. Amẽ.

Alia absolutio. Oremus.

DOmin⁹ noster iesus christus qui in cruce moriens pro oĩbus: latroni peccata cõdonauit: quique in hac sacratissima die resurgẽs a mortuis mortuos ad vitã reparauit, digneť vos absoluere lotos suo sãguine, Et ego licet indignus

ministerium eius gerens inquantũ possum ⁊ debeo vos absoluo. In nomine patris et filij, et spiritus sancti. Amen.

Alia absolutio. Oremus.

DOminus noster iesus christ⁹ qui dixit discipulis suis, quecunq; solueritis super terram, erũt soluta et in celis, de quorum numero me licet indignũ et peccatorē ministrum esse voluit. Intercedēte beata dei genitrice maria: beato michaele archangelo: ⁊ beato petro apostolo, cui data est potestas ligandi atq; soluendi vos absoluat. Et auctoritate dei et ecclesie mihi commissa vos absoluo a sentētia excommunicationis vel interdicti seu a participatione cum excōmunicatis, ⁊ ab omnibus peccatis vestris quibuscũque cōgitatione, locutione, aut operatione negligenter egistis: a quorū vinculis absolutos, pducere vos dignetur ad regna celorum. Qui cum patre ⁊ spiritu sancto viuit ⁊ regnat deus: per omnia secula seculorum Amen.

ET benedictio dei patris omnipotētis et filij et spiritus sancti descendat super vos et maneat semper. In nomine patris et filij et spirit⁹ sãcti. Amen.

Acce-

¶ Accedent illi qui volunt accipere corp⁹ christi. Mutet ergo vitam: qui vult accipere vitam. ¶ Sequuntur commendationes faciende dominicis diebus in ecclesiis parrochialibus post offertorium in prono assueto.

Bonnes gens les commandemens de dieu et de nostre mere saincte eglise vous recommande tant comme ie scay et puis. Nous prierons deuotemẽt pour lapaix que dieu par sa saincte grace la no⁹ vueille dõner et octroier du sainct ciel en terre spirituellement et tẽporellemẽt ainsi quil scait q̃ mestier nous en est.

¶ En apres nous prierõs pour la paix & vnion de nostre mere saĩcte eglise, que nostre seigneur par sa grace diuine la vueille tousiours visiter: reformer & maintenir en vraye paix et vniõ ainsi quil est besoing pour le salut de noz ames.

¶ Nous prierõs pour tout lestat de saincte eglise en chef & en membres: singulierement pour lestat & la personne de nostre sainct pere le pape: pour tous cardinaulx: legaux archeuesques euesques et en special pour nr̃e tresreuerend pere en dieu mon seigneur leuesque dorleans.

¶

Et generallement pour tous prelatz de
chrestiẽte que nostre seigneur par sa sain=
cte grace leur doint en telle maniere gou
uerner ⁊ maĩtenir lestat de saincte eglise
⁊ les dignites qui en tiennent que ce soit
au plaisir de dieu ⁊ louange ⁊ au sauue=
ment de leurs ames ⁊ des nostres aussi.

¶ Nous prierons pour tous prestres cu=
rez ⁊ chapelains moy ⁊ autres qui auõs
cures dames a gouuerner que nostre sei=
gneur par sa grace nous en doint faire
tel gouuernement que nous en puissiõs
rendre bon compte au iour du iugemẽt.

¶ Nous prierons pour toutes person=
nes de religion de quelconque religion
quelles soient que nostre seigneur par sa
saĩcte grace leur doĩt en telle maniere fai=
re ⁊ acomplir les veuz ⁊ promesses quilz
ont a dieu ⁊ a leur eglise quilz en puissent
paruenir a la glorieuse vision de Dieu en
paradis et que nous puissions estre par=
ticipans de toutes leurs prieres et bienf=
faitz ⁊ eulx des nostres.

¶ Nous prierons aussi pour la saincte
terre doultremer qui est es mains des
mescreãs que nostre seigneur par sa sain
cte grace la vueille ramener a la vraye

foy catholique affin que dieu y soit seruy et honore: et le sainct seruice diuin y puisse estre faict et celebre reueremment.

¶ En apres nous prierons pour tout lestat du bras seculier et souuerainnement pour lestat de la personne du Roy nostre sire pour la Royne et pour tous ceulx de la noble generation de france. Aussi pour tous aultres princes ducz, contes, et seigneurs terriens. Et specialement pour mōseigneur. N. seigneur de ceste ville: et pour tous leurs vrais officiers et conseilliers que nostre seigneur par sa saincte grace leur doint sens et discretion, force, puissance, et voulonte de gouuerner et maintenir le royaulme de france et leurs aultres pais et iuridictiōs en bonne vniō et concorde: tellement que dieu et saincte eglise en puissent estre seruis et honorez: et tout le peuple chrestiē puisse viure paisiblement dessoubz eulx.

¶ Nous prierons aussi deuotemēt pour tous les biens de terre aux champs et a la ville: que nostre seigneur par sa grace les vueille garder multiplier et augmenter en telle maniere que le sainct seruice de dieu en puisse estre faict et celebre, et nous

& tout le peuple chrestien en puissions estre soustenus & gouuernes & en puissent estre faictz biens & aulmosnes.

¶ Nous prierons pour tous loyaulx laboureurs & ouuriers de quelque labeur & ouurage qui sentremettent : que nostre seigneur iesuchrist pour les peines et trauaulx quilz ont en ce monde leur vueille donner et octroier le repos de la gloire perdurable de paradis la sus.

¶ Nous prierõs pour tous loyaulx marchans & marchãdes pour tous bourgois & bourgoises & pour tout le peuple commũ que nostre seigneur par sa grace doit a vng chacun si bonnement & loyallemẽt maintenir son estat & sa marchandise et tellement vser des biens tẽporels et trãsitoires de ce monde que finablement ilz en puissent acquerir les biens eternelz et pardurables de la gloire de paradis.

¶ Nous prierons pour tous pelerins et pelerines en quelque pelerinage quilz soiẽt en terre ou en mer: par special pour ceulx qui sont en voyage de hierusalem, rome & sainct iacque nostre seigneur par sa grace leur doint en telle maniere faire et accomplir leurs pelerinages quilz ont

entreprins a faire: que ce soit au sauue-
ment de leurs ames & les vueille condui-
re sauuemēt en leurs hostelz & nous veil-
le faire participans de leurs bienffaictz
& eulx des nostres.
¶ Nous prierons pour toutes femmes
grosses que nostre seigneur par sa gra-
ce leur doint briefue & ioyeuse deliuran-
ce: & que le fruict quelles ont par deuers
elles puisse paruenir aux sainctz fons de
baptesme & que les saincts sieges de pa-
radis en puissent estre parez & remplis.
¶ Nous prierons pour toutes femmes
vefues que dieu leur vueille estre vray es-
pour & les vueille garder de toute mau-
uaise occasion de peche.
¶ Nous prierons pour tous orphelins
et orphelines que dieu de paradis leur
soit vray pere & la glorieuse vierge marie
leur soit vraye mere.
¶ Nous prierons pour tous desconfor-
tez et desconseilliez et pour toutes person
nes qui sont en aduersite et tribulation:
que nostre seigneur par sa grace leur doīt
vraye patience & bonne consolatiō: et les
vueille reconforter et ayder en leur be-
soing et affaires, comme il scait que me-

stier leur en est.

¶ Nous prierõs pour toutes personnes qui sont en necessite de maladie: principallemẽt pour ceulx de ceste paroisse que nostre seigneur par sa grace les vueille visiter, conforter & dõner telle garison & sante quil scait quil leur est profitable, specialement au salut de leurs ames.

¶ Nous prierons pour toute personnes qui sont en estat de grace que nostre seigneur par sa bõte les y vueille maintenir iusques en la fin & pour to⁹ ceulx et celles qui sont en pechez mortelz, que par sa saincte misericorde les en vueille ietter tost & hastiuement.

¶ Nous prierons aussi pour tous les bienfaicteurs de leglise saincte viuans et trespassez: que nostre seigneur par misericorde tous les biensfaictz quilz y sont faictz, font, et feront leur vueille rendre a centz doubles, en la gloire de paradis.

¶ Nous ferõs priere & supplicatiõ pour tous ceulx & celles qui entretiẽnẽt la charite du pain benist pour chacun dimẽche en leglise de ceans et en to⁹ aultres lieux, ql plaise a dieu le createur auoir leur charite & aulmosne aggreable, & que ce soit a

la louange de dieu, et au sauuement de leurs ames et des nostres aussi.

Nous prierons aussi pour la dispositiõ de lair et du temps, quil plaise a dieu le createur le disposer et mettre en tel estat quil veille garder les corps humains de boces, epydimie et autres maladies contagieuses: et quil vueille preseruer et garder les biẽs & fruictz de dessus la terre de fouldre tempestes & aultres ĩfluences celestes affĩ q̃ no⁹ puissiõs seruir le createur en p̃sperite & en sauuemẽt de noz ames.

Et finablemẽt nous prierõs pour toutes les choses pour lesquelles nostre seigneur Jesuchrist veult estre deprie pour lesquelles aussi nous sommes tenus de prier et pour lesquelles on a acoustume de prier chascun dimenche en saincte eglise: et pour nousmesmes qui sommes icy assembles pour faire et ouir chose quil luy soit a plaisir et louange, et quil nous soit profitable au sauuement de nos ames. Et a celle fin quil no⁹ soit plus enclin a nous pardonner noz defautes et exaucer nos prieres. ¶Et pource sil vous plaist vng chascun de vous dira deuotement troys foys le. Pater

noster. et Aue maria. Et nous dirons.
Et hoc dicto presbyter vertit se versus altare dicendo hūc psalmum. Laudate dominum omnes gentes. vel psal. Deus misereatur nostri. Quibus dictis dicat. Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson. Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo.
℣. Fiat pax in virtute tua. Et abundantia in turribus tuis. Domine exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oratio. Deus a quo sancta.

¶ En apres nous ferons prieres et supplications deuotement pour les ames de tous les trespassez. Et premierement pour les ames de noz peres de noz meres de noz freres de noz seurs de noz parreis & marreines de noz parens & amis & de tous noz bienffaicteurs trespassez de ce monde pour toutes celles dont les corps reposent & gisent en leglise et au cimetiere de ceans & en tous aultres lieux sainctz par luniuersel monde. Et pour toutes celles generalement qui sont a la prison de purgatoire & qui attendent la misericorde de nostre seigneur que par sa

pitié & par le moien dé nos humbles requestes & prieres il leur bueille allegier & abreger leurs penitences & mettre en repos pardurables en sa glorieuse compaignie en paradis pour les ames de to⁹ les trespasses vous direz chascun de vous. Pater noster et Aue maria. Et nous dirons. ps. D e profundis. ℣. Requiem eternam. Et lux. Requiescant in pace. amen. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus. Fidelium deus omniũ. Requiescant in pace. amen. Tũc presbyter conuertẽs se ad populũ dicat. ¶ Entre les choses que ie vous ay a recommãder ie vous recommande les oeuures de charite et de misericorde. Premierement lestat de voz consciences en vous admonestãt tousiours de viure en estat de grace & fouir peche, & mauuaise tentatiõ de apprendre & enseigner voz enfans & seruiteurs. Je vous recommande aussi leuure & fabrique de ceãs en voz aulmones les ames de voz amis trespassez. Je vo⁹ recommande aussi le luminaire de leglise de ceans & les autres necessitez & voz poures voisins orphelins, & ceux qui ne peuuent leur vie gaigner & principallement

voz pauures parens.
¶ En ceste presente sepmaine nous auõs la feste et solemnite du glorieux amy de dieu et apostre mõseigneur sainct N. qui sera N. laquelle ie vous ordonne a garder comme le sainct dimenche ainsi que saincte eglise le commande. Et N sera la vigille laquelle ie commande a ieusner a toutes personnes qui sont en aage et ont pouuoir de ieusner. Item. N. sera la feste & solemnite de monseigneur sainct N. laquelle ie vous commande a garder de toutes oeuures. Item samedi sera la feste de saincte luce, laquelle est de deuotion. Item nous ferons. N. lobit & seruice pour feu. N. pries dieu pour luy & pour les trespassez. Mardi viendrons les procureurs & messagiers de sainct. N. a vespres, viendres et paieres vos confraries. ¶ Deinde sigillatim indicit alia festa & pcepta faciẽda pro septimana. Et proclamat banna, et denunciat indulgẽtias si que sint denunciande. ¶ Et ny a en ceste presente sepmaine autre feste ne empeschement, parquoy vous laisses a faire voz oeuures & operations: et si aucune en y a, nostre mere saincte eglise

Je fera pour vo⁹. La plus belle feste quē puissez faire, cest que vous abstines de peche mortel dieu vous en doint la grace.

¶ Nous denoncōs pour excommunies tous sorciers et sorcieres usuriers & usurieres charmeurs & charmaresses, deuīs et deuineresses, et ceux qui croient et adioustent foy a eulx. Tous ceux et celles qui mettēt la main en prestre ou en clerc iniurieusement sinon en leurs corps deffendant faux dimeurs et dimaresses to⁹ ceux & celles qui mettent empeschement a mariages qui sont a faire ou parfais: & qui mettent empeschement a lencōtre des drois franchises & libertez de la iurisdiction de nostre mere saincte eglise.

¶ Sequuntur quedam instructiones pro curatis seu curam animarum habētibus.

¶ Forma testamenti.

In nomine domini. Amē. Uniuersis presentes litteras inspecturis. Curatus parrochialis sancti N diocesis. Aurelianā. Salutem in domino. Notum facimus: quod in mea testiumqꝫ infra scriptorum presentia ad hoc specialiter vocatorū & rogatorū propter hoc per-

personaliter cōstitutus honestus vir pe-
trus. N. meus parrochianus iacens in
lecto egritudinis infirmus corpore: san⁹
tamen mente. Attendens ⁊ considerans
quod vita hominis est breuis super ter-
ram: ⁊ quod nihil est certius morte nihil
vero incertius eius hora. Cupiens pro-
uidere saluti anime sue ⁊ ad gaudia feli-
citatis eterne peruenire. Testamentum
suum ac suam eius vltimam voluntatē
fecit et disposuit in modum ⁊ formam se-
quentem. In primis animam suam re-
commendauit altissimo deo creatori suo
⁊ beate marie virgini totique curie cele-
sti. Corpus vero suum voluit inhumari
in cimiterio vel ecclesia de dicto. N. De-
inde voluit ⁊ ordinauit oīa sua debita sol
ui forefacta ⁊ male acquisita per eum si
que sint reddi ⁊ restitui, locis ⁊ personis
quibus fuerit faciendum. Item dictus
testator de bonis a deo sibi collatis ob re-
medium anime sue legauit fabrice vel lu
minarie predicte ecclesie quinque solidos
turoñ. Item curato. totidem. Item vi-
cario. xij. denarios turoneñ. Item cleri-
co sex. de. turoñ. Itē fabrice ecclesie bea-
te marie sancti. N. ij. spli. vj. de turoneñ.

Item elemosine eiusdem ecclesie.xij. denarios turoneñ. Item hospitalibus. N. cuilibet. vj.denarios turoneñ. Item quatuor ordinibus fratrum mendicãtiuz vnicuique xij.denarios turoneñ. Item legauit filiolis suis cuilibet. xv. denarios turoneñ. Item confratrie. N. xij.denarios turonenses. Et ad premissa omnia & singula exequenda et implenda dictus testator nominauit executores suos Petrum. N. eius patrem & nicolaum. N. eius fratrẽ, quibus executoribus pro premissis omnibus & singulis adimplendis dict⁹ testator obligauit omnia bona sua quecunque & vbicunque existentia reuocando omnia alia testamenta si que sint antea per eum facta. Uolens hoc suum robur obtinere firmitatis: melioribꝰ via modo & forma quibus valere potest & debet. In cuius rei testimoniuz signũ meũ manuale. Ego. N. prefatus curatus vna cum sigillo prelibate parrochialis ecclesie de. N. apposui huic presenti testamento. Acta fuerunt in domo dicti testatoris. Anno dñi Millesimo. CCCCC. decimo octauo. Die vero. N. mẽsis. N. presentibus ioanne. N. Jacobo. N. plu=

ribus aliis testibus ad hoc rogatis ꝛ vocatis.

¶ Modus seu instrumentum beneficiorum possessionis accipiende.

Uniuersis presentes literas inspecturis Officialis aurelian̄. salutē in domino Noueritis quod in dilecti nostri Johannis. N. clerici (vel) presbyteri notarij publici ꝛ curie nostre aurelian̄. iurati ꝛ testium infra scriptorum presentia venerabilis vir. do. Guill. N. presbyter (vel) clericus. Super hoc per venerabilem etiam virum do. Petruz. N. rectorem seu curatū parrochialis ecclesie. N. aurelian̄. diocesis, debite requisitus. Et hoc in vim certarum literarum collationis prouisionis et institutionis eidē. Petro. N. factarum ꝛ concessarum eundez Petrum. N. presentem et id fieri petentem ꝛ requirentem in possessionem realē actualem ꝛ corporalem dicte parrochialis ecclesie N. iuriumque fructuum redituum prouentuum et pertinentiarum eiusdem vniuersorum. Per osculum maioris altaris, tactum fontium baptismalium ꝛ ornamentorum ac pulsationē alterius campanarum ipsius ecclesie par-

rochialis et aliis cum solennitatibus in talibus requisitis. Nemine ad hoc contradicente vel se opponente, Quinimo pacifice et quiete posuit, immisit et induxit. De quibus premissis idē Petrus N. petiit a iamdicto notario nostro vnum vel plura instrumentum seu instrumenta sibi fieri atque tradi. Prout idem iuratus noster cui publice credimus nobis premissa retulit fore vera. Ad cuius relationem et in fidem premissorum dicte curie nostre Aurelianē. sigillum literis presentibus iussimus apponendum. Actum et datum (in tali loco die vero prima mēsis Junij. Anno domini. M. ccccc. xlviij. presentibus. N. N. et N. testibus ad premissa vocatis. ¶ Relatio citationis.

Venerande circunspectionis viro domino meo metuendissimo dn̄o officiali. aurelianē. Curatus ecclesie parrochialis de sancto Mauricio in mandatis cum omni reuerentia et honore. Nouerit discretio vestra veneranda quod ego ad mandatum vestrum citaui peremptorie et personaliter coram vobis: Petrum ioliet ad diem martis post festum sancti clementis. nisi. etc. Alioquin. etc.

Johanni pilois & iacobo luret responsu-
rum vel promotori obiicienda si opus sit
etiam responsurum. Et hec vobis certi-
fico per presentes sub sigillo meo paro-
chiali hic appenso. Anno dñi. &c. vt sup.

¶ Aliud rescriptum commune.

Ego Johannes ioliet presbyter et
curatus de tali loco hoc presens
mandatum adimpleui secundum sui for-
mam et tenorem vt continetur in albo.
Teste meo signo manuali hic apposito.
Anno domini. &c. vt supra. ¶ Aliud re-
scriptum per notarium apostolicum.

Anno dñi. m. ccccc. xlviij. die ve-
ro mẽsis iunij. Ego iohannes re-
migij presbyter aureliañ. diocesis in arti
bus magister & in decretis licẽtiatus: pu
blicus apostolica et imperiali auctorita-
tibus notarius iuratus certifico citasse
ad diem lune instañ. nobilem virum ma-
gistrum nicolaum de lansot apud sanctũ
maturinum parisijs loquendo ad perso-
nam ipsius ante suum hospitium per me
apprehensum vbi pendet pro intersegnio
ymago sancti nicolai situm in vico de la
boucherie gallice. Et hec secundum for-
mam et tenorem conteñ. in presenti mã-
dato.

Teste signo meo manuali hic apposito. Anno et die. Ut supra.

¶ Rescriptum per rogatum.

Viro venerabili et discreto domino officiali aurelian. curatus parochialis ecclesie de tali loco aurelian. diocesis salutem in domino. Noverit discretio vestra veneranda quod ego ad mandatum domini mei domini officialis aurelian. literas vestras quibus he presentes sunt affixe diligenter sum exequutus. Et virtute earundem citavi peremptorie coram vobis, iohannem petit ad diem lune proximum post festum beati clementis nisi dies. &c. Alioquin. vel parochianum meum petrum raquier: quod iustũ fuerit responsurum. Et hec vobis certifico fore vera per presentes datum et actum sub sigillo parrochialis ecclesie mee predicte. Anno dñi. M.cccc.xlviij. xij. die mensis. Junij.

Pro quictantia.

Noverint universi quod nos rector ecclesie parrochialis sancti fulgentij aurelian. & matricularij seu gubernatores fabricarum vel confratriarũ dicte ecclesie infra scriptarum: habuimus, et recepimus, ab executoribus testamenti

seu ultime voluntatis defuncti iohannis perot summas quas ipse legauerat in suo testãento. Primo ego p̄ dictus curat⁹ p legato meo tãtum. Item pro capellano meo tãtum. Itẽ fabrice et confratrie et hospitalium tantum De quibus pecuniarũ summis nos tenemur pro contentis et bene solutis. Datũ ꝛ actum. Anno domini. M.cccc.xl viij.xij.men.iunij.

¶ Forma littere testimonialis bannorum proclamatorũ pro matrimonio contrahendo.

Uniuersis presentes litteras inspecturis curatus ecclesie parrochialis de. N. diocesis. aurelianñ. curato de. N. eiusdem diocesis salutem in domino. notum facio ꝙ. N. parrochianus meus non est in registris meis aliqua excõmunicationis sententia innodatus: nec scio in eo aliquod impedimẽtum canonicum propter quod ecclesiastica sacramenta sibi debeant denegari insuper tria banna per tres dies dominicos siue festiuos solenñ. ad solennizationem matrimonij futuri de ipso cũ N. in ecclesia predicta palam et publice proclamaui seu proclama-

ri feci quibus nullus se opposuit seu contradixit. Et hec omnibus quorum interest aut interesse poterit in futurum tenore presentium certifico. Datum sub sigillo ecclesie prefate. Anno domini Millesimo quingentesimo vigesimo tertio die vicessima mensis. N.

¶ Forma littere testimonialis boni status.

Omnibus regimen seu curam animarum habentibus presentes litteras inspecturis. Ego iohannes. N presbyter curatꝰ ecclesie parrochialis de N. aurelianñ. diocesis salutem pariterꝙ amorẽ cum notitia veritatis. nouerit discretio vestra veneranda quod Petrus. N. et maria eius vxor mei parrochiani non sunt in aliquo vinculo excommunicationis sententia innodati: sed sunt honeste personne et bone fame: necnon sancte conuersationis nec in eisdem scio aliquod impedimẽtum canonicum propter quod sepultura ac omnia sacramenta ecclesiastica eis contingentia (si opus fuerit) debeant sibi denegari: seu etiam retardari. Quiquidem predicti parrochiani habent vt vouerunt visitare ecclesiam san=

cti iacobi in galatia, et sunt iter aggredien tes. Quapropter exoro ac imploro eun do, stando, manendo transeundo ac remanendo vt si predicti aliquibus sacramentis aut sepultura indigeant ad salutem pertinentibus hisdem exhibere dignemini. Que vobis esse vera certifico sub sigillo meo parrochiali huic chartule apposito. Actum et datum Anno salutis millesimo quingentesimo vigesimo tertio die vero duodecimo mensis. N.

¶ Certificatio executionis mandati.

EGo iohannes. N. presbyter et curatus de N. hoc presens mandatum adimpleui secundum sui formam et tenorem vt continetur in albo. Teste signo meo manuali hic apposito. Anno domini millesimo quingentesimo vigesimo tertio die vero duodecima mensis. N.

¶ Benedictio hierosolimitana cotra aereas tempestates.

DOmine iesu christe qui celuz et terram creasti, et operari voluisti et flumen iordanis benedixisti: benedicere et sanctificare digneris has nubes quas video: vt deficiant et transeant in aquã benedictam, et cadat tempestas in locis

desertis: vbi non noceat aliquibus christianis nec aliquibus animalib⁹ per virtutem sancti spiritus, et beatissime virginis ⁊ sancti symeonis, ac sancte barbare: catherine et sancte brigide virginum et per orationes sanctorum et sanctaruꝫ dei. Qui viuis ⁊ regnas in secula seculorum. Amen.

Coniuro vos o maligni spirit⁹ per creatorem celi et terre et incarnationē: natiuitatē: circuncisionē: apparitionem: baptismū: ieiuniū: passionē: crucem: mortem: resurrectionem ⁊ per gloriosam ascensionem domini nostri iesu christi et per gratiam spiritus sancti paracleti: et per gloriosam mariam matrē dei: ⁊ per sanctos angelos archangelos: prophetas: apostolos et euāgelistas dei: vt non deponatis iram vestram super locum istum nec in finibus istis: sed in mari vel in aquis aut in siluestribus locis lōge a gentibus in die iudicij non habetis licentiam dicere nemo nobis contradicit. Ego vero vobis contradico. In nonomine patris et filij et spiritus sancti. Amen. Resume ter titud. Coniuro vos o maligni spiritus.

Benedictio seminum.

¶ Formula orationis qua bene preca-
mur serentium agricolaruꝫ labori. Siue
benedictio seminum sationis tempore.

Adiutorium nostruꝫ in nomine domini.
℟. Qui fecit celum ⁊ terram. Benedici-
te. ℟. Dominus. Oremus.

CReator, et cõseruator omnium re-
ruꝫ deus qui dixisti: Germinet ter-
ra herbam virentem, ⁊ facientem semen
⁊ lignum pomiferum faciens fructũ iux-
ta genus suum, cuius semẽ in semetipso
sit super terram: qui aperis manum tuã
et imples omne animal benedictione, qui
benedixisti horreis ioseph et aree gedeo-
nis, quique ad petitionẽ prophete tui hy-
driam farine ⁊ lecythum olei mirabili-
ter auxisti, adesto precibus nostris ⁊ in-
tercedẽte gloriosa virgine maria que ꝓ-
tulit mundo granum illud frumenti vn-
de tanta creuit ecclesie seges cum omni-
bus aliis sanctis tuis, propitius concede,
vt cum famuli tui hec frugum semina
terre gremio commendabunt, eis bene
labor ille cedat. Vanum etenim nobis
fuerit ante lucem surgere nisi tu domine,
ex quo omnia per quem omnia et in quo
omnia, laborem nostrum adiuues ⁊ pro-

moueas: cum nihil sit qui plantat: et qui rigat: sed tibi qui das incrementum reddenda sit omnis et ea quidem tota gloria hoc sanctissimi tui nominis inuocatio prestet: vt hec semina atque alia que illis admiscebunt agricole: sinui terre tradenda: commodam et felicem sationem nanciscantur facta inde semente nihil in sata inimicus ille qui superseminat zizania per maleficos atque alios malarum artium sectatores possit, nulla noxii humoris inũdatione aut alluuie pereãt. Nulla horridioris frigoris vi corrumpantur non diuturniore siccitate arescãt letiore pabulo non strangulentur: rubigine aut erugine nulla vitientur. grando (que calamitas nonnũquam merentium agricolarum fundos peruadit) non ea dilapidet, nec vlle alie similes pestes ledant. Sed te: benignissime parens fructuosa vicissitudine interdum opportunam volontarie pluuie irrigationem: et interdum amenam serenitatem largiente, ad optatam tandem maturitatem perueniant quo maturos eorum fructus cum gratiarum actione et ipsi percipiamus, et aliis, memores huius

sententie, honora dominum de tua substantia & de primitiis frugum tuaruz da pauperibus, percipiendos elargiamur. Sicque fiat, vt ijs presentibus subsidijs adiuti ad eterna tua dona ardentiori studio & maiori cum fiducia, aspiremus ac tandem ea post huius vite sobrie, iuste et pie exacte stadium, cõsequamur. Per dominum nostrum iesum christum, &c.

¶ Etiam, si minus notaretur, sacerdos catholicus non dubitat aspergenda esse illa semina aqua benedicta, scitque adhibendum esse signum crucis. Quibusdaz in locis hec bñdictio fit statim post Misse celebrationem.

¶ Si per occupationes licuerit, poterit sacerdos hanc addere orationem, ne videamur ea tantum que ad corpus pertinent, querere.

Omnipotens sẽpiterne deus qui per vnicum filiũ tuũ ecclesie tue demõstrasti te esse cultorẽ, & omnẽ palmitẽ fructum in eodez christo tuo, qui vera vitis est, afferentem, clementer excolis vt fructus afferat ampliores, fidelibus tuis quos velut vineam ex egypto per fontez baptismi trãstulisti nulle peccatorũ spine

preualeant, vt spiritus tui sanctificatione muniti perpetua fruge ditentur. Per eundem &c. in vnitate.

¶ Hec oratio habetur In vigilia pentecostes post tertiam lectionem prophetie.

¶ Pars vltima.

¶ Exorcismus beati ambrosij archiepiscopi, ad effugandos demones, de oppressis ab ipsis, vel etiam maleficiatis.

IN nomine pa ✠ tris, & filij ✠ et spiritus ✠ sancti. ℞. Amen. Nos cum prole pia, benedicat virgo maria. Ecce crucem ✠ domini, fugite partes aduerse, vicit leo de tribu iuda, radix dauid. ℣ Domine exaudi orationem meā. Resp. Et clamor meus ad te veniat. Vers. Dominus vobiscum. Respon. Et cum spiritu tuo. Oremus.

DEus angelorum, deus archangelorum, deus prophetarum, deus martyrum, deus confessorum, deus virginum, deus & pater domini nostri iesu christi, inuoco nomen sanctum tuum, ac preclare maiestatis tue clementiam suppliciter exposco, aduersus hunc nequissimum spiritum, & omnem qui vexat hoc plasma tuum, vt mihi auxilium prestare

digneris. Per christum dñm no. Amen.

¶ Uide ne delecteris, aut credas nugis immundi spirit⁹, sed exẽplo christi, ꝯ sctõ-ruz insta vt obmutescat, et exeat: et omnes cruces fac in fronte cum pollice: nisi vbi specialiter in alia parte corporis fieri debeat, sicut inuenies signatũ inferius.

Exorcizatio.

Exorcizo te immundissime spirit⁹: omnis incursio aduersarij omnis ira: omne phantasma: omnis legio, in nomine domini nostri iesu ✠ christi eradicare et effugare ab hoc plasmate dei ✠ ipse tibi imperat, qui te de supernis celorum, in interiora terre demergi precepit. Audi ergo, et time sathana, vict⁹ et prostratus abscede, in nomine domini nostri iesu ✠ christi. Tu ergo nequissime sathana inimice fidei hostis generis humani, mortis obductor, vite raptor, iustitie declinator, malorum radix, fomes vitiorum, seductor hominum, proditor gẽtiũ, incitator inuidie, origo auaritie, causa discordie, excitator demonum, malorũ magister. Quid stas, et resistis, cuz scias Deum tuas perdere vires? Illuz metue, qui in isaac immolatus est, in ioseph ve-

nsidatus, in agno occisus, in homine crucifixus: deinde iferni triumphator fuit.
Sequentes cruces fiat in frote oppressi.

Recede ergo in nomine pa+ tris, et filij+ et spiritus+ sancti: da locum spiritui sancto per hoc signum crucis+ iesu christi domini nostri. Qui cum patre et eodem spiritu sancto viuit et regnat deus. Per omnia secula seculorum.
R. Amen.
Si adhuc nō recesserit spiritus malign9, instanter et deuote prosequere vltra.
V. Domine exaudi orationem meam. V. Dominus vobiscum. Oremus.

Deus conditor et defensor generis humani, qui hominē ad imaginē tuā formasti, respice super hūc famulum tuū N. qui dolis immūdi serpētis appetitur, quez verus aduersarius, antiquus hostis terre formidinis horrore, circūuolat, et sensum mētis humane stupore defigit, terrore conturbat: et motu trepidi timoris exagitat. Repelle Dñe virtutem diaboli, fallacesque eius insidias amoue, vt procul impius tentator aufugiat, sit nominis tui si+ gno, in fronte: famul9 tuus munit9, et in anima tut9 et corpore.

Quatuor cruces sequentes fiant in pectore Demoniaci.

Tu pe ✠ ctoris hui⁹ interna custodias, tu viscera ✠ regas, tu ✠ corda cõfirmes in anima ✠ aduersatricis potestatis cõ=tamenta euanescant, da domine ad hanc inuocationem sanctissimi nominis tui gratiam: vt qui hucusque terrebat, ter=ritus aufugiat, et victus abscedat. Tibi=que possit hic famulus tuus, et corde et mente prebere famulatum. Per do. &c.

Coniuratio.

Adiuro te serpens antique per iu=dicem viuorum ⁊ mortuorũ, per factorem tuum, per factorem mũdi, per eum qui habet potestatem mittendi te in gehennam: vt ab hoc famulo dei. N. ✠ in fronte, qui ad ecclesie sinum recurrit, cum metu et exercitu furoris tui festin⁹ discedas: adiuro te iterum ✠ in fronte, non mea infirmitate, sed virtute spirit⁹ sancti, vt desistas ab hoc famulo dei N. ✠ in fronte, quem omnipotens deus, ad imaginem suam fecit. Cede igitur, cede non mihi, sed ministro christi: illius enim te vrget potestas, qui te affligens cru ✠ ci sue subiugauit, illius brachium contre=

misce, qui deuictis gemitibus inferni, a-
nimas ad lucem perduxit. Sit tibi terror
corpus hominis ✠ in pectore, sit tibi for-
mido imago dei ✠ in fronte, ne resistas,
nec moreris discedere ab homine, quoniã
complacuit christo in homine habitare.
Et ne contemnendum me putes, dum me
peccatorem nimis esse cognoscis. Impe-
rat tibi ✠ deus, imperat tibi maiestas
✠ christi, imperat tibi deus pa ✠ ter, im
perat tibi deꝰ fi ✠ lius, imperat tibi deꝰ
spiritus ✠ sanctus. imperat tibi fides a-
postolorum petri ✠ et pauli & ceterorum
sanctorum, imperat tibi indulgentia ✠
confessorum, imperat tibi martyrum ✠
sanguis, imperat tibi sacramentum cru-
cis ✠ imperat tibi ministeriorum ✠ ri-
tus, exi ergo transgressor, exi seductor ple
ne omni dolo & fallacia: veritatis inimi-
ce, innocentium persequutor, da locũ du-
rissime, da locum impijssime, da locum
christo, in quo nihil inuenisti de operibus
tuis, qui te spoliauit, qui regnum tuum
destruxit, qui te victũ ligauit, & vasa tua
diripuit, qui te proiecit in tenebras, vbi
tibi cum ministris tuis erit preparatus
interitus. Sed quid truculẽte recogitas?

quid temerarie retractas: reus omnipotenti deo es, cuius statuta transgressus es reus es filio eius iesu christo domino nostro: quem tentare ausus es, et crucifigere presumpsisti. reus es humano generi, cui tuis persuasionibus, mortis fructum propinasti.

¶ Si adhuc non recessit, tu humilius et alacrius prosequere, et nunquam moreris propter nugas, aut quecunque verba falsa diaboli. V. Dominus vobiscum Rm. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Domine sancte, pater omnipotēs eterne deus, osanna ī excelsis, pater domini nostri iesu christi: qui illum refugam tyrannū, et apostatā gehēne ignibus deputasti, qui vnigenitū tuū in hunc mundum misisti, vt illum rugientem cōtereret, velociter attende, accelera: vt eripias hominem ad imaginem et similitudinem tuam creatum, a ruina et demonio meridiano. Da domine terrorem tuum super bestiam: que exterminat vineam tuam. Da fiduciam seruis tuis, contra nequissimum draconem pugnare fortissime. Ne contemnat sperantes in te: et ne dicat sicut in pharaone: qui iam dixit, deū

non noui: nec israel dimitto, urgeat illaz dextera tua potēs expellere a famulo tuo N. Ne diutius presumat captiuū tenere hominem, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es: & in filio tuo redemisti. Qui tecum viuit & regnat &c.

Coniuratio.

ADiuro ergo te draco nequissime in nomine agni immaculati: qui ambulauit super aspidem: et basiliscum: qui conculcauit leonem et draconē: ut discedas ab homine ✠ in fronte. Discedas ab ecclesia ✠ ista crux fiat super circunstantes ei. Contremisce: et effuge inuocato nomine domini illius: quem inferi tremunt: cui virtutes celorum & potestates et dominationes subiecte sunt: quem cherubin et seraphin indefessis vocibus laudant. Imperat tibi verbum caro ✠ factum. Imperat tibi natus ✠ ex virgine. Imperat tibi iesus ✠ nazarenꝰ: qui te cum discipulos eius contēneres: elisuz atque prostratum exire precepit ab homine: quo presente cum te ab homine separasset, nec porcorum gregem contingere presumebas: recede ergo nunc adiuratus in nomine eius ✠ ab homine: quem

ipse plasmauit. Durum est tibi velle ✠ resistere, durum est tibi contra stimulum ✠ calcitrare, quia quanto tardius exis, tanto tibi supplicium crescit maius. Quia non homines contemnis, sed illuz qui venturus est iudicare viuos et mortuos, et seculum per ignem. ℟. Amen.

¶ Si adhuc oppressus non fuerit liberatus, prosequere fide forti, et noli quasi fatigatus desperare, sed etiam caue ne sub curiositate cuiusquam tibi fiat mora, vel protractio in loquendo cum immũdo spiritu, quamuis multa occulta et mirabilia dicat, sed continua et deuicta omni cõfusione legendo aperte, et distincte deuotionem tuã non permittas interrumpi, vel retardari. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℣. Dominus vobiscum. ℟m. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Omnipotens domine, verbum dei patris, christe iesu, deus et dominꝰ vniuerse creature, qui sanctis apostolis tuis dedisti potestatẽ calcandi supra serpentes et scorpiones, qui inter cetera mirabilium tuorum precepta dignatus es docere, demones effugare. Cuiꝰ virtute motus tanquam fulgur de celo satanas cecidit,

cecidit, tuum sanctum nomen cum timore & tremore suppliciter deprecor, ut indignissimo mihi servo tuo data venia omnium delictorum meorum, confidentiam & possibilitatem donare digneris, ut hunc crudelem demonem, & draconem brachii tui sancti munitus potentia fiducialiter, et secure aggrediar. Per te iesu christe domine deus noster, qui venturus es iudicare vivos et mortuos et seculum per ignem. R. Amen.

Coniuratio.

Adiuro ergo te omnis immundissime spiritus, omne phantasma, omnis incursio satane, in nomine iesu ✠ christi nazareni, qui post lavacrum iordanis in desertum ductus est, et te in tuis sedibus vinxit, ut quem de limo terre ad honorem glorie sue formavit, tu desinas impugnare, & in homine miserabili non humanam fragilitatem, sed imaginem omnipotentis dei contremiscas. Cede ergo deo ✠ qui te humiliato famulo suo iob in servitorem redegit, cede deo ✠ qui te & malitiam tuā in pharaone, & in eius exercitu per moysen servū suum in abyssū demersit, cede deo ✠ qui te per danie-

lem puerum suum perdidit, et draconem prostrauit. Cede deo ✠ qui te per fidelissimum seruum suum dauid de rege saule spiritualibus canticis pulsum fugauit cede deo ✠ qui te in iuda scarioth proditore dãnauit: ille enim te ✠ diuinis verberibus angit, in cuiꝰ conspectu cum tuis legionibus tremens, ⁊ clamans dixisti: quid nobis et tibi fili dauid, venisti ante tempus torquere nos? Ille te perpetuis flammis vrgeat, qui in fine temporum dicturus est impiis: ite maledicti in ignē eternum, quem preparauit pater meus diabolo et angelis eius. Tibi enim impie et angelis tuis vermes erunt, qui nunquã morientur. Tibi et angelis tuis inextinguibile preparatur incendiũ, quia tu es princeps maledicti homicidij, tu auctor incestus., tu sacrilegorum caput, tu artium pessimarum magister, tu hereticorum doctor, tu totius obscenitatis inuentor. Exi ergo impie ✠ exi ✠ scelerate, exi ✠ cum omni fallacia tua quia hominem templũ suum voluit esse deꝰ: sed quid diutius moraris hic? Da honorem deo patri ✠ omnipotenti, cui omne genu flectitur: da locum domino iesu ✠

christo, qui pro homine sanguinem suum sacratissimum fudit. Da locum spiritui ✠ sancto, qui per beatum apostolum suum petrum manifeste te strauit in simone mago. Qui fallaciam tuam in anania et sapphira condemnauit. Qui te in herode rege honorem deo non dante percussit, qui te in mago barieu per apostolum suum paulum cecitatis caligine perdidit: et per eũdem de phytonissa verbo imperans exire precepit. Discede ergo ✠ nunc, discede ✠ seductor, tibi eremus sedes est, tibi habitatio serpens est, humiliare et prosternere, iam non est differendi tempus. Ecce enim dominator dominus proximat cito, et ignis ardebit ante ipsum, et precedet, et inflammabit in circuitu inimicos suos. Si enim hominem fefelleris, deum non poteris irridere, ille te eiicit, cuius oculis nihil occultum est: ille te expellit, cuius virtuti vniuersa subiecta sunt: ille te excludit, qui tibi et angelis tuis, preparauit eternam gehẽnam, de cuius ore exiet gladius bis acutus. Qui vẽturus est iudicare viuos et mortuos et seculum per ignem.

¶ Alius exorcismus sancto cypriano ascriptus, et dicitur nouem diebus.

In nomine patris et filij et spiritus sancti. Amen.

EGo cyprianus domini nostri iesu christi procidi sensum meum, et memoriam magnam altissimo deo, et rogaui eum, et dixi: tu es deus meus, deus fortis, deus magnus, deus omnipotēs, qui habitas in magno lumine, et semper laudabilis. in secula seculorum. Amen. Et ab antiquo tempore vidisti maleficia serui tui, et iniquitates, in quibus mersus eram, sub potestate diaboli: et nesciebam nomen sanctum tuum et terribile. Et in illo tempore ego cyprianus nubes ligabam, et nō pluebat super faciem terre, et terra non dabat fructum suū, et arbores non dabant fructus eorum, et per greges ouium pergebā, et statim desertabātur: et similiter de mulieribus, que pregnantes erant ligabam, et non poterant parere, et pisces maris ligabam, et non ambulabāt semitas maris. Et volatilia celi ligabam, et non volabāt pre multitudine malitiarum mearum. Et hec omnia faciebaꝫ. Nunc autem domine iesu chri=

ste, cognoui nomen sanctum tuum, & dilexi illud, & cōuersus sum de multitudine malorum, & malitiaruz mearum, ex toto corde meo, & ex totis virib⁹ meis, & ex tota mente mea, in dilectione, & in mandatis tuis, & nunc ego rogo te domine deus meus, quia tu es vnicum verbum patris altissimi, dei viui: vt dissoluas vincula nubium, et disrumpas ea. Ut descendāt pluuie super faciem terre, & terra det fructum suum, et arbores dent fructus eorum: et pariant mulieres filios suos immaculatos, et pisces maris cum omnib⁹ animalibus, que mouentur in aquis, et super terram: dissoluantur et disrumpātur omnia flumina. et volatilia celi dissol uantur, que mouentur in aquis propter nomen sanctum tuum laudabile, & benedictum: et fugiat ab eis omne malum, et omne vinculū, et omne periculum, et immundi spiritus non permaneant in eis. Et omnes facture dissoluantur, et perficiatur opus earū, et persone earū et omnes sensus earum Et ideo tu domine custodi famuluz tuum ab omni factura, et ab omni vinculo, et a maligno oculo, et a diabolis, et ab auribus eorum, & a lingua

dolosa, et a tonitruis, et a lampadibus et a fulgure et tempestate et ab omnibus inimicis, & malignis spiritibus, et a potentiis dominorum rectorum temporalium et spiritualium, et ab iris populorum, propter nomen sanctum tuum laudabile, et benedictū magnum et glorificatum in celo et in terra, & per emanuel (quod est interpretatum nobiscum deus) et sicut aperta fuit petra, & aqua effusa est, et biberunt filij israel, et liberauit eos dominus deus de terra egypti, et de manu pharaonis per moysen, et aaron filios tuos: et tu domine deus omnipotens pone manum tuam dexteram plenam larga benedictione super famulum tuum N. Et reple eum eternis benedictionibus. Amen. Et etiam domine sicut tu posuisti adam in paradiso ab origine mundi, et fecisti in eo manare magnum flumen, de quo diuisisti quatuor flumina, scilicet phison: geon, tigrim: et eufratem, de quibus totum mundum rigare precepisti. Et nemo potuit, neque potest tue contradicere voluntati. Nec etiam tu domine permittas aliquem contradicere aduersus fa-

mulum tuum N. a quo hodie per virtu=
tem tuam, elongetur ab eo omne ma=
lum, et omne periculum, ꝛ omnes virtu=
tes: ꝛ insidie diaboli, ꝛ omnes aduersarij
eius non habeāt potestatē nocere ei, nec
septuaginta due lingue, ꝛ qui iā nocere ei
desiderant: ex aduersariis eius, sint ma=
ledicti: et excommunicati, et anathema=
tizati cum omnibus, qui cum eis fuerint
in maleficiis, ꝛ per communicationē pe=
tri, qui est princeps apostolorum: ꝛ per o=
blationem solennem: et per deprecatio=
nem sanctorum et sanctarum dei, et per=
fectionem eorum, et per humilitatem pe=
regrinorum, et per sacrificium abel: et
per bonitatem raphael, ꝛ per oblationez
enoch, ꝛ per liberationem Noe: ꝛ per o=
blationem isaac, quem redemit deus per
angelum, et per obedientiam melchi=
sedec, et per religionem eius: et per vin=
culum et pulchritudinem ioseph, et per
perseuerantiam iob: et per dilectionem
et humilitatem moysi: et per religio=
nem aaron, et per orationes sanctas: ꝛ
psalmos dauid: et per annunciationem
isaie: ꝛ per lamētationes ieremie, ꝛ per o=
rationē zacharie: et per sanctos ꝛ sāctas:

qui non dormiunt deum laudantes: et per profundum abyssi, et per claritatem deitatis, et per linguas euangelistarum et per voces angelorum, et per eum quez vidit moyses, et per splendorem luminū, et per sermonem apostolorum, et per natiuitatem domini nostri iesu christi: et per baptismum eius, et per vocem auditam a patre de celis tonantem, et super eum dicentem, hic est filius meus dilect⁹, in quo mihi bene complacui, ipsum audite. Et per eum qui fecit de aqua vinum: et per eum qui satiauit quinque milia hominum in deserto: et per eum qui suscitauit lazarum de monumento, et per eum qui fecit tranquillitatē in mari, et fecit ventos cessare, et ambulauit, et fecit ambulare petruz pedibus suis siccis super aquas: et per eum qui fuit crucifixus, et sepultus: et resurrexit tertia die: et per ascēsionem eius: et angelorum milia miliuz: qui fuerunt creati: et cum eo ascenderunt in celum, et per missionem spiritus sancti super apostolos: et per orationes peregrinorū: qui timent deum: et per eū qui fecit omnia: et per vocem christi. Absoluo omnes facturas et omnia maleficia:

que facta sunt, aut facta fuerunt aduer=
sus famulum Dei N. vt non habeat po=
testatem diabolus aduersus famulũ dei
N. Et per nĩa, & orationes, que in hoc li=
bro scripte sunt. & ideo ad laudem dei, qui
creauit omnia, & per vocem christi dicen=
tis super lignuʒ crucis, deus meus, deus
meus, vt quid dereliquisti me? & per no=
men dei viui glorificati, & adorati, et per
patrem, & filium, & spiritum sanctum, et
si aliqua factura fuit, aut fiet contra fa=
mulum tuum N. per inuocationes & vir
tutes & potentias diaboli, aut spirituum
malignorum, aut in ere, aut in plumbo,
aut in argẽto, aut in auro, aut in aliquo
filato de mortuo vel bombicino, vel de la
ual, vel de lino, vel in osse hominis mor=
tui, vel in ossibus animalium quadrupe=
dum, vel volatilium, vel piscium, & si est
in libro, vel in ligno, vel in aliquibus ver
bis, vel in herbis, vel in lapidibus, aut in
piscib⁹ de aqua, vel sine aqua, vel si quid
est viuifici in illis, aut in clibano, et si est
in sepulchro gigantum, aut Hebreorum,
aut paganorum aut christianorum, et si
est in agro vel vinea, et si est in mõtibus
vel in vallibus, aut in fontib⁹, vel extra.

et si est ab oriente vel ab occidente: aut a septentrione aut a meridie: & si est in vestimentis, vel in cincturis: vel in triuio: aut in domo: vel in pariete: vel in lecto: aut desup: vel desubter: aut in rebus domus: vel domorum aut in arbore: aut in fouea: aut in puteo: aut in profundo: vel in abysso: aut in silua: vel in spelunca solitaria. et si est in deseto: vel in diuisionibus marium: vel fluminũ: vel in statua: vel in clausura ferrea, vel lignea: vel in coniunctura membrorum: vel consũpta per ignem: vel potatione: vel comestiõe: vel quocunque loco sit: quorũ hec omnia dissoluãtur ab isto famulo dei N. et tu domine libera eum ab omnibus malis: & ab omnibus tẽpestatibus: & tentationibus demonũ: & malignis spiritibus: & phantasmate: & a gladio: & a vento: & a fulgure: & ab omni factura: & tempestate: & ab omni vinculo facture: & a maligno oculo: & lingua dolosa: & ab omnibus periculis. Amen per nomen dei: deus abrahã deus isaac: deus iacob: rex magnus & glorificatus: & adoratus: viuificatus in celo: et in terra: dissoluantur ab isto famulo dei N. omnes facture: et omnia

mala. Amen. Et aperiat ei deus ianuam dilectionis sue, coram omnibus hominibus, et coram omnibus sanctis angelis suis, videlicet michaele, gabriele, raphaele. samele, satguiele, anale, captiele, vriele, asiele, capharele, pantaseron, rachiele, cherubin, seraphin, omnibus angelis, et archangelis, thronis et dominationibus, principatibus, et potestatibus, et virtutibus celorum, et beatorum spirituum, et per sanctum ioannem baptistā, & per omnes patriarchas, & prophetas, & orationes omnium sanctorum apostolorum petri, & pauli, andrea, iacobi, iohannis, thome, iacobi, philippi, bartholomei matthei, simonis, & thadei, marci, luce, & iohannis, et per orationes omnium sanctorum, et sanctarum martyrum stephani, vincentij, clementis, sixti, cornelij, cypriani, laurentij, hippoliti, leonis, georgij, theodori, crispini, christophori, dionisij cum sociis suis, et per orationes omnium sanctorum, et sanctarum virginum, beate marie semper virginis, marie magdalene, marie salome, marie egyptiace, anne, perpetue, felicitatis, agathe, cecilie, marthe, catha-

rine, constantie, anastasie, eulalie, euge-
nie, scolastice, reparate, barbare, helene,
venerabilis margarite, iulie, thecle, bri-
gide, veronice, et susāne, et per orationes
omnium sanctorum confessorum, sylue-
stri, martini, hilarij, britij, augustini, am
brosij, hieronymi, gregorij, nicolai, bene-
dicti, columbani, mauricij, leonardi, bla-
sij, gaij, anthonij, pauli, ludouici, elie, iu-
liani, cosme, et damiani, et omnium san-
ctorum, celestium virtutum, et per cruci-
fixum sanctum viatorem, et victorem, et
per eum qui liberauit genus humanum
a potestate tenebrarum, et per hec sancta
nomina omnia, et per orationes, que in
hoc libro scripte sunt, dissoluātur aduer-
sum famulum dei N. omnia vincula, et
potestates diaboli, et a maligno oculo, et
a virtute diaboli, liberetur. per patrem et
filium, et spiritum sanctum. amen con-
iuro ✠ vos maligni spiritus, per nomen
dei viui, et per virtutem eius, qui princi-
pium nō habet, neque finem. Qui super
nubes ambulat, et super pennas vento-
rum, et per angelos, qui coram eo stant,
quorum facies aperte sunt, vt videant
splendorem maiestatis altissimi dei, viui

et per flammam ignis, que est ante faciē eius comburantur omnes spiritus immūdi, per vivi istius dei, qui est deus deorum, et dominus dominorum. Coniuro ✠ vos per nomē dei vivi, ut non habeatis potestatem super famulum istū, nocendi, nec in die, nec in nocte, neque dormiendo, neque sedendo, neque stando, neque comedendo, aut bibendo, nec in nova, nec in vetere, nec in ulla hora diei, neque noctis, neque habeatis potestatem intrandi domum, ubi hoc scriptum, vel lectum fuit, nec in ulla figura appareatis, per laudes angelorum glorificatorū: et per vocem tonitruum, qui sunt in mōte sinai, qui illuminatus est a sancto lumine: et per illum, qui locutus est per dominum magnum deum, deum deorum moysi. & david, & liberavit filios israel, & per virtutem atque dominationes celorum, et per orationes trium puerorum, ananie, azarie, misael, qui positi fuerunt in camino ignis ardentis, et non combustus est ex eis pilus, & nō nocuit flamma ignis. Per dominum deum, qui descēdit in medio eorum. et resolvit vincula eorū, in medio camini ignis, ita dissolvantur

ā famulo tuo N. omnia vincula, et om-
nia mala facturarum, et omne malum
per omnes sanctos et sanctas dei, et per
officium quod celebratur in ecclesiis ad
dominum deum nostrum, et per sangui-
nē domini nostri iesu christi, qui effusus
fuit super lignum crucis in golgotha, per
fidem iohannis baptiste, et omnium san-
ctorum et sanctarum dei, et per coronam
christi regis, et per sanguinem suum, et
per thronum altissimi dei, et per duode-
cim apostolos, et per quatuor euangeli-
stas, absoluo istum famulum dei N. ab
omni vinculo seruitutis, ⁊ ab omni malo
amen. Aperiat ei dominus ianuas mise-
ricordie, ⁊ det ei dilectionem omnium ho
minū, discedant omnes maligni spiritus
ac septuaginta due lingue, et non habeāt
potestatem inuisibiles, neq; visibiles, neq;
maligni oculi nocendi, neq; contrastandi
aduersus famulū dei N. Per absolutio-
nē quam ego hodie absolui, et per vocem
dei dicentis adam, adam vbi es? Absoluo
istum famulum dei N. ab omni factura,
et ab omni vinculo, et a maligno oculo.
Amen. Et per virtutem qua diuisit deus
mare rubrum, et ambulauerunt filij is-

rael in medio eius, et per virtutem qua vocauit lazarum: veni foras, et per virtutem qua erexit lãguidum: dicens: surge: tolle grabatum tuum: & vade in domum tuam: et amplius noli peccare: quam infirmitatem passus fuit annis trigĩta septem: & per eum qui pluit aquã: & dedit pluuiã super faciem terre: & terra dedit fructum suum: & per religionem elie prophete: & per humilitatem ioseph. Per eũ qui descendit de celo: & per eum qui soluit vincula humani generis: ita sit absolutio ista in hoc famulo dei N. Amen. Qui vero mala verba & otiosa dixerint aduersum famulum dei N. destruat illos & illas deus: sicut destruxit madiã et sisarã in torrente cisõ: et omnes facture: & omnia vincula que facta sunt: vel facta fuerunt aduersus famulum dei N. destruãtur per potestatem altissimi dei: et per emanuel, quod interpretatur nobiscum de⁹, he ✠ loin, eli ✠ sadai ✠ elsadai ✠ adonai ✠ sabaoth. ✠ Hec sunt nomina altissimi dei viui. Fiat in adiutoriũ famulo dei N. & ad defensionẽ, & liberationez eius ab omnib⁹ malis atq; periculis, & ab oibus facturis, & ab oib⁹ aduersitatib⁹,

et periculis. Per dominum noſtrum ieſū chriſtum, ⁊ per beatam mariam matrē domini, ⁊ per orationes omnium ſancto rum, ⁊ ſanctarum dei liberentur ſeruus et famulus dei N. ab omni vinculo. Amen. Et non habeat poteſtatem nocendi, neque contraſtandi ei diabolus, nec vlla factura: nec inimicus dominationē et poteſtatem habeat nocendi: neque cōtraſtandi aduerſus famulum dei N. et per orationes omnium ſāctorum et ſanctarum dei: liberetur famulus et ſeruus dei: et per virtutem domini noſtri ieſu chriſti: qui cum deo patre et ſpiritu ſancto viuit et regnat in ſecula ſeculorum: Amē. Si ergo me queritis: ſinite hos abire: ego ſum alpha et o: principium ⁊ finis. ¶ Initium ſancti euangelij ſecundū iohannem. In principio erat verbum: ⁊c. vt ſupra.

¶ Sequentia ſancti euangelij ſecundū Mattheum.

Cum natus eſſet ieſus in bethleem iude in diebus herodis regis: ecce magi ab oriente venerunt hieroſolymā: dicentes: Ubi eſt qui natus eſt rex iudeorum: Uidimus enim ſtellā eius in oriente: ⁊

venimus adorare eum. Audiens autem herodes rex turbatus est, et omnis hierosolyma cum illo, et congregans omnes principes sacerdotum, et scribas populi, sciscitabatur ab eis, ubi christus nasceretur. At illi dixerunt ei, in bethleem iude. Sic enim scriptum est per prophetam, et tu bethleem terra iuda nequaquam minima es in principibus iuda: ex te enim exiet dux, qui regat populum meum israel. Tunc herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stelle, que apparuit eis, et mittens illos in bethleem dixit, ite & interrogate diligenter de puero, & cum inveneritis renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum. Qui cum audissent regem abierūt, et ecce stella: quam viderant in oriente, antecedebat eos, usque dum veniēs staret supra, ubi erat puer, videntes autem stellam gavisi sunt gaudio magno valde, et intrantes domum, invenerunt puerū cum maria matre eius, et procidentes adoraverūt eum, & apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera aurum, thus, et myrrham. Et responso accepto in somnis, ne redirent ad herodem, per aliam

viam reuersi sunt in regionem suam.
℟. Deo gratias.

¶ Sequentia sancti euangelij secundum marcum.

In illo tempore: recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis iesus. Et exprobrauit incredulitatem illorum, et duritiã cordis, quia his qui viderant eum resurrexisse a mortuis, non crediderunt, et dixit eis, euntes in mundum vniuersum predicate euangelium omni creature. Qui crediderit, et baptizatus fuerit, saluus erit. Qui vero non crediderit condẽnabitur. Signa autem eos, qui crediderint, hec sequẽtur, in nomine meo demonia eiicient, linguis loquẽtur nouis, serpentes tollent, et si mortiferũ quid biberint, nõ eis nocebit, super egros manus imponent, et bene habebunt, et dominus quidem iesus, postquam locutus est eis, assumptus est in celum, et sedet a dextris dei: illi autem profecti predicauerunt vbique, domino cooperante, et sermonem confirmãte sequentibus signis. Respo. Deo gratias.

¶ Sequentia sancti euangelij secundum Mattheum.

In illo tempore. Cum introisset iesus capharnaum accessit ad eũ centurio, rogans eũ: et dicens, domine, puer meus iacet in domo paralyticus, et male torquetur, et ait illi iesus, ego veniam et curabo eum. Et respondẽs centurio ait, domine non sum dignus, vt intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, et dico huic, Uade, et vadit: et alio: veni, et venit: et seruo meo, fac hoc, et facit. Audiens autem iesus, miratus est, et sequentibus se dixit, Amen dico vobis, non inueni tantam fidem in israel. Dico autem vobis, quod multi ab oriente et occidente venient, et recumbent cum abraham, isaac, et iacob in regno celorum, filij autem regni eijcientur in tenebras exteriores, ibi erit fletus et stridor dentium. Et dixit iesus centurioni: vade, et sicut credidisti, fiat tibi: et sanatus est puer in illa hora. Respon. Deo gratias.

¶ Exorcismus qui legitur rome in sancto petro ante columnam domini.

℣. Adiutorium nostrum. ℟. Sit nomẽ

domini benedictum. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. ℣. Saluum fac seruum ꝛc. ℣. Nihil proficiat inimicus ꝛc. ℣l. Mitte ei domine ꝛc. Versi. Esto ei domine ꝛc. Versi. Domine exaudi orationem meam. ꝛc. Versi. Dominus vobiscum ꝛc. Oremus.

Domine deus propitius esto mihi peccatori, qui omnes homines vis saluos fieri, ⁊ ad agnitionem veritatis tue venire, suscipe orationem meam, quã pono ante conspectum clementie tue, pro famulo tuo N. qui a demonio vexatur, et eum ad misericordiam tuam peruenire concede. Per dominum.

Exi ab eo sathana : et da locum spiritui sancto paracleto. Exi foras spiritus immunde ab hac creatura Dei N. in nomine iesu christi.

Oremus fratres charissimi pro hac creatura dei N. que secundum carnem ab infirmitate vexatur : vt desuper illi mittat deus angelum pacis: et angelum salutis, cum medela celesti: vt eam visitare ⁊ corroborare dignetur. Per dominum nostrum.

Domine sancte: pater omnipotens e-

terne deus: per impositionem manuum mearũ, virtute dei refugiat diabolus ab vniversis compaginibus membrorum ipsius creature dei N. in nomine domini nostri iesu christi, qui nos suo sanguine redemit. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos. Oremus.

Domine iesu christe, cui omnia subiecta sunt: quem omnis creatura, & omnis natura expauescit: Te inuocamus, cuius audito nomine serpens mansuescit: et draco in fugam pellitur: vipera statiʒ compescitur, scorpius extinguitur, regulus vincitur: & omnia venenata et noxia animalia tenebrarum: & omnes aduerse nature mansuescunt. Tu domine iesu christe extingue hunc venenosum serpentem: virtutem eius extingue: operationes eius mortifica: quas in se habet nequitias euacua, et da in cõspectu tuo his: quos tu creasti oculos: vt videant: aures vt audiant gratiam tuã: cor vt magnitudinem tuam intelligat. Saluator mundi. Qui viuit et regnat in vnitate &c. Oremus.

Deus angelorum, deus archangelorum: deus prophetarum: deus

apostolorum, deus martyrum, deus cõ-
fessorũ, deus virginum, deus et pater do
mini nostri iesu christi te inuoco, et nomẽ
sanctum tuũ, ac preclare maiestatis tue
clementiam supplex deposco, vt michi au
xilium tuum prestare digneris aduersus
hunc nequissimum spiritum, vt vbicun-
que sit audito nomine tuo, velociter
exeat, et recedat. Per christum domi-
num nostrum.

Adiuratio.

Ipse tibi ĩperat maledicte diabole,
qui ventis ac mari & tempestatibꝰ
imperauit. Ipse tibi ĩperat, qui te de su-
pernis celorum in inferiora terre demer-
gi precepit: ipse tibi ĩperat, qui te retror-
sum redire precepit: audi ergo sathana &
timete, victus, et prostratus recede, ad-
iuratꝰ nomine domini nostri iesu christi.
Tu ergo nequissime spiritus, qui es ini-
micꝰ humani generis, mortis raptor, iu-
stitie declinator, malorum radix, fõs vi-
tiorum, seductor hominũ, percussor gen-
tium, incitator inuidie, causa discordie, o-
rigo auaritie, excitator dolorũ, magister
demonum, qui stas & resistis sanctis,
cum scias te perdere vires in eum, qui in

isaac est immolatus, in ioseph venundatus, in agno occisus et in cruce crucifix⁹: deinde es ab eo separatus recede in nomine patris ✠ et fi ✠ lij ꝛ spiritus ✠ sancti. Et da locum spiritui sancto: per hoc signum sancte cru ✠ cis domini nostri iesu christi. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos, ꝛ seculum per ignem.

Oremus.

Domine sancte pater omnipotens eterne deus osanna ĩ excelsis: qui illum sathanam refugam tyrannum deputasti gehenne: qui vnigenitum tuum in hunc mundum misisti, vt illum rugiẽtem leonemcontereret, velociter attende et accelera, vt eruas hominem ad imaginem, et similitudinez tuam formatum, a ruina et demonio meridiano, da domine terrorem tuum super bestiã, que exterminauit vineam tuam, da fiduciam seruis tuis contra hunc nequissimũ spiritumfortiter stare, ne contemnat sperantes in te, quia tu es deus solus, ꝛ dicat sicut olim dixit, deum non noui, et israel non dimittam. Urgeat illũ domine potẽs dextera tua, discedere a famulo tuo N. nec diutius presumat tenere captiuũ

hominem, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es, et in fine seculi, per sanguinem filij tui redemisti. Per eundem dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui venturus est iudicare viuos & mortuos.

Coniuratio.

ADiuro te serpens antique, per iudicem viuorum & mortuorum per factorem mūdi: qui habet potestatē mittere te in gehennam, vt ab hoc famulo dei N qui ad ecclesie sue currit presidia festinus discedas. Adiuro te non per meam infirmitatem, sed per virtutem spiritus sancti, vt exeas ab hoc famulo dei N. quem dominus iesus christus fecit ad imaginem & similitudinem suam. Cede, cede, cede, non mihi: sed ministro christi: illius enim te vrgeat potestas, qui te affixus in frōte cru ✠ ci subiugauit suo imperio: illius brachium contremisce, qui de cunctis gemitibus inferni animas iustorum ad lucem perduxit. Sitque tibi terror corpus hominis, sit tibi terror imago dei, nec resistas, nec moreris discedere ab homine isto, quia cōplacuit deo: vt in homine habitares, & ne me īfirmissimū cō-

temnendum putes, dum me peccatorem
esse cognoscis. Imperat tibi deus. Im=
perat tibi maiestas christi. Imperat tibi
deus pater. Imperat tibi de⁹ filius. Im
perat tibi deus spirit⁹ sanctus. Imperat
tibi fides sanctorum apostolorum petri &
pauli, et ceterorum apostolorum. Impe-
rat tibi sanguis martyrum. Imperat ti=
bi sacramentum, In fronte. Cru ✠ cis.
Imperat tibi mysteriorum virtus. Im=
perat tibi iesus nazarenus. Imperat ti=
bi verbum, quod caro factū est. Exi trās=
gressor. Exi seductor. Exi plene omni do=
lo, & fallacia, veritatis inimice, da locum
durissime, da locum spurcissime, da locū
impiissime, da locum iesu christo in quo
nihil inuenisti de nefandis operib⁹ tuis,
qui te expoliauit, qui regnum tuum de-
struxit, qui te victum ligauit, et vasa tua
diripuit, qui te proiecit in tenebras exte=
riores, vbi tibi cū ministris tuis erit pre=
paratus interitus: sed nunc quid turbu=
lente cogitas? quid temerarie retractas?
reus omnipotenti deo, cui⁹ statuta trans=
gressus es. Reus iesu christo filio eius,
quem temerarie ausus es tentare, et cru=
cifigere presumpsisti. Reus humano ge=

neri, cui tuis persuasionibus, mortis fru-
ctũ propinasti. Adiuro te draco nequissi-
me ✠ in fronte. In nomine agni imma-
culati, qui ambulat super aspidem & basi-
liscum, qui cõculcat leonem & draconem,
vt discedas ab homine isto, discedas ab
ecclesia dei: contremisce, & fuge inuocato
nomine illius, quem inferi tremunt. Cui
virtutes celorum et potestates subiecte
sunt: quẽ cherubin et seraphin indefessis
vocibus laudant, dicentes: sanctus, san-
ctus, sãctus dominus de⁹ sabaoth. Im-
perat tibi iesus nazarenus, qui te cũ di-
scipulos eius cõtemneres elisum et pro-
stratum exire iussit de homine, quo presẽ-
te, cũ te ab homine separasset, nec porco-
rum gregem presumebas contingere, re-
cede ergo nunc adiuratus in nomine dei
✠ in frõte, ab homine isto N. quem ipse
plasmauit, durum est tibi christo velle re-
sistere, durum est tibi contra stimulum
calcitrare, quia quanto tardius exis, tã-
to magis tibi supplicium crescit: quia
non hominem contemnis, sed illum qui
est dominator viuorum et mortuorum.
Qui venturus est iudicare viuos & mor-
tuos, &c.

Initiū sancti euangelij secundū ioannē.

In principio erat verbum, ꝛc. vt supra

R Ecede ergo diabole a capite, a capillis, a ligua, a sublingua, a dorso, a collo, ab humeris, a femoribꝰ, a pectore, a stomacho, a corde, a brachijs, a ventre, a manibus et cruribꝰ, a tibiis, a genibꝰ, a pedibus, ab intestinis maioribus ꝛ minoribꝰ: separa te a famulo dei, sicut deus separauit celū a terra, lucem a tenebris, veritatem a mendacio, bonum a malo, dulce ab amaro, sic eris separatꝰ immundissime spiritꝰ ab homine isto, quia vincit christus et potentia eius, quam tu vincere non potes, sed vincat te dominꝰ noster iesus christus, teque condemnari faciat in sempiternum, et descēdat ad nos gratia pietatis sue. Qui venturus est iudicare viuos ꝛ mortuos, ꝛc Oremus.

O Mnipotens sempiterne deus pater domini nostri iesu christi, te supplices deprecamur, impera diabolo, qui hunc famulum tuum N. detinet, quē filius tuus vnigenitus redemit suo sāguine, ab eo recedat. Libera eum, vt expurgatus ab omī sorde iniquitatis, maiestati

tue pura mente deseruiat cõsecutus gratiam spiritus sancti. Qui viuis et regnas deus, etc. R. Amen. Repelle domine ab hoc famulo tuo N. omnem infestationem inimici, vt redintegrata sua pristina sanitate ad gratiarum tue clementie redeat actionem. Per christũ dominum nostrum. Amen. Adiuratio.

Adiuro te, et contestor diabole per nomen domini nostri iesu christi, et per imperium eius, et per virtutem, et potentiam sancte trinitatis, vt exeas sathana, et omnis diabolica potestas ab homine isto, absque lesione anime et corporis sui, vt exeas omnino, nec stare nec destruere, nec latere, nec seuire in corpore istius hominis, in spiritu istius hominis, in spiritu vel anima aut vestimento presumas, sed profugias et recedas, nullumque vestigij tui signum, aut dolorem in anima istius, vel carne, vel ossib9 derelinquas. Exi immunde spiritus quicunque es, aut vnus, vel plures, quodcunque sit tibi nomen. Exi velociter de capite, de capillis, de fronte, et de omni compagine membrorum eius, neque per vllum argumentum aut calliditatem te celare presu=

mas, neque que sunt eius contingas, aut abscondas, non vestimenta illius, nō iumenta, nō pecora, sed catenatus ꝛ refrenatus per imperium ꝛ potestatem: et regnum domini nostri iesu christi creatoris mundi, tu exul effugias, ꝛ partem illam petas, vbi nullam creaturam dei ledere presumas: da honorem omnipotēti deo, sub cuius imperio omnia nominātur, cui insensibilia obediunt elemēta, virtus eius te expellat, ꝛ te exire cogat, cum omni turba, qui de magdalena septē fugauit demonia, qui regna mortis per te inuenta destruxit, ꝛ de potestate sua electos suos abstulit, ipse est rex glorie, qui ex ore patris prodiit, ante luciferum. Qui ventur⁹ est iudicare viuos et mortuos ꝛc.

Oremus.

TE deprecamur, te inuocam⁹, omnipotēs de⁹, sancta trinitas: vt hominē istū, pietatē tuā petentē iubeas emundari ab omnibus insidiis demonū, et doloribus visionum eorum, et petim⁹ etiam vt sancta virtus tua domine iesu roboretur in homine isto, et corroborare eum digneris ad vitam eternam. Nam legimus in euangelio sancto tuo, quod

cum omni imperio suo dominus iesus spiritus immundos eiiciebat, vt impleretur quod dictum est per prophetam dicentem, ipse infirmitates nostras & egrotationes nostras portauit, et liuore eius plage nostre sanate sunt. Tu es domine saluator mundi, qui apostolis tuis sanctis: et omnibus in te credentibus potestatem dedisti, vt spiritus immundos eiicerent, et curarent omnes languores et infirmitates per inuocationez sancti nominis tui. Tu dixisti: quicunque inuocauerit nomē domini, saluus erit, et quodcunque petieritis patrē in nomine meo: dabit vobis. Tu domine dixisti: si vos cū sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris: quanto magis pater vester de celo: dabit bona: petentibus se? Tu dixisti, si habueritis fidem: et dixeritis mōti huic, transi transibit. Nos credimus te deum esse omnipotentē: et apud te omnia possibilia sunt. Te igitur sanctā trinitatem inuocamus, exaudi nos. Te saluatorez nostrum petimus propter nomen sanctum tuum: vt hūc seruū tuum ab omni incursu demonum emundes, et omnem infirmitatem: quaz gerit in anima vel in cor-

pore, medicina tua sancta sanes. Tu domine dixisti, non sanis opus medico, sed egrotis. Et dixisti: nõ veni vocare iustos sed peccatores. Tu es verus deus, et bonus: cum patre et spiritu sancto: mediator dei & hominum, & propitiator pro peccatis nostris: omnipotens ab omnipotẽte genitus in secula. Mitte ergo sanctos angelos tuos: sanctum michaelem: sanctũ gabrielẽ, & sanctũ raphaelẽ, vt adsint et defendãt hominem hunc: quez tu manibus tuis plasmasti: cui tu animam donasti: et sanguinem pro ipso fundere dignatus es: et protegant illũ vigilantem & dormientẽ ab omni infestatione diabolica, ita reddant illuz quietum, tranquillum, ac securum, vt nullam in eum potestatem deinceps habeant spiritus iniqui, nec in eum ingredi presumant, neque animam, neque corpus eius ledere fatigare, aut terrere, aut etiam tentationibus titillare presumant. Qui viuis et regnas deus in secula seculorum. Amen.

Oremus.

DEus conditor et defensor humani generis, qui hominẽ ad similitudinem tuam formasti, respice super hũc fa-

mulũ tuuz N. qui dolis mundi serpentis appetitur, quem vetus aduersarius; et hostis antiquus formidinis errore circũ=uoluit, & sensum mentis stupore defigit, atque terrore conturbat: et motu trepi=do timoris exagitat, repelle domine vir=tutem diaboli et fallaces insidias eius a=moue, ut impius tẽtator effugiat, sitque nominis tui si ✠ gno famulus tuus in a=nima tutus & corpore. Tu pecto ✠ ris e=ius interiora custodias, uiscera ✠ regas cor ✠ confirmes: in anima ✠ aduersarie potestatis tentamenta euanescant. Da domine ad hanc inuocationem nominis tui gratiã: ut qui hucusque terrebat: ter=ritus exeat, et victus abscedat, tibique possit hic famulus tuus corde firmato, et mente sincera debitum prebere famula=tum. Per eum qui venturus &c.

Adiuratio.

ADiuro te per deum altissimum: maledicte satana, qui famulum suum artib⁹ tuis tentare niteris: ut nul=lum violẽter teneas, contremisce immũ=dissime spiritus: initium omnium malo=rũ, transgressor bone vie, et veritatis, ac iustitie persecutor, auctor fornicationis, semi=

seminator zizaniorum: dissipator pacis, sator discordie, pessime dux tenebrarum, mortis inuẽtor, et ianua inferni, vorago gentium, omniumque malorũ causa: separa te a famulo dei, sicut est separatum celum a terra, mors a vita, septentrio a meridiano, lux a tenebris, veritas a mẽdacio, bonum a malo, iustitia ab iniquitate, castitas ab impudicitia: ita ꝛ tu sic te separa, maledicte satana, ab homine isto N. ergo da honorẽ deo maledicte sathana, ꝛ exi ab homine isto, vt spirit⁹ sãctus perseueret in eo. Per eum qui venturus est iudicare viuos, ꝛ mortuos ꝛ seculum per ignem. Oremus.

Obsecro te dñe iesu christe, vt exeant oẽs languores ab omnib⁹ mẽbris istius a capite, a capillis, a cerebro, a frõte, ab oculis, ab auribus, a naribus, a genibus ab ore, a lingua, a dentibus, a faucib⁹, a gutture, a collo, ab humeris, a corde, a stomacho, a lateribus, a carne, a sãguine, a tibiis, a pedibus, a digitis, a plãta, a medulla, a neruis, a cute, ꝛ ab oĩ cõpagine membrorũ eius. Exaudi me domine miserũ peccatorẽ. Tibi sit virt⁹ et potestas ꝛ imperiũ in secula seculorũ. Amẽ.

Exorcizatio.

Exorcizo te immunde spiritus, in nomine dei pa ✠ tris omnipotentis, et in nomine iesu christi ✠ filii eius, et in virtute spiritus sancti ✠ ut exeas et recedas ab hoc famulo dei N. ipse tibi imperat maledicte et damnate, qui siccis pedibus supra mare ambulauit, et petro mergenti dexteram porrexit, qui ceco nato oculos aperuit, et quatriduanum lazarum de monumento resuscitauit. Ergo maledicte diabole recognosce sententiam tuam, et da honorem deo viuo et vero, et da honorem iesu christo filio suo, et spiritui sancto paracleto, et recede ab hoc famulo dei N. per hoc signum sancte cru ✠ cis, quod nos fronti eius damus, tu maledicte diabole nunquam eum audeas violare, et in eo amplius non presumas stare. Per eundem dominum nostrum iesum christum filium tuum. etc.

Oremus.

Deus abraham, deus isaac, deus iacob, deus moisi, deus aaron, deus tobie, et deus omnium prophetarum, tu hunc famulum tuum de tentationibus diaboli eripere digneris, et quia ipsi im-

mundi spiritus ab initio fuerunt fallaces, et false egerunt, et nunquam pro veritate steterunt, sed semper in omni malitia, iniquitate, et superbia, et vanitate atque cupiditate mãserunt: ideo iube domine deꝰ clemẽs angelos tuos benignos adesse, qui expellãt inimicos malignos: et isti serpentes crudelissimi, antiqui, voraces, languescant cũ consortibus ꝛ subiectis omnibꝰ sociis eorum. Et sicut percussisti in ira, et furore tuo, sodomam et gomorrham, sic percutias inimicos aduersarios tuos, qui hunc famulum tuũ decipiunt: vt eum fatigare et decipere nõ possint, nec latere in corpore, quod non fecerunt, nec in anima quam non dederũt, nec in vlla compagine membrorum eius, et quomodo tu domine de limo terre eum formasti, et in eo neruos composuisti, ꝛ spiritum tradidisti, ita presta nobis quesumus domine misericordiam tuam poscentibus, vt exploratores seduli, seductores gentium, laquei mortis, filij tenebrarum damnati iubẽte te, domine deus noster, potestatẽ non habeant super hunc famulũ tuũ N. fatigare nec cõtristari nec desperatũ facere, nec mortez

ci tradere, sed isti destructores gentiū, destructores membrorum, per gloriam nominis tui, domine, et filij tui domini nostri iesu christi, et cru ✠ cem in qua pependit: sicut stipule ante faciē venti, et sicut ligna cōburuntur ab igne, sicut ros et nix ante radium solis perit, sic pereant et defluant, et dissipentur a corpore, et anima famuli tui, et pereant per loca arida, et deserta: vbi sancti et iusti non habitant, quia tu domine: non ex argento: neque gemmis preciosis emisti nos: sed de sancto corpore et sanguine filij tui: per passionem crucis redemisti. Proinde nunc non habeant potestatem inimici tui: et aduersarij tui in famulo tuo nocere: neque iniuriari: sed recedant cum omni nequitia eorum: et sicut separasti domine lucē a tenebris, iustitiā ab iniquitate: mēdacium a veritate: sic eos domine iubeas exire et separari ab anima et corpore famuli tui N. a capite vsque ad pedes: per omnem cōmpaginem membrorū eius. Per dominum nostrum iesum christū filium.

Adiuratio.

Adiuro vos spiritus: et angeli maligni: et persecutores christianorū:

per pa ✠ trem et fi ✠ lium, et spiritum ✠ sanctum: per aduentum domini nostri iesu christi, per annunciationem gabrielis archangeli ad mariam virginem: per natiuitatem domini: per infantiam et persecutionem ab herode: per passionem domini nostri iesu christi; per patibulum crucis eius: per sanguinem eius: per sepulchrum eius: per resurrectionem eius: per ascensionem eius in celum, et per aduentum eius ad diem iudicij: et iustum iudicium iudicandi inter iustos et peccatores, et per omnes etiã virtutes celorum, et per choros angelorum: archangelorum: prophetarum; apostolorum: Martyrum, confessorum: et virginum: atque omniũ sanctorum dei: vos demones coniuro: vt non habeatis potestatem fatigandi hunc famuluz dei N. Per eum qui venturus est iudicare viuos et mortuos & seculum &c. Oremus.

Omnipotens sempiterne deus: petimus humili prece diuinã clementiam tuam: vt famulum tuum N. quem conspicimus ab antiquo hoste sathana grauiter tentari: & sensum suum perturbari: atque vexari ab eius impetu clemẽ=

ter eripias: et hominē tuis manibus formatum a ruina et demonio meridiano eripias: vt hic in ecclesia tua posit?, abeat per baptismatis sacramentum demon conuictus, et qui nomen sanctum tuum confitetur, nulla possit aduersitate diabolice tentationis auerti. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum.

Audi ergo spiritus immunde: quia tibi interdicitur figura dei, sicut cōfirmauit dominus mari terminum, liberauit hominem de morte: ita christus liberet hunc famulum suū N. de inimicis suis. Est enim vera promissio dei facta: qui in celis est, ꝫ in nobis signatum est nomen domini. Christus natus: christus pass?, christus a mortuis resurrexit: qui pro nobis pependit in ligno: qui liberauit tres pueros de camino ignis: sidrach, misac et abdenago, et danielem de lacu leonum: ipse liberet hunc famulum suum N. de potestate inimici per eum qui venturus est iudicare viuos, ꝛc. Oremus.

Domine iesu christe: qui dedisti potestatem discipulis tuis super omnia demonia: vt eiicerent ea de corporib? obsessis: et dixisti eis: si haberent fidem:

saltem ut granum sinapis: nihil eis impossibile fore, et nullum esse tam forte, demonium: quod non fugeret audito nomine sancto tuo: nos indigni serui tui fidem tuam quidem seruamus, et inuocamus nomen sanctum tuum super hūc famulum tuum N. quem vexat diabolica seuitia: ut per virtutem tuam diabolum conteras: atque euellas: ut eiicias illum draconem de corpore huius facture tue: et fiat deinceps hoc corpusculum mundum: et expiatum a demone: quod baptismi aqua dudum abluit et purificauit. Per te christe saluator mundi. Qui viuis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti deus. Oremus.

TRibulationem optime terminator deus famulum tuuz N. a pessimis demonibus tua permissione obsessum libera: ut adiutorio clementie tue mundus ab omnibus impugnationibus demonuz liberetur. Per dominum, etc.

Exorcizatio.

EXorcizo te immunde spiritus, draco, basilice, serpens noxie, per deuz patrem omnipotentem, per verbum veritatis, et per signum sancte cru ✠

cis iesu christi nazareni: et per agnum immaculatum de altissimis progressum: de spiritu sancto conceptum: de virgine maria natum: quem gabriel archangelus nuntiauit venturum: vt recedas ab hoc famulo dei N. adiuro te per eum: quem iohannes videns exclamauit dicens: ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mũdi, hic est de quo dixerat: post me venit: qui ante me factus est: cuius non sum dignus corrigiam calciamenti soluere. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos: et seculum.

Exorcizatio.

Exorcizo te diabolice potestatis inuentor: et malitie cum satellitibus tuis: precipiẽs tibi: in nomine pa ✠ tris et fi ✠ lii et spiritus ✠ sancti: in nomine gloriosissime trinitatis, cui nouem ordines angelorum: angeli, archangeli throni: dominationes potestates: virtutes principatus: cherubin: et seraphin: patriarche, et prophete: apostoli: et omnes sancti dant honorem: et gloriam: qui diebus ac noctibus proclamant, sanctus, sanctus, sanctus, qui est et qui erat: et qui venturus est omnipotẽs,

ut recedas, et repellaris ab hac creatura dei N. cum omnibus infestationib⁹ tuis, necnon malitie tue artibus, ita ut ubicũque creatura ista fuerit cum sigillo sãctissime cru✠cis, aut aspersione aque benedicte: ibi omnes inuentiones tue malitie effugentur, et nullus eis locus relinquatur. Per eum qui venturus est iudicare viuos et mortuos ꝛc.

Exorcizatio.

Exorcizo te immũde spirit⁹ per deũ omnipotentem, qui fecit celum et terram, mare et omnia que in eis sũt, ut exeas ab hoc famulo dei N. proinde omnis virtus aduersarij, et omnis exercit⁹ diaboli, omnisqꝫ incursus inimici, et omne phantasma diaboli eradicare, explantare, atque effugare ab hac creatura dei, quam deus et dominus noster iesus christus ad suam sanctam gratiã vocare dignatus est, ut fiat templum dei, et spiritus sanct⁹ habitet i eo, in nomine domini nostri iesu christi. Qui venturus est iudicare vi. ꝛc.

Exorcizatio.

Exorcizo te spiritus immunde. Exi ab hac creatura dei per inuocatio-

nem domini nostri iesu christi : non tibi
impero : ego peccator : sed tibi impe=
rat agnus immaculatus iesus christus
dominus noster dei filius . Vrgent te
angeli : vrgent te archangeli : vrgent
te apostoli : vrgent te martyres : vrgent
te confessores : vrgent te virgines : de=
ficiant vires tue diabolice artis : in die :
in nocte : in hora , in momento : redde
fortitudinem membris : redde anime sa=
nitatem : non repetas : nō morti tradas :
non in esca : non in potu : non in locis pu=
blicis : vel occultis ei noceas : nō superue=
nias vigilanti : nec dormienti : nec te mo=
ueas : nec impedias querentem vitam
eternam. Per eum qui vēturus est iudi=
care viuos et mortuos & seculum &c.

Nec te lateat sathana imminere tibi
penas : imminere tibi tormenta : immine=
re tibi diem iudicij sempiterni : diem qui
venturus est velut clibanus ardens , in
quo tibi atque vniuersis angelis tuis sē=
piternus erit interitꝰ : & ideo pro tua ne=
quitia dānate atque damnāde , da hono=
rē deo patri omnipotenti , da honorē ie=
su christo filio eius , da honorem spiritui
sancto , in cuius virtute precipio tibi , qui

cunque es, vnus, aut plures: vt exeas atque recedas ab hoc famulo dei N. vt eum deo suo reddas: quem dominus noster iesus christus ad suam sanctam gratiam vocare dignatus est. Qui venturus est iudicare viuos & mortuos & seculum per ignem. Oremus.

Te ergo domine deus noster supplices exoramus, vt visitatione tua sancta eripias famulum tuum N. ab aduersario, nec eum permittas vsque ad lesionem anime peruenire, sed sicut in iob terminum posuisti, ita etiam pone in isto famulo tuo N. ne inimicus tuus in anima ista triumphare incipiat.

Unde maledicte sathana recognosce sententiam tuā, da honorem deo ✠ viuo et vero, da honorem iesu ✠ christo ✠ filio eius, et spiritui ✠ sancto paracleto, & recede ab hoc famulo dei N. tibi precipio damnate immunde spiritus, hostis humani generis, per deum patrem omnipotentem, inuisibilem, incomprehensibilem, atque immortalem, qui fecit celum et terram, mare & omnia que in eis sunt, eradicare ab hoc famulo dei N. ita vt vltra in eo locum non habeas, nec

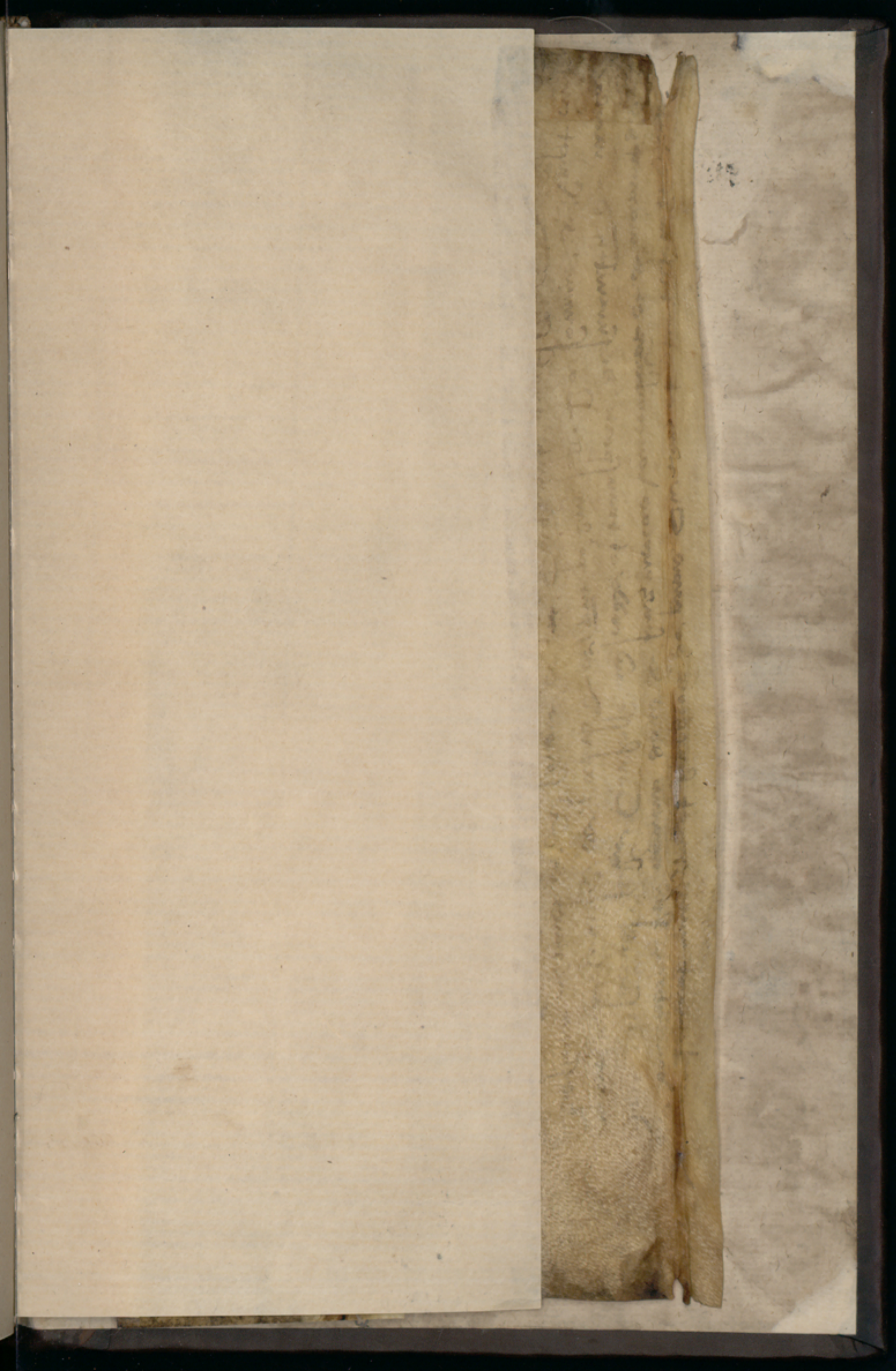
sit in eo contrarie virtutis immixtio, sed tu deus omnipotens propitius esto, vt corpus a demonibus obsessum a tota nequitia diabolica, gratia tua eximatur. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum, Qui venturus est iudicare viuos & mortuos & seculum per ignē &c.

FINIS.

PARISIIS.

Excudebat Carolus Rogerius, Anno domini. M. D. LXXXI.

[illegible] lenart marchant et bourgeois de paris [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de feu [illegible] laurens [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] confesse aud[illegible] cedde et transport dessusdit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] passe [illegible] [illegible] la somme de vingt [illegible]
[illegible] a paier [illegible] la somme [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et passees [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

